

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 21. 12. 2019

Število objav: 42

Internet: 24

Tisk: 18

Spremljane teme:

Inženirska ...: 0

Inženirska ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 5

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 1

Evidenca stavbnih ...: 0

Svetovni ... 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 38

Internet	Naslov	Tedenski pregled - Slovenija od 13. do 19. 12.		
Zaporedna št. 1	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Pregled dogodkov; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 14	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...nadzornega sveta Mojco Hilj Trivič. Ta je Maleniču očitala zamude pri uresničevanju projektov in več nepravilnosti. LJUBLJANA - Socialni partnerji v gradbeništvu so podpisali aneks h kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti. Ta delavcem v tej dejavnosti prinaša več pravic in boljši materialni položaj. Izboljšuje...			

Internet	Naslov	Zaposlovanje v Nemčiji se še naprej upočasnjuje		
Zaporedna št. 2	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo v svetu; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...točke na 11,7 točke. Trgovinski in gradbeni sektor sta medtem zabeležila rast. V trgovini se je vrednost kazalnika zvišala za 2,1 točke na 1,9 točke, v gradbeništvu pa za 1,4 točke na 13,6 točke....			

Internet	Naslov	Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični		
Zaporedna št. 3	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 16	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v gradbeništvu na mesečno spremembo ni vplival. Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih...			

Internet	Naslov	Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični		
Zaporedna št. 4	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 17	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...točke nad dolgoletnim povprečjem. Statistični urad je objavil tudi podatke o poslovnih tendencah v decembru. Kazalnika zaupanja v trgovini na drobno in gradbeništvu sta bila višja, v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal....			

Internet	Naslov	Gospodarstveniki ob koncu leta malce bolj optimistični		
Zaporedna št. 5	Medij	Rtvslo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 19	Avtor	G. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v gradbeništvu na mesečno spremembo ni vplival. Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih...			

Internet	Naslov	Božičkove obljube		
Zaporedna št. 6	Medij	Delo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 22	Avtor	Alojz Ihan		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zavedajo, da denar, ki ga bolniki porabijo za samoplačništvo, ni samo »prihranek« ZZZS, ampak je predvsem intenzivno in vedno obsežnejše investiranje v graditev vzporednega, povsem divjega zdravstvenega trga, ki z vsako novo čakalno vrsto še dodatno raste in bo v nekem trenutku zrasel do mere, ko bo javni sistem...			

Internet	Naslov	Karavanke – generalka za milijardni drugi tir		
Zaporedna št. 7	Medij	Delo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...tudi prijavi avstrijskih Strabaga in graditelja Karavank na avstrijski strani družbe Swietelsky – zanima tudi Kitajce. Tako sindikati kot delodajalci iz gradbeništva so ta teden opozorili na socialni damping in nelojalno konkurenco iz držav z nižjimi socialnimi standardi. »Pri tem ne govorim, da imamo po drugi strani...			

Internet	Naslov	Zaposlovanje v novem letu bo, a skromnejše		
Zaporedna št. 8	Medij	Dnevnik.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Iz tiskane izdaje; 21. 12. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Tonja Blatnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...aktivnega prebivalstva rekordne vrednosti, ki jih v samostojni Sloveniji še ni bilo. Glede na panoge je največ novih zaposlitvenih priložnosti pričakovati v gradbeništvu in turizmu, ki bosta zaradi novih investicij pospešeno rasla.« Kot ob tem dodaja dr. Robert Golob, predsednik uprave družbe Gen-I, se zavedajo, da je podnebna...			

Internet	Naslov	Pomen področij varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požari za uspešno delovanje podjetja		
Zaporedna št. 9	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 36	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...preko varnostno nadzornega centra Aktiva varovanje d.d.. Vse storitve opravljamo z lastnim kadrom raznovrstnih strok (požarne varnosti, varnosti pri delu, gradbeništva , elektrotehnike, strojništva, kemije itd.). Storitve izvajamo z ekipo lastnih izkušenih strokovnjakov z ustreznimi strokovnimi izpiti že od leta 1990....			

Internet	Naslov	Nemški inštitut DIW: nemški BDP se je v zadnjih treh mesecih predvidoma skrčil		
Zaporedna št. 10	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 37	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...stanje v nemški predelovalni industriji že vse od začetka leta poslabšuje, pa imajo po njihovi oceni izolacijski učinek zasebna in državna poraba ter gradbeništvo . Specifično se v avtomobilski industriji ob trgovinski vojni in negotovosti v zvezi z brexitom spoprijemajo še z visokimi stroški prehoda na proizvodnjo...			

Internet	Naslov	Gospodarska klima decembra glede na november boljša, medletno pa slabša		
Zaporedna št. 11	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 38	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno (za 0,4 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v gradbeništvu pa na mesečno spremembo ni vplival. Glede na lanski december pa je bil kazalnik gospodarske klime nižji za 8,1 odstotne točke. Znižanje vrednosti tega...			

Tisk	Naslov	Karavanke - generalka za milijardni drugi tir		
Zaporedna št. 12	Medij	Delo, Slovenija	Stran: 17	Površina: 740 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 21. 12. 2019		
Stran v zbirki: 40	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Karavanke - generalka drugi tir Gradbeništvo Nadzorni svet Darsa je dal soglasje k sklepu o izboru Cengiza Gradnja vzhodne cevi karavanškega predora bi se lahko začela čez nekaj mesecev, leto in pol...			

Internet	Naslov	Pomen področij varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požari za uspešno delovanje podjetja		
Zaporedna št. 13	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 47	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...preko varnostno nadzornega centra Aktiva varovanje d.d.. Vse storitve opravljamo z lastnim kadrom raznovrstnih strok (požarne varnosti, varnosti pri delu, gradbeništva , elektrotehnike, strojništva, kemije itd.). Storitve izvajamo z ekipo lastnih izkušenih strokovnjakov z ustreznimi strokovnimi izpiti že od leta 1990....			

Internet	Naslov	Gospodarstveniki ob koncu leta malce bolj optimistični		
Zaporedna št. 14	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 49	Avtor	D. S.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v gradbeništvu na mesečno spremembo ni vplival. Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih...			

Internet	Naslov	Karavanke – generalka za milijardni drugi tir		
Zaporedna št. 15	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 51	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...tudi prijavi avstrijskih Strabaga in graditelja Karavank na avstrijski strani družbe Swietelsky – zanima tudi Kitajce. Tako sindikati kot delodajalci iz gradbeništva so ta teden opozorili na socialni damping in nelojalno konkurenco iz držav z nižjimi socialnimi standardi. »Pri tem ne govorim, da imamo po drugi strani...			

Tisk	Naslov	Novi odlok potrjen. So ga res "zakuhali" prijavitelji		
Zaporedna št. 16	Medij	Štajerski tednik, Slovenija	Stran: 8	Površina: 1.013 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 55	Avtor	Senka Dreu		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...zemljišča. Ne razumem, zakaj bi občane dodatno finančno obremenjevali vnaprej, še preden država sprejme nepremičninski davek, ki bo ovrednotil tudi prazne gradbene parcele . Mene s to potezo župan Pukšič sploh ni presenetil. Prepričan sem, da je o tem s figo v žepu razmišljal že lani, ko je populistično znižal nadomestilo....			

Tisk	Naslov	Krajani Stanošine in Kozmincevi imajo dovolj slepomišenja		
Zaporedna št. 17	Medij	Štajerski tednik, Slovenija	Stran: 6	Površina: 1.009 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 58	Avtor	Mojca Vtič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...naslovili tudi na naročnika projekta - DARS. Odgovorili so, daje izvajalec del, torej podjetje Euro asfalt, skladno s pogodbenimi določili pred začetkom graditve za vse objekte, ki so v vplivnem območju gradnje levo in desno od bodoče trase avtoceste, s pooblaščenjo institucijo pripravil ogled objektov in izdelal...			

Tisk	Naslov	Izgledi za slovensko gospodarstvo relativno dobri		
Zaporedna št. 18	Medij	Glas gospodarstva, Slovenija	Stran: 50	Površina: 590 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 61	Avtor	Bojan Ivanc		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Rast zaposlovanja predvsem v gradbeništvu in storitvah. Stagnacija industrijske proizvodnje predvsem zaradi segmenta materialov in avtomobilske verige. Izgledi za slovensko gospodarstvo relativno...			

Tisk	Naslov	Izgledi za slovensko gospodarstvo relativno dobri		
Zaporedna št. 19	Medij	Glas gospodarstva, Slovenija	Stran: 50	Površina: 533 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 63	Avtor	Bojan Ivanc		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Rast zaposlovanja predvsem v gradbeništvu in storitvah. Stagnacija industrijske proizvodnje predvsem zaradi segmenta materialov in avtomobilske verige. Izgledi za slovensko gospodarstvo relativno...			

Tisk	Naslov	Delavce morajo vzgojiti ali iskati v tujini		
Zaporedna št. 20	Medij	Glas gospodarstva, Slovenija	Stran: 54	Površina: 326 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 65	Avtor	Darja Kocbek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...študentskega dela. Možnost opravljanja delovnih praks nudimo tudi študentom v okviru projekta Erasmus,« še pristavlja. Gradbeništvo z nižjo aktivnostjo predvsem pri poslovni gradnji Dodana vrednost v gradbeništvu je v prvem polletju 2019 porasla za dobrih 11 %, vrednost opravljenih gradbenih del pa je v prvih devetih mesecih porasla...			

Tisk	Naslov	Vrhunski ponudnik elektro materiala in rešitev na področju razsvetljave		
Zaporedna št. 21	Medij	Glas gospodarstva, Slovenija	Stran: 96	Površina: 363 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 66	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...kable. Ponujamo kable v trši in v fleksibilni izvedbi. Naši izdelki popolnoma ustrezajo tako zahtevam Evropske nizkonapetostne direktive kot tudi Evropski gradbeni zakonodaji ,« poudarjajo v Eventusu. Celovite rešitve pri razsvetljavi Naslednje prodajno področje je razsvetljava. Pri tem v Eventusu poskrbijo za celovito rešitev...			

Tisk	Naslov	Podjetja ostajajo zmerno optimistična		
Zaporedna št. 22	Medij	Glas gospodarstva, Slovenija	Stran: 52	Površina: 318 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 67	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...izvozno naravnana na naše tradicionalne trge, Nemčijo in Italijo. Vse od leta 2017 naprej upada tudi število izdanih gradbenih dovoljenj, kar dolgoročno za gradbeništvo ne pomeni nič dobrega. Kljub temu pa ostajamo zmerno optimistični za naslednje tete in upamo, da bo ta nihanja in ohlajanje uravnotežila tudi država z...			

Tisk	Naslov	Investicije na infrastrukturi nihajo iz ene skrajnosti v drugo		
Zaporedna št. 23	Medij	Glas gospodarstva, Slovenija	Stran: 55	Površina: 325 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 68	Avtor	Darja Kocbek		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Investicije na infrastrukturi nihajo iz ene skrajnosti v drugo Oviro za gradnjo predstavlja tudi nov Gradbeni zakon , ki je v primerjavi s prejšnjim rigidnejši, bolj zapleten in dolgotrajen. Darja Kocbek »Glavni projekti za našo družbo v letu 2020 bodo gradnja trgovine...			

Tisk	Naslov	Gorenjska je prepoznala vrednost družbeno koristnih inovacij		
Zaporedna št. 24	Medij	Glas gospodarstva, Slovenija	Stran: 84	Površina: 450 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 70	Avtor	Nina Šprohar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...priznanje za razvojno in inovacijsko sodelovanje gospodarstva in institucij znanja, saj sojo razvili v sodelovanju z Biotehniško fakulteto in Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. »Razvoj novih izdelkov in izboljševanje naših obstoječih izdelkov sta ključni motor razvoja. Z inovacijo nam je omogočeno...			

Internet	Naslov	Slovenija in njeno prebivalstvo: zaradi močnejšega priseljevanja je moških že več kot žensk		
Zaporedna št. 25	Medij	Metropolitan.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 73	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...lani priselil v Slovenijo, je bil moški, star okoli 32 let, s končano poklicno šolo in državljanstvom BiH. V Sloveniji se je zaposlil in delo dobil v gradbeništvo . Slovensko državljanstvo je lani prejelo 1978 ljudi, od tega sta bili dve tretjini iz BiH, tretjina je bila stara manj kot 15 let. Po besedah generalnega...			

Tisk	Naslov	Komunala Cerknica: "Loška dolina vodovod gradi nelegalno in po domače"		
Zaporedna št. 26	Medij	Notranjsko Primorske novice, Slovenija	Stran: 9	Površina: 472 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 75	Avtor	Petra Trček		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...»nelegalno in po domače« gradi primarni vodovod med Viševkom in Žago. »Gradi se brez projektne dokumentacije, brez gradbenega dovoljenja ... in krši se gradbeni zakon ,« je 12. decembra dejal na konferenci za medije. Župan Janez Komidar to zanika in pravi, da gre za vzdrževalna dela, ki so jih do zdaj skupaj s Komunalo...			

Internet	Naslov	Pritožba AAG zoper Delno odločbo ARSO za Ekologijo d.o.o.		
Zaporedna št. 27	Medij	Alpeadriagreen.wordpress.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 81	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...je bila stavba deležna le rednih vzdrževanj, ne pa tudi ureditve stavbe v smislu zagotavljanja bistvenih zahtev varstva pred požarom skladno z določili Gradbenega zakona . ARSO v svojih nadaljnjih postopkih od Ekologije d.o.o. tudi ni zahteval dodatnih dokazil, da stavba izpolnjuje bistvene zahteve glede varstva pred požarom,...			

Tisk	Naslov	Z VODO JE TREBA RAVNATI SKRBN		
Zaporedna št. 28	Medij	EGES, Slovenija	Stran: 66	Površina: 1.501 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 85	Avtor	I. G.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...2015.,% ipijl letni deleži 2015.,% storitvene dejavnosti I jezera gospodinjstva I ljs' umetna jezera rudarstvo, predelovalna I I / industrija, gradbeništvo 1 « podzemne vode elektroenergetika " rt*c kmetijstvo I lili prvo tromesečje B HK: prvo tromesečje (januar - marec) I pHMRIBf (januar - marec) 5 drugo...			

Tisk	Naslov	Dvajste let največjega sejma		
Zaporedna št. 29	Medij	EGES, Slovenija	Stran: 94	Površina: 510 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 87	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Vodilni svetovni sejem za razsvetljavo in gradbeništvo DVAJSET LET NAJVEČJEGA SEJMA Največji mednarodni strokovni sejem za razsvetljavo, inštalacije in avtomatizacijo zgradb na svetu praznuje 20 let. Slogan...			

Tisk	Naslov	Program projektov eProstor		
Zaporedna št. 30	Medij	Start Up Kapital, Slovenija	Stran: 44	Površina: 26 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 88	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...vse) ima specifični cilj zagotoviti večjo preglednost in učinkovitost pri urejanju prostora, graditvi objektov in upravljanju nepremičnin. Osnovni namen je pospešiti in izboljšati procese pri prostorskem načrtovanju, graditvi objektov in upravljanju z nepremičninami, kar je mogoče doseči s povezljivimi, enostavno dostopnimi...			

Internet	Naslov	Gospodarstveniki ob koncu leta malce bolj optimistični		
Zaporedna št. 31	Medij	Aktualno24.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 90	Avtor	G. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v gradbeništvo na mesečno spremembo ni vplival. Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih...			

Tisk	Naslov	Nepovratna sredstva 71SUB-SO19		
Zaporedna št. 32	Medij	Start Up Kapital, Slovenija	Stran: 44	Površina: 196 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 91	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...dovoljenja oziroma je bila za stavbo izdana odločba o legalizaciji oziroma odločba o domnevi izdanega gradbenega in uporabnega dovoljenja po 118. členu Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 - popr.; v nadaljnjem besedilu: GZ). Naprava za samooskrbo z električno energijo je lahko nameščena tudi na pomožnem,...			

Tisk	Naslov	Portal množičnega vrednotenja nepremičnin		
Zaporedna št. 33	Medij	Start Up Kapital, Slovenija	Stran: 44	Površina: 93 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 92	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...vse) ima specifični cilj zagotoviti večjo preglednost in učinkovitost pri urejanju prostora, graditvi objektov in upravljanju nepremičnin. Osnovni namen je pospešiti in izboljšati procese pri prostorskem načrtovanju, graditvi objektov in upravljanju z nepremičninami, kar je mogoče doseči s povezljivimi, enostavno dostopnimi...			

Internet	Naslov	Statistika: Slovenija med redkimi državami EU z več moških kot žensk		
Zaporedna št. 34	Medij	Demokracija.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 94	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...lani priselil v Slovenijo, je bil moški, star okoli 32 let, s končano poklicno šolo in državljanstvom BiH. V Sloveniji se je zaposlil in delo dobil v gradbeništvu . Slovensko državljanstvo je lani prejelo 1978 ljudi, od tega sta bili dve tretjini iz BiH, tretjina je bila stara manj kot 15 let. Po besedah generalnega...			

Internet	Naslov	Z aneksom izboljššan položaj delavcev v gradbeništvu RTV Slovenija		
Zaporedna št. 35	Medij	Zadnjenovice.info, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 95	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Z novim letom regres najmanj 1.000 evrovSocialni partnerji proti socialnemu dampingu - DeloVsi prispevki (2) »			

Tisk	Naslov	HITRE IN UČINKOVITE REŠITVE SO NUJNE		
Zaporedna št. 36	Medij	EGES, Slovenija	Stran: 63	Površina: 1.096 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 98	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...se kot eno od rešitev najpogosteje omenja njihovo zmanjšanje. To se nanaša predvsem na emisije ogljikovega dioksida iz energetike, industrije, prometa, gradbeništva in kmetijstva. Toda ostaja vprašanje, kako to doseči na najhitrejši, najbolj trajnosten in najbolj sprejemljiv način za svetovno gospodarstvo in družbo?...			

Tisk	Naslov	VODA JE NAJPOMEMBNEJŠI STRATEŠKI IZZIV		
Zaporedna št. 37	Medij	EGES, Slovenija	Stran: 70	Površina: 3.100 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 106	Avtor	Drago Papler		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...vodnih virih v mestih, kot sta na primer lahko ponovno uporabljena padavinska in odpadna voda, je spregovoril Mitja Radinja, asistent na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo. Andraž Hribar iz družbe Savaprojekt je predstavil infrastrukturno ureditev hidroelektrarne Brežice, ekologinja Nuša Rožman pa izvedbo omilitvenih...			

Internet	Naslov	Zaupanje v trgovini na drobno in gradbeništvo v decembru 2019 višje kot v prejšnjem mesecu		
Zaporedna št. 38	Medij	Stat.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 107	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Vrednost kazalnika zaupanja je bila v decembru 2019 v trgovini na drobno in gradbeništvo višja kot v novembru 2019. Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih isti na mesečni in nižji na letni ravni Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih...			

Internet	Naslov	Gospodarsko razpoloženje na mesečni ravni nekoliko višje		
Zaporedna št. 39	Medij	Stat.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 109	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno (za 0,4 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v gradbeništvu na mesečno spremembo ni vplival. Gospodarsko razpoloženje na letni ravni nižjeKazalnik gospodarske klime je bil v decembru 2019 za 8,1 odstotne točke...			

Internet	Naslov	Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični		
Zaporedna št. 40	Medij	Iusinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 111	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v gradbeništvo na mesečno spremembo ni vplival. Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih...			

Internet	Naslov	Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični		
Zaporedna št. 41	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 12. 2019		
Stran v zbirki: 113	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v gradbeništvu na mesečno spremembo ni vplival. Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih...			

Internet	Naslov	Zaposlovanje v novem letu bo, a skromnejše		
Zaporedna št. 42	Medij	Aktualno24.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 21. 12. 2019		
Stran v zbirki: 117	Avtor	Tonja Blatnik		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...aktivnega prebivalstva rekordne vrednosti, ki jih v samostojni Sloveniji še ni bilo. Glede na panoge je največ novih zaposlitvenih priložnosti pričakovati v gradbeništvu in turizmu, ki bosta zaradi novih investicij pospešeno rasla.«Kot ob tem dodaja dr. Robert Golob, predsednik uprave družbe Gen-I, se zavedajo, da je podnebna...			

Tedenski pregled - Slovenija od 13. do 19. 12.

Po precejšnjih težavah, ki so znova zamajale tudi vladajočo koalicijo, je **DZ** za novo kohezijsko ministrico potrdil koroško Slovenko iz vrst **SAB** Angeliko Mlinar. Zgodba o Mercatorju je dobila nov zaplet s potezo **AVK**, ki je Agrokorju začasno odvzela delnice Mercatorja. **DZ** je potrdil poroštvo države za projekta drugi tir in del tretje razvojne osi.

PETEK, 13. decembra

LJUBLJANA - V odsotnosti večjih negativnih presenečenj iz mednarodnega okolja bo gospodarska rast Slovenije letos blizu jesenske napovedi Urada **RS** za makroekonomske analize in razvoj, ki je pri 2,8 odstotka, so napovedali na uradu. Banka Slovenije pa je 17. 12. napoved letošnje rasti **BDP** znižala s 3,2 na 2,6 odstotka. Za prihodnje leto je napoved z junjske ocene znižala za 0,4 odstotne točke na 2,5 odstotka.

LJUBLJANA - Levica je na vlado naslovila pobudo, naj v prihodnjih razpravah na ravni **EU** aktivno zagovarja priznanje Palestine in se k priznanju tudi sama zaveže. Če znotraj **EU** do konca marca 2020 ne bo prišlo do konsenza o priznanju Palestine, pa Levica vladi predlaga, naj sama pripravi sklep o priznanju in ga predloži **DZ**.

LJUBLJANA - Madžarska finančna skupina **OTP** je uradno postala lastnica 99,73-odstotnega deleža **SKB** banke ter stoodstotnih deležev družb **SKB** Leasing in **SKB** Leasing Select, so sporočili iz **SKB**.

SEUL - Slovenija se je uvrstila na 13. mesto letošnje lestvice globalne trajnostne konkurenčnosti, ki jo sestavlja švicarsko-korejski think-tank Solability. Vseh držav na lestvici je 180; na vrhu so severnoevropske države, na dnu pa Jemen, Haiti in Bahami.

LJUBLJANA - Za mesto predsednika Komisije za preprečevanje korupcije (**KPK**) se je prijavilo osem kandidatov in ena kandidatka, so sporočili iz urada predsednika republike. Med njimi sta dosedanja predsednik Boris Štefanec in namestnik predsednika Uroš Novak. Prijavila se je tudi svetovalka predsednika vrhovnega sodišča Tina Breclj.

LJUBLJANA - Kriminalisti so zaključili izvajanje izrednih tehničnih pregledov vozil, ki so jih zasegli v okviru obsežne preiskave sumov korupcije, povezane z izvajanjem tehničnih pregledov na območju Ljubljane. Nobeno od 38 vozil ni opravilo izrednega tehničnega pregleda. Policija je 29 fizičnih oseb osumila 107 različnih kaznivih dejanj. Predvsem je šlo za kazniva dejanja jemanja in dajanja podkupnine.

LJUBLJANA - Državo je zajelo prvo večje sneženje po nižinah v tej meteorološki zimi. Po podatkih Agencije za okolje je snežna odeja na Pokljuki, Predelu, Logatcu in Babnem polju zjutraj segala do 30 centimetrov. Sredi tedna pa je sledila močna odjuga s temperaturami tudi do 17 stopinj Celzija, tako da bo božič v Sloveniji tudi letos zelen.

SOBOTA, 14. decembra

LJUBLJANA - Zunanji minister Miro Cerar je na uradnem obisku gostil kitajskega kolega Wang Yija. V pogovorih sta največ pozornosti namenila dvostranskim odnosom, sodelovanju med **EU** in Kitajsko ter pobudi 17+1. Slovenija si po Cerarjevih besedah želi, da bi znotraj te pobude prevzela koordinacijski mehanizem za zimske športe, pri katerih s Kitajsko že zdaj dobro sodeluje. Ministra sta se strinjala, da bo leto 2020 posebej pomembno za **EU** in Kitajsko kot leto poglobljenega dialoga in sodelovanja, ki ga bosta Slovenija in azijska sila še okrepili v luči predsedovanja Slovenije Svetu **EU** v drugi polovici leta 2021. Kitajskega gosta je sprejel tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je ob tem na obisk v Slovenijo povabil kitajskega predsednika Xi Jinpinga. Ločeno se je Wang Yi srečal s premierjem Marjanom Šarcem.

LJUBLJANA - **GZS** je močno razburila s priporočili delodajalcem za ublažitev posledic zakona o minimalni plači. V **ZSSS** se bojijo zniževanja in ukinjanja dodatkov, zato ne izključujejo kazenskih ovadb. Pripravili so hipotetičen izračun, po katerem bi delavec samo s črtanjem delovne uspešnosti izgubil okoli 50 evrov bruto. Podobne izračune ima tudi Levica.

KOČEVSKA REKA - V Kočevski Reki so slovesno zaznamovali spomin na prvi postroj enote Teritorialne obrambe, ki je predstavljala zametke Slovenske vojske. Slavnostni govornik, nekdanji notranji minister Igor Bavčar je poudaril, da po 30 letih vprašanji slovenske suverenosti in varnosti postajata spet aktualni, saj sta **EU** in Nato na veliki preizkušnji.

KLINGENTHAL - Na tekmi svetovnega pokala smučark skakalk je Ema Klinec osvojila drugo mesto. Zaostala je le za Avstrijko Chiaro Hölzl.

NEDELJA, 15. decembra

MADRID - Minister za okolje in prostor Simon Zajc je ocenil, da je podnebna konferenca **ZN**, ki se je v Madridu končala z dvodnevno zamudo, pričakovano razočaranje. **EU** in z njo Slovenija vztrajata, da je treba ukrepati zdaj, največji onesnaževalci pa imajo moralno dolžnost, da začnejo opozorila znanstvenikov jemati resno, je poudaril. Konferenca ni prinesla zelenega napredka, torej sprejetja celotne knjige pravil za izvajanje pariškega sporazuma.

OPČINE/TRST - Ob slovesnosti na Opčinah v spomin na Pinka Tomažiča, Viktorja Bobka, Simona Kosa, Ivana Ivančiča in Ivana Vadnala, ki so jih pred 78 leti ustrelili fašisti kot obsojence na drugem tržaškem procesu, so razburili plakati skrajne desničarske skupine CasaPound, ki je slovenske rodoljube označila za teroriste. Društvo **TIGR** Primorske je na predsednika republike Boruta Pahorja, premierja Marjana Šarca, zunanjega ministra Mira Cerarja in generalnega konzula

v Trstu Vojka Volka naslovilo poziv, naj v okviru svojih pristojnosti od visokih italijanskih predstavnikov zahtevajo, da se uradno distancirajo od tovrstnih dejanj ter da pristojni organi začnejo postopek zoper Caso Pound. Konzul Volk je izrazil zaskrbljenost zaradi plakatov.

ŠKOFJA LOKA - Severjevi nagradi za igrske stvaritve v slovenskih poklicnih gledališčih so podelili Nini Ivanišin in Ani Urbanc. Nagrado za stvaritev študenta dramske igre sta si prislužila Lara Wolf Završnik in Gal Oblak, nagrado za najboljšo stvaritev v ljubiteljskem gledališču pa je prejel Anže Zupanc.

PONEDELJEK, 16. decembra

LJUBLJANA - Koroška Slovenka Angelika Mlinar je prevzela odločbo o slovenskem državljanstvu, ki ga je dodala avstrijskemu. Premier Marjan Šarec je v **DZ** vložil predlog za njeno imenovanje za kohezijsko ministrico iz kvote **SAB**. Pristojnima odboroma **DZ** se je Mlinarjeva predstavila 17. 12., kjer pa se je zapletlo, saj ni dobila zadostne podpore niti iz vrst poslancev vladne koalicije. Razpravo je zaznamovala razprava o državljanstvu Mlinarjeve, medtem ko je kandidatka govorila predvsem o priložnostih za Slovenijo na področju črpanja evropskih sredstev.

LJUBLJANA - Ustanovitev novega letalskega prevoznika v izključni ali delni lasti države je malo verjetna, saj so tveganja zelo velika, je v odgovoru na poslansko vprašanje na seji **DZ** dejal premier Marjan Šarec. Ustanovitev novega letalskega prevoznika je bila namreč ena od možnosti, ki jo je za zagotavljanje poveztivosti Slovenije s svetom po stečaju Adrie Airways omenjala vlada.

LJUBLJANA - Evropski komisar Janez Lenarčič je bil na prvem delovnem obisku v domovini, odkar je na položaju. V pogovorih s političnim vodstvom se je zavzel predvsem za uresničevanje zelenega dogovora, ki ga je prejšnji teden predstavila Evropska komisija. Evropa bo morala še naprej igrati vodilno vlogo v boju proti podnebnim spremembam, Slovenija pa bi pri tem lahko dobro izkoristila priložnosti, je dejal. Glede uresničevanja arbitraže o meji med Slovenijo in Hrvaško je menil, da ne bi bilo primerno, da bi se nova Evropska komisija ukvarjala s tem vprašanjem, dokler je še pred sodiščem.

MADRID - Zunanji minister Miro Cerar je na dvodnevem srečanju zunanjih ministrov azijskih in evropskih držav Asem predstavil pogled Slovenije na multilateralizem in njena prizadevanja v zvezi s podnebnimi spremembami, trajnostnim razvojem ter enakostjo spolov. Ob robu zasedanja je imel tudi več dvostranskih srečanj.

BRUSELJ/LJUBLJANA - Odbor za mlade Evropske konfederacije sindikatov (**ETUC**) je za predsednico izvolil predsednico Sindikata Mladi plus Teo Jarc. Jarčeva je s tem postala prva izvoljena funkcionarka iz Slovenije, ki je bila kadarkoli nominirana ali izvoljena na predsedniško funkcijo v evropskih sindikalnih strukturah. Ob izvolitvi je opozorila, da je med mladimi v Evropi še vedno velika težava brezposelnost.

PARIZ - Francoski Salon de Beaux Arts je mariborskemu slikarju Gregorju Pratnekerju podelil nagrado Prix Eugene Boudin. Nagrado je prejel za olje na platnu Pomlad v gorah.

TOREK, 17. decembra

NOVI SAD - Na skupni seji sta se sestali vladi Slovenije in Srbije. Slovenski premier Marjan Šarec je ob tem kolegici Ani Brnabić zagotovil nadaljnjo slovensko podporo Srbiji na poti v **EU**. Slovenija je prepričana, da je mesto Srbije v **EU** ter da ni alternative, je dejal. Ob robu skupne seje vlad so potekala še številna dvostranska srečanja na ministrski ravni.

LJUBLJANA - Pripadniki Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah so v okviru tradicionalne videokonference s predsednikom republike Borutom Pahorjem ocenili svojo opremo za ustrezno, nekateri celo za boljšo od drugih kontingentov. Izjema so bili pripadniki misije v Latviji, ki so opozorili na zastarela lahka oklepna vozila.

PULJ - Ribiška inšpekcija hrvaškega kmetijskega ministrstva je od 15. 3. lani spisala 273 kazni za prekrške proti slovenskim ribičem zaradi ribolova čez sredinsko črto Piranskega zaliva. Slovenskim ribičem so izrekli za nekaj več kot 3,6 milijona kun (490.000 evrov) kazni.

LJUBLJANA - Ljubljanska borza je obeležila 30 let od ustanovitve. V teh letih se je zgodilo marsikaj, ljubljanski borzni trg pa je danes glede na vrhunec svoje aktivnosti precej okrnjen, tako glede števila izdajateljev kot tržne kapitalizacije. V upravljavcu trga, ki je zdaj v lasti Zagrebške borze, vseeno z optimizmom zrejo v prihodnost.

BEOGRAD - Nova Ljubljanska banka je oddala zavezujočo ponudbo za srbsko Komerčialno banko, v kateri ima država 83-odstotni lastniški delež. Poleg **NLB** naj bi po neuradnih informacijah časnika ponudbi oddali še avstrijska Raiffeisen Bank International in srbska **AIK** Banka, med drugim lastnica Gorenjske banke.

LJUBLJANA - Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje so zabeležili devet novih primerov ošpic. Do konca tedna so potrdili še dva nova primera, tako da je bilo skupno letos v Sloveniji potrjenih že več kot 40 primerov te izjemno nalezljive bolezni. Večina okuženih je z Gorenjske, povezani so z izbruhom v podjetju Knauf Insulation iz Škofje Loke.

LJUBLJANA - Društvo športnih novinarjev Slovenije je na prireditvi Športnik leta podelilo priznanja. Najboljša športnika Slovenije za leto 2019 sta športna plezalka Janja Garnbret in kolesar Primož Roglič, najboljša ekipa pa moška odbojarska reprezentanca Slovenije.

SREDA, 18. decembra

LJUBLJANA - Načrti za prenos lastništva Mercatorja z Agrokorja na Fortenovo so začasno zaustavljeni, saj je **AVK** Agrokorju zaradi nepravilnega prevzema Costelle začasno odvzela delnice Mercatorja. Sklep še ni pravnomočen.

Hrvaška stran je potezo agencije označila za vmešavanje države z namenom izpogajanja boljšega položaja slovenskim dobaviteljem. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek pa je zatrdil, da v Sloveniji institucije, vključno z **AVK**, delujejo samostojno in neodvisno. Predstavniki Mercatorja in Fortenove naj bi se 19. 12. srečali s predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije in slovenskimi dobavitelji, da bi podpisali memorandum o soglasju, ki bi urejal odnose med Mercatorjem in dobavitelji, a se je **GZS** za sestanek opravičila.

LJUBLJANA - DZ se je za zaprtimi vrati seznanil s poročilom komisije za nadzor nad obveščevalnimi in varnostnimi službami (Knovs) glede prisluškovalne afere v arbitraži med Slovenijo in Hrvaško. Predsednik Knovsa Matej Tonin (NSi) je razpravo ocenil kot koristno in poudaril, da je bilo poročilo pripravljeno, ker imajo poslanci pravico vedeti, kaj se je v tem strateško pomembnem projektu za Slovenijo resnično zgodilo.

LJUBLJANA - DZ je potrdil predlog vladnega zakona, ki predvideva poročstvo za projekta drugi tir in del tretje razvojne osi v skupni višini 777 milijonov evrov; za projekt drugega železniškega tira med Divačo in Koprom predvideva do 417 milijonov evrov poročstva, za dva odseka tretje razvojne osi pa do 360 milijonov evrov poročstva. Poslanci so potrdili tudi predlog Levice za dopolnitev zakona o delovnih razmerjih, s čimer so vsem zaposlenim staršem, tudi v zasebnem sektorju, zagotovili pravico do dodatnega prostega dne v primeru spremstva otroka prvošolca v šolo na prvi šolski dan.

LJUBLJANA - Banka Slovenije je v drugem in tretjem četrtletju zaznala povečanje ključnih sistemskih tveganj za finančno stabilnost. Povečano je dohodkovno tveganje, predvsem zaradi povečane negotovosti glede ustvarjanja stabilnega prihodka kot enega izmed ključnih izzivov v bančnem sistemu. Povečano ostaja tudi tveganje, ki izhaja iz trga nepremičnin.

LJUBLJANA - DZ je sprejel novelo zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki dviguje najnižje izplačilo materinskega, očetovskega in starševskega nadomestila ter starševski dodatek na 402 evra. Uveljavitev je predvidena z letom 2021. Pomoč ob rojstvu otroka pa bo znašala 350 evrov.

WOLFSBURG - Vodstvo Slovenskega avtomobilskega grozda je z gospodarskim ministrom Zdravkom Počivalškom obiskalo sedež koncerna Volkswagen. Obisk je bil namenjen krepitvi sodelovanja, predvsem v luči e-mobilnosti, Volkswagnu pa so predstavili tudi investicijske priložnosti v Sloveniji. Po ministrovih besedah je ohlajanje avtomobilskega sektorja v resnici transformacija sektorja v smeri oglično nevtralne družbe in e-mobilnosti, slovenski dobavitelji pa se intenzivno prilagajajo novim trendom.

WASHINGTON - Slovenija je ohranila 35. mesto na indeksu človekove svobode, ki ga izdajajo ameriški Cato Institute, kanadski Fraser Institute in nemški Liberales institut. Poročilo se sicer nanaša na podatke iz leta 2017.

ČETRTEK, 19. decembra

LJUBLJANA - DZ je po večdnevni negotovosti z najtesnejšo večino 44 glasov za in 43 proti imenoval koroško Slovenko Angeliko Mlinar za novo ministrico brez resorja, pristojno za razvoj, strateške projekte in kohezijo. Položaj se je izpraznil konec septembra, ko je po le devetih mesecih vodenja tega resorja iz osebnih razlogov odstopil Iztok Purič. Za so glasovali poslanci koalicije z izjemo enega poslanca **DeSUS**, podprla sta jo tudi poslanca narodnosti, v **SDS**, Levici, NSi in dva poslanca **SNS** so bili proti. Po tem glasovanju se v koaliciji odpirajo nove težave; saj je poslanec Robert Polnar spet ravnal drugače kot poslanska skupina. Če bi se razšel s poslansko skupino, bi imela koalicija v **DZ** le še 42 sedežev.

LJUBLJANA - DZ je za tretjo obravnavo pripravil predlog novele zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, s katerim bi ukinili dopolnilno zdravstveno zavarovanje in uvedli obvezni pavšalni prispevek v višini 29 evrov. Enako kot na matičnem odboru je **DZ** predlog nadgradil z več dopolnili. Minister za zdravje Aleš Šabeder je ob tem opozoril na morebitne pasti. Ukinitvev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja sicer podpira, a biti celovita in zagotavljati stabilno financiranje zdravstvenega sistema.

LJUBLJANA/MARIBOR - Vlada je sklenila, da vozniki osebnih vozil za vožnjo na cesti po hitri cesti skozi Maribor z novim letom ne bodo več potrebovali vinjet. Cestninjenje tovornih vozil bo ostalo, da se z vožnjo po cesti med Pesnico in Teznm ne bi izogibali plačevanju cestnine in tako naredili več gneče kot potrebno. S cestninjenjem tovornih vozil nad 3,5 tone bodo nadaljevali.

LJUBLJANA - Komisija za preprečevanja korupcije (**KPK**) je znova ugotovila, da se je Alenka Bratušek na seji vlade julija 2014, ko je bila premierka, znašla v konfliktu interesov, saj so potrjevali kandidate za evropske komisarje, med katerimi je bila tudi ona sama. Bratuškova je v odzivu spomnila, da so vsi pristojni organi v Sloveniji ugotovili, da ni storila ničesar narobe.

BRUSELJ - Minister za okolje in prostor Simon Zajc je na zasedanju okoljskih ministrov **EU** v Bruslju pozval k nujnosti upoštevanja specifičnih razmer v članicah pri upravljanju z zvermi. Želimo si več prožnosti pri upravljanju z volkovi in medvedi ob pogoju, da se s tem vrsta ne ogrozi, je pojasnil.

LJUBLJANA - Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je sprejel finančni načrt za 2020. Pokojnine se bodo prihodnje leto uskladile redno in izredno, prihodki in odhodki pokojninskega zavoda bodo izravnani v višini 5,8 milijarde evrov, iz državnega proračuna pa bo treba za kritje razlike med prihodki in odhodki zagotoviti nekaj manj kot 680 milijonov evrov.

10:30

<https://www.sta.si/2707999/tedenski-pregled-sloven...>

4 / 4

KOPER - Koprski občinski svet je na predlog nadzornega sveta občinskega javnega stanovanjskega sklada predčasno razrešil direktorja Gorana Malenića ter za opravljanje te funkcije do imenovanja novega direktorja pooblastil predsednico nadzornega sveta Mojco Hilj Trivič. Ta je Maleniću očitala zamude pri uresničevanju projektov in več nepravilnosti.

LJUBLJANA - Socialni partnerji v **gradbeništvu** so podpisali aneks h kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti. Ta delavcem v tej dejavnosti prinaša več pravic in boljši materialni položaj. Izboljšuje se položaj zaposlenih na tarifnem delu kolektivne pogodbe, saj so med drugim za približno pet odstotkov uskladili dodatek za delo na oddaljenih gradbiščih.

Zaposlovanje v Nemčiji se še naprej upočasnjuje

Zaposlovanje v Nemčiji, paradnemu konju evropskega gospodarstva, se še naprej upočasnjuje. Vrednost kazalnika zaposlovanja, ki ga izračunava Münchenski inštitut za gospodarske raziskave Ifo, se je decembra ustavila pri 98,9 točke, potem ko je bila novembra pri 99,5 točke.

V primerjavi z lanskim decembrom se je vrednost kazalnika zmanjšala za 5,2 točke, so sporočili z inštituta.

Kazalnik zaposlovanja v proizvodnem sektorju se je z novembrskih -14,1 točke decembra znižal na -14,5 točke, v storitvenem sektorju pa s 14,5 točke na 11,7 točke.

Trgovinski in gradbeni sektor sta medtem zabeležila rast. V trgovini se je vrednost kazalnika zvišala za 2,1 točke na 1,9 točke, v **gradbeništvu** pa za 1,4 točke na 13,6 točke.

Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični

Gospodarsko razpoloženje se je ob koncu leta nekoliko izboljšalo. Kazalnik gospodarske klime je decembra dosegel tri odstotne točke, kar je za 0,8 odstotne točke več kot novembra. V letni primerjavi je bil precej nižji, v primerjavi z lanskim decembrom je zdrsnil za 8,1 odstotne točke.

Kot je danes sporočil statistični urad, se je slabšanje gospodarskega razpoloženja iz lanskega leta nadaljevalo tudi letos. Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014, a je bilo kljub znatnemu znižanju še vedno za 3,3 odstotne točke nad dolgoletnim povprečjem.

Na zvišanje kazalnika so decembra na mesečni ravni vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno, za 0,8 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki, po 0,2 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** na mesečno spremembo ni vplival.

Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno. Najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih, za 3,4 odstotne točke, sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih, za 2,4 odstotne točke, ter med potrošniki in v **gradbeništvu**. Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno je na gospodarsko klimo vplival pozitivno, za 0,2 odstotne točke. Statistični urad je danes objavil tudi podatke o poslovnih tendencah v decembru. Vrednost kazalnika zaupanja je bila v trgovini na drobno in **gradbeništvu** višja kot novembra. Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila decembra za 16 odstotnih točk višja novembra, za štiri odstotne točke višja kot decembra lani in za osem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na izboljšanje kazalnika je vplival predvsem kazalnik prodaja.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila decembra na letni ravni nižja za devet odstotnih točk. Za tri odstotne točke nižja je bila tudi od dolgoletnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila decembra za dve odstotni točki nižja kot novembra, za osem odstotnih točk nižja kot decembra lani in za sedem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični

Ljubljana, 20. decembra - Gospodarsko razpoloženje se je ob koncu leta nekoliko izboljšalo.

Kazalnik gospodarske klime je decembra dosegel tri odstotne točke, kar je za 0,8 odstotne točke več kot novembra. V letni primerjavi je bil precej nižji, v primerjavi z lanskim decembrom je zdrsnil za 8,1 odstotne točke.

Novo Mesto. Delavci v tovarni Adrie Mobil, proizvodnja. Foto: Tina **Kosec/STA** Arhiv **STA**

Kot je sporočil statistični urad, se je slabšanje gospodarskega razpoloženja iz lanskega leta nadaljevalo tudi letos.

Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014, a je bilo kljub znatnemu znižanju še vedno za 3,3 odstotne točke nad dolgoletnim povprečjem.

Statistični urad je objavil tudi podatke o poslovnih tendencah v decembru. Kazalnika zaupanja v trgovini na drobno in **gradbeništvu** sta bila višja, v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal.

Gospodarstveniki ob koncu leta malce bolj optimistični

Sursovo poročilo za december

G. K. | 20. december 2019 ob 12:00

Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

V primerjavi z lanskim decembrom je kazalnik gospodarske klime zdrsnil za 8,1 odstotne točke. Foto: BoBo

Gospodarsko razpoloženje se je ob koncu leta nekoliko izboljšalo, saj je kazalnik gospodarske klime decembra dosegel tri odstotne točke, kar je za 0,8 več kot novembra. V letni primerjavi z lanskim decembrom pa je zdrsnil za 8,1 odstotka.

Statistični urad RS (Surs) je sporočil, se je slabšanje gospodarskega razpoloženja iz lanskega leta nadaljevalo tudi letos. Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014, a je bilo kljub znatnemu znižanju še vedno za 3,3 odstotne točke nad dolgoletnim povprečjem.

Na zvišanje kazalnika so decembra na mesečni ravni vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno, za 0,8 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki, po 0,2 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** na mesečno spremembo ni vplival.

Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno. Najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih, za 3,4 odstotne točke, sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih, za 2,4 odstotne točke, ter med potrošniki in v **gradbeništvu**. Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno je na gospodarsko klimo vplival pozitivno, za 0,2 odstotne točke.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk. Foto: BoBo

Poslovne težnje

Statistični urad je objavil tudi podatke o poslovnih težnjah v decembru. Vrednost kazalnika zaupanja je bila v trgovini na drobno in **gradbeništvu** višja kot novembra. Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila decembra za 16 odstotnih točk višja novembra, za štiri odstotne točke višja kot decembra lani in za osem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na izboljšanje kazalnika je vplival predvsem kazalnik prodaja.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila decembra na letni ravni nižja za devet odstotnih točk. Za tri odstotne točke nižja je bila tudi od dolgoletnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila decembra za dve odstotni točki nižja kot novembra, za osem odstotnih točk nižja kot decembra lani in za sedem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

[JAVNO ZDRAVSTVO](#) | [MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE](#) | [ZDRAVSTVENI SISTEM](#)

Božičkove obljube

Priče smo sistemski normalizaciji samoplačništva za storitve, ki so jih zavarovanci v javnem sistemu že plačali, a jim te, ko jih potrebujejo, niso dostopne.

Objavljeno

20. december 2019 06.00

Posodobljeno

20. december 2019 06.00

Morda minister za zdravje in direktor ZZSZ na tihem razmišljata, da nepoštenost sistema ni tako velik greh. FOTO: Leon Vidic/Delo

[Alojz Ihan](#)

Leto 2019 je minilo pod vtisom krutega spoznanja, da je javno zdravstvo prešlo točko, ko bi bilo mogoče njegov razvoj še (pre)usmeriti v vsakomur dostopno pravico. Zdravstveni ministri prejšnje in sedanje vlade so z apatičnim opazovanjem rasti nedopustno dolgih čakalnih dob povzročili sistemsko normalizacijo samoplačništva za storitve, ki so jih zavarovanci v javnem sistemu (ZZZS) že plačali – ko potrebujejo zdravstveno storitev, pa namesto nje dobijo mesto v čakalni vrsti.

Morda minister za zdravje in direktor ZZZS na tiem razmišljata, da nepoštenost sistema ni tako velik greh v zameno za 500-milijonski proračunski »prihranek«, ki ga bolniki v stiski potegnejo iz lastnega žepa in samoplačniško financirajo storitve, ki jih imajo v okviru javnega zdravstva sicer že plačane. Morda njuni politični gospodarji v kakšnih strankarskih blodnjah celo razmišljajo, da sta nepoštenost do bolnikov in njihovo [potiskanje v čakalne vrste](#) nekakšen dodaten »socialni korektiv«, saj se bodo za samoplačništvo odločili boljše situirani bolniki, ki si lahko privoščijo »kapricioznost« in storitve v strokovno dopustnih rokih; ampak zato pa bo več javnih storitev ostalo za manj situirane – nepoštenost je za blodnjave politične glave torej lahko tudi znak revolucionarno izostrenega socialnega čuta! Seveda to podaljševanje čakalnih vrst zahteva tudi nujne žrtve (beri – mrtve bolnike), ampak vsaka genialna rešitev je ponavadi povezana tudi z žrtvami in ne bi bilo prvič v zgodovini, da se skrajni socialisti in skrajni kapitalistični darwinisti vsak s svoje strani na koncu srečajo v identično izvedeni operativi in z identičnim številom žrtev njihovih pogruntavščin.

Preberite tudi:

[Odbita odbitna franšiza](#)

[Dopolnilno bleferstvo](#)

[Vrste, da si obližeš prste](#)

Leto 2019 je minilo pod vtisom krutega spoznanja, da je javno zdravstvo prešlo točko, ko bi bilo mogoče njegov razvoj še (pre)usmeriti v vsakomur dostopno pravico. FOTO: Voranc Vogel/Delo

A vprašanje je, ali se nenehno menjajoči se politiki z zdravstvenimi ministri vred v svoji neizobraženosti in neizkušenosti glede zdravstvenega sistema zavedajo, da denar, ki ga bolniki porabijo za samoplačništvo, ni samo »prihranek« ZZZS, ampak je predvsem intenzivno in vedno obsežnejše investiranje v [graditev](#) vzporednega, povsem divjega zdravstvenega trga, ki z vsako novo čakalno vrsto še dodatno raste in bo v nekem trenutku zrasel do mere, ko bo javni sistem v očeh državljanov postal neuporabno skrpucalo, nevredno financiranja in političnega glasu. Takrat bo javni sistem, v katerem ne bodo več videli svoje prihodnosti niti zdravstveni delavci niti bolniki, nenadoma čez noč bankrotiral, kot smo to videli pri Adrii Airways. Prestavite v mislih dve ali tri medicinske ekipe v neki stroki iz državne bolnišnice v zasebno kliniko in pomislite, kaj še ostane javnemu sistemu.

To je proces dokončne razgradnje javnega zdravstva, ki ga je v terminalno fazo pripeljala ministrica za zdravje **Milojka Kolar Celarc** – ob političnem širokoustenju o ohranjanju javnega zdravstva je prek mehanizma podaljševanja čakalnih dob v resnici intenzivno investirala stotine milijonov iz žepov ogoljufanih bolnikov v [graditev](#) vzporednega, divjega zdravstvenega trga. Ni naključje, da so se prav v času njenega ministirovanja pojavile zavarovalnice, ki so sistemsko laž o javnem zdravstvu prepoznale kot tržni model za vzpostavitev vzporednih zdravstvenih zavarovanj – za storitve, ki jih ZZZS sicer obljublja, a jih človek objektivno ne more dobiti, če noče tvegati resnih zdravstvenih posledic. Tržni model vzporednega zdravstvenega zavarovanja ni mogoč v normalni državi, v kateri veljajo zakoni in odgovornost javnih funkcionarjev! Ni norca, ki bi se zavaroval za nekaj, kar je že plačal! Delovanje vzporednega sistema zdravstvenega zavarovanja je s sistemskega vidika simptom bolnega javnega zdravstva – v terminalni fazi.

Ker se bliža božič, si lahko zaželim nemogoče! Da bi se na primer zgodil čudež in bi v začetku leta 2020 ministrstvo za zdravje javnosti pokazalo predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. FOTO: Leon Vidic/Delo

Ker se bliža božič, si lahko zaželim nemogoče! Da bi se na primer zgodil čudež in bi v začetku leta 2020 ministrstvo za zdravje javnosti pokazalo predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ), ki bi odškodninsko in kazensko zavezal zdravstveno zavarovalnico, da uresniči pravico do zdravljenja v strokovno ustreznem roku – čisto vsakemu konkretnemu zavarovancu. In da bi isti zakon ustanovil neodvisno institucijo, ki bi določala seznam vseh javnozdravstvenih storitev skupaj s smernicami in kakovostnimi kriteriji, ki jim je treba pri delu za javni sistem zadostiti.

To sta osnovni vsebini, ki bi predlog novega zakona vzpostavili kot dokument, ki bi javno zdravstvo, ob velikih vlaganjih, lahko potegnil iz sedanjega stanja programiranega in nepovratnega razpadanja. Bolnik, ki bi lahko sodno uveljavil svojo javnozdravstveno pravico, bi na ta način prenehal investirati svoj zasebni denar v rast vzporednega, divjega zdravstvenega trga, ki bo ob sedanjih sistemski nepoštenosti zdravstvenih oblasti v nekem trenutku raztrgal in požrl javno zdravstvo. Po drugi strani pa bi zdravstveni izvajalci, opremljeni s standardi za izvajanje storitev in zagotovilom, da opravljeno javno storitev dobijo plačano, lahko usmerili svojo pozornost izključno na bolnike – tisti, ki bi mu uspelo o svoji kakovosti prepričati več bolnikov, bi rase, tisti, ki bi mu to uspelo manj, pa bi moral razmisliti, kaj storiti, da ne bo izgubil dela.

Če v novem zakonu ne bo teh dveh bistvenih novosti, bo dokument samo še ena bizarna šala bizarnih političnih bleferjev. Seveda vem, da ni veliko možnosti za zmago tako preproste »revolucije« v dveh stavkih, ki bi iz javnega zdravstva v nekaj letih izrgla množice preprodajalcev in rentnikov. Zdravstvene oblasti, ki prek politikov že desetletja podpirajo in zastopajo prav preprodajalce in rentnike, se težko obrnejo proti tistim, ki so jih v svoji kombinatoriki pripeljali na odločevalske položaje. Zato moja novoletna želja, da bi zavarovalnice ob letu osorej umaknile ponudbe za vzporedna zdravstvena zavarovanja, skoraj gotovo ne bo uresničena. Ker bo politična perversija, ki omogoča tak poslovni model, ostala. In prej, kot bi zavarovalnice uresničile mojo željo, bom jaz bržkone kot novi zavarovanec uresničil njihovo.

Prispevek je mnenje avtorja in ne izraža nujno stališča uredništva.

Alojz Ihan je dr. medicinskih znanosti, imunolog, pisatelj in publicist.

Karavanke – generalka za milijardni drugi tir

Nadzorni svet Darsa je dal soglasje k sklepu o izboru Cengiza.

Objavljeno
20. december 2019 19.33

Posodobljeno
20. december 2019 19.33

Gradnja vzhodne cevi karavanskega predora bi se lahko začela čez nekaj mesecev, leto in pol za Avstriji. Foto Jure Eržen

[Nejc Gole](#)

Ljubljana – Saga iskanja izvajalca za gradnjo vzhodne cevi predora Karavanke se končuje; nadzorni svet Darsa je dal soglasje k sklepu o izboru turškega Cengiza. Pred vrati pa je bitka za desetkrat večji projekt, to je drugi tir. Tuja konkurenca bo pri tem milijardnem projektu predvidoma precej ostrejša kot v primeru predora Karavanke.

Turško podjetje bo, kot kaže, gradilo novo cev karavanskega predora. Dars bo o izboru obvestil vse ponudnike, in ko bo zadnji dvignil pošto, bo začel teči osemmdnevni rok za pritožbo na državno revizijsko komisijo. Kolektor CPG je sicer že sporočil, [da se ne bo pritožil](#). Odločitev o izvoru bi tako lahko postala pravnomočna na začetku prihodnjega leta. Po podpisu pogodbe mora izvajalec dostaviti bančno jamstvo, konec januarja ali februarja bi lahko sledila uvedba v delo.

Marcu nov mandat v upravi
Nadzorni svet družbe je dal tudi soglasje k imenovanju Gašperja Marca za člana uprave družbe Dars, in sicer za mandatno obdobje petih let, ki prične teči 15. maja 2020, ko se mu po redni poti izteče dosedanji mandat na tem mestu.

»Kar se tiče delovne sile, jo bomo v največji možni meri iskali v Sloveniji, če je ne bomo našli, jo bomo pripeljali iz Turčije. Ker smo pri gradnji predorov zelo izkušeni, bomo te delali sami, ostala dela pa s slovenskimi partnerji.« je ta mesec dejal predsednik Cengiza Utku Gök. Vendar Cengiz v ponudbi ni predstavil, s katerimi podizvajalci bi delal. Če bi želel nominirati podizvajalca, bi k temu soglasje moral podati Dars in tudi skleniti aneks k pogodbi.

Gök je še obljubil: »Naredili bomo vse, kar bo v naši moči, da dohitimo Avstrijce.« Ti so začeli v Karavanke vrtati že pred dobrim letom.

Zakaj je Dars izbral Turke?

Cengiz je na pogajanjih ponudil najnižjo ceno, in sicer okoli 98,5 milijona evrov. To je sicer skoraj deset milijonov evrov več, kolikor je Cengiz ponudil naprej, v odprtem postopku javnega naročanja, a je po odločitvi državne revizijske komisije o nezakoniti ponudbi Cengiza Dars februarja letos vse ponudbe označil za nedopustne.

Cengiz je bil torej v postopku s pogajanjem cenejši od konkurence, in sicer konzorcija Kolektorja CPG, Rika in turškega Yapi Merkezi, ki je dal ponudbo 102 milijona evrov, ter avstrijske Implemie in novomeškega CGP, ki sta oddala ponudbo 115 milijonov evrov.

Za železniški predor v razpis z Avstriji
Direkcija za infrastrukturo in avstrijski državni železniški operater ÖBB Infrastruktur sta objavila skupni razpis za prenovno železniškega predora Karavanke. Izvajalca bosta izbrala skupaj. Ocenjena vrednost nadgradnje sedanjega železniškega predora Karavanke, skupaj z investicijsko in projektno dokumentacijo, znaša 114,9 milijona evrov, od tega znaša slovenski 49,6 milijona evrov. Začetek izvedbe del je predviden prihodnje leto, zaključek pa leto pozneje.

Tuja konkurenca za drugi tir

Za turško podjetje je predor Karavanke verjetno priprava na bitko za gradnjo drugega tira. Predstavnik turškega podjetja Mohamed Cengiz je namreč pojasnil, da po navadi ne delajo tako majhnih projektov: »Vendar vemo, da boste v prihodnje imeli velike projekte.« Cengiz je oddal ponudbo tudi za odsek tretje razvojne osi okoli Novega mesta, neuspešen pa je bil s ponudbo za modernizacijo železniške proge Maribor–Sentilj.

Družba 2TĐK je že objavila razpisa za glavna dela na drugem tiru, medtem ko se z javnim naročilom za objekte v dolini Glinščice zapleta, saj še zdaj ni znana odločitev državne revizijske komisije glede reference najcenejšega ponudnika Markomark Nivala. Tuja konkurenca za glavna dela za novo progo Koper–Divjača bo verjetno precej večja kot pri Karavankah. Ta projekt poleg Turkov in evropskih gradincev – poznavalci pričakujejo tudi prijavi avstrijskih Strabaga in graditelja Karavank na avstrijski strani družbe Swietelsky – [zanima tudi Kitajce](#).

Tako sindikati kot delodajalci iz **gradbeništva** so **ta teden opozorili** na socialni damping in nelojalno konkurenco iz držav z nižjimi socialnimi standardi. »Pri tem ne govorim, da imamo po drugi strani lahko negospodarno porabo javnih sredstev. Vendar morajo biti pogoji za vse enaki in realno je treba ovrednotiti tudi ceno dela,« je dejal predsednik sindikata Pergam Jakob Počivavšek in poudaril, da bi javni naročniki morali pri naročanju upoštevati socialne kriterije. »Ob ohlajanju gospodarske rasti so pomembni veliki infrastrukturni projekti. Pomembno je, da se izkoristi potencial teh projektov,« je dejal Počivavšek.

Študija ekonomista Jožeta P. Damijana je pokazala, da če večino del opravijo domači izvajalci – torej je glavni izvajalec slovenski, prav tako podizvajalci in dobavitelji –, doma ostane 70 odstotkov celotne vrednosti projekta, 30 odstotkov pa pa je porabljenih za uvoz storitev in blaga. Po drugi strani, če večino dela opravljajo tuji izvajalci, delež domačih opravljenih podizvajalskih storitev in dobav pa je manjši, se okoli 85 odstotkov celotne vrednosti investicije prelije v tujino. Če posel dobijo domači izvajalci doma ostane davek od dobička, domači delavci trošijo doma, kar ima multiplikativne učinke. Analiza kaže, da bi domači izvajalci lahko bili 16 odstotkov dražji od tujega in bi bil javnofinančni učinek za državo enak, je povedal Damijan.

ZAPOSLOVANJE

Tonja Blatnik

21. december 2019

21. december 2019 0:00

Predviden čas branja: 5 min

Zaposlovanje v novem letu bo, a skromnejše

Napoveduje se upočasnitev gospodarske rasti, delodajalci temu primerno prilagajajo kadrovsko politiko. Kljub temu se Slovenija uvršča med deset najboljših držav v regiji EMEA, za iskalce zaposlitve bodo delovna mesta odprta. Res pa je, da ozke strokovne kompetence ne bodo dovolj.

NAJNOVEJŠE

1 min	Lampičeva na trening kar z rolkami
32 min	Leon Magdalenc: Kako sem postal predsednik vlade
32 min	Mesnim aferam ob rob
33 min	Obnova Trubarjeve bo dražja za 834.760 evrov
33 min	Goran Vojnović: El Clasico
Vse objave	

Raziskava ManpowerGroup o napovedi zaposlovanja razkriva skromne zaposlitvene namere slovenskih delodajalcev za prvo četrtletje 2020. Neto napoved zaposlovanja

znaša sedem odstotkov, kar je najšibkejša napoved v zadnjih treh letih. V primerjavi z enakim obdobjem lani so zaposlitvene možnosti upadle za 13 odstotnih točk. »Vse več je napovedi o gospodarskem ohlajanju in tudi člani Združenja Manager so letos že zaznali upad naročil, kar napoveduje, da bo v naslednjem letu zaposlovanja manj. Tudi raziskave kažejo na upad zaposlitvenih namer v skoraj vseh gospodarskih panogah in regijah,« ocenjuje Saša Mrak iz Združenja Manager. Po podatkih ManpowerGroup o najmočnejših zaposlitvenih načrtih poročajo delodajalci v gradbeni panogi (17 odstotkov). Delodajalci v panogah proizvodnje ter transporta, logistike in komunikacije pričakujejo najšibkejši zaposlitveni utrip v zadnjih šestih letih. O najšibkejših zaposlitvenih možnostih v obdobju zadnjih štirih let poročajo v panogah finančnih in poslovnih storitev, zavarovalništva in nepremičnin ter trgovine na debelo in drobno. Miro Smrekar, direktor Adecca Slovenije in regije Adriatic, je prepričan, da se na področju zaposlovanja v začetku leta 2020 napovedujejo spremembe predvsem v avtomobilski industriji. »Zaradi globalnega upada proizvodnje avtomobilov se morajo slovenska podjetja, ki delujejo v avtomobilski panogi, primerno prilagoditi razmeram. Ker pričakujemo manjšo rast gospodarstva, bo temu sledilo tudi zaposlovanje, kar pa ne pomeni, da ne bo novih delovnih mest in zaposlitev. Tudi v prihodnjem letu lahko pričakujemo povpraševanje po kadru na področju farmacije, transporta, logistike, IT in storitvenih dejavnosti.«

Podobno ocenjuje mag. Žiga Vižintin, svetovalec uprave Pokojninske družbe A. »Napovedi o nižjem zaposlitvenem utripu v letu 2020 niso presenečenje, saj se moramo zavedati, da je bilo zaposlovanje v minulih letih konjunktura veliko in Slovenija beleži v zadnjih mesecih rekordno stopnjo zaposlenosti. Enako dosežemo po številu delovno aktivnega prebivalstva rekordne vrednosti, ki jih v samostojni Sloveniji še ni bilo. Glede na panoge

je največ novih zaposlitvenih priložnosti pričakovati v **gradbeništvu** in turizmu, ki bosta zaradi novih investicij pospešeno rasla.« Kot ob tem dodaja dr. Robert Golob, predsednik uprave družbe Gen-I, se zavedajo, da je podnebna kriza največja grožnja življenju na našem planetu. »Zato smo v poslovni strategiji Gen-I za obdobje do leta 2030 na osrednje mesto postavili zeleno transformacijo energetike in razvoj novih rešitev, s katerimi želimo omogočiti slehernemu posamezniku, da zmanjša porabo energije, zniža s tem povezane stroške ter izniči svoj ogljični odtis.«

Kakšne kadre bodo iskali?

Tudi v prihodnjem letu lahko pričakujemo povpraševanje po delavcih na področju farmacije, transporta, logistike, IT in storitvenih dejavnosti, ocenjuje Miro Smrekar iz Adecca. Ker živimo v času nenehnih in hitrih sprememb, so in bodo vse bolj iskani kadri, ki so nanje pripravljeni, so kreativni, inovativni in prispevajo k iskanju novih rešitev, gredo iz cone udobja in so zavezani vseživljenjskemu učenju. »Torej tisti, ki imajo razvite mehke veščine, kot so reševanje zapletenih problemov, kritično razmišljanje, ustvarjalnost, upravljanje ljudi in koordinacija z drugimi, če naštejemo le pet najpomembnejših kompetenc prihodnosti, kot jih navaja Svetovni gospodarski forum.«

Vse bolj zaželeni pa so oziroma bodo tudi tisti, ki bodo 'več dela' zamenjali z učinkovitejšim delom. Prva naloga podjetij in menedžmenta namreč ostaja povečevanje produktivnosti in izboljševanje konkurenčnosti,« meni Saša Mrak, izvršna direktorica Združenja Manager. Kot poudarja dr. Robert Golob, Gen-I, se zavedajo, da leži ključ za doseganje teh velikopoteznih načrtov v sodelavkah in sodelavcih. »Samo ozke strokovne kompetence zaposlenih ne bodo dovolj. Zato pri sestavi ekip za bodočnost prisegamo na združevanje oseb najrazličnejših profilov od tehnike ter družboslovja pa do humanizma.« Na teh

usmeritvah temelji tudi iskanje kadrov za zeleno prihodnost. Kot ključno pri sklepnem izboru prav posebno vlogo igra ujemanje z vrednotami Gen-I. »Poznati smisel in verjeti v nujnost zelene preobrazbe bo ključno vezivo delovanja naše ekipe v prihajajočem desetletju.«

V Zavarovalnici Triglav je razvoj osnovne dejavnosti družbe sicer povezan s potrebo po zaposlovanju specializiranih kadrov na področju prodaje zavarovalnih storitev in produktov, razvoja tehnologij, aktuarstva, upravljanja tveganj... »Zato smo letos zaposlovali predvsem zavarovalne zastopnike, komercialiste, analitike, cenilce, skrbnike odnosov s strankami in informatike. Z zaposlitvijo več pripravnikov na različnih delovnih mestih smo priložnost za zaposlitev ponudili tudi mladim diplomantom,« je dejala Zdenka Valjavec, izvršna direktorica za upravljanje človeških virov. Mag. Jelica L. Lajovic, direktorica sektorja za kadre in korporativno komuniciranje v Iskratel, prejemniku priznanja zlata praksa 2018, napoveduje, da v Skupini Iskratel za doseganje strateških ciljev potrebujejo zlasti strokovnjake s področij računalništva, elektrotehnike, pa tudi fizike in matematike z domenskimi znanji s področja digitalnih komunikacij, dostopovne tehnologije, virtualizacije, transporta, energetike in javne varnosti. »Za zagotavljanje storitev elektronske proizvodnje za različne industrije pa zaposlujemo tudi delavce v proizvodnji.« Glede na trende in izkušnje ocenjujem, da bo na trgu dela tudi v letu 2020 povpraševanje po tovrstnih kadrih večje od ponudbe. »Zato se pri iskanju ustreznih profilov ne omejujemo zgolj na Slovenijo, ampak jih pridobivamo na globalnem trgu dela. V letu 2020 v Skupini Iskratel načrtujemo večje število zaposlitev in posledično večje število zaposlenih v primerjavi z letos.«

Pomen področij varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požari za uspešno delovanje podjetja

Čas branja: 5 min

20.12.2019 05:00 Dopolnjeno: 20.12.2019 11:36

Za uspešno delovanje podjetja so potrebne nenehne aktivnosti na »temeljnih področjih«, kot so proizvodnja, storitve, marketing, prodaja, razvoj, finance itd., ki jim zaposleni namenjajo večino delovnega časa oz. energije. Marsikje zaradi tega pogosto zmanjka časa za reševanje nekaterih, na prvi pogled manj pomembnih področij, ki pa so lahko ključnega pomena za dolgoročen obstoj podjetja. Med ta področja zagotovo sodita področji varnosti in zdravje pri delu ter varstva pred požarom.

Izredni dogodki – nezgode pri delu, požari

Izredni dogodki so lahko realnost v vsakem podjetju. Na žalost je lahko »cena, ki nastane zaradi podcenjevanja, zanemarjanja ali pomanjkanja osveščenosti na račun preventivnega delovanja,« včasih zelo visoka. Prav zato je potrebno nameniti varnosti in zdravju pri delu ter varstvu pred požari veliko pozornosti in nenehno bdeti nad ustreznim izvajanjem vseh določil ter aktivnosti v povezavi s tem, saj se le tako lahko učinkovito preprečuje nastanke izrednih dogodkov

Posledice izrednih dogodkov imajo več razsežnosti, izpostavimo lahko poškodbe, invalidnost in smrt ljudi, materialno škodo, škodljive vplive na okolje itd. Za ilustracijo si natančneje oglejmo ekonomski vidik posledic takih dogodkov, ki jih lahko razčlenimo na naslednje skupine:

- neposredna materialna škoda na objektih, opremi, izdelkih itd.

- stroški zaradi izpada delovnih procesov (zmanjšani prihodki, izguba naročnikov itd.)
- stroški povezani z bolniškim staležem delavcev (zamenjave odsotnih, regresni zahtevki ZZZS)
- odškodninski zahtevki oz. tožbe delavcev in drugih oškodovanih subjektov (višine le-teh danes dosegajo že vrtočlave višine, privedejo lahko celo do zaprtja podjetja)
- višje zavarovalne premije itd.

Preventivno delovanje

Foto: Mircea BEZERGHEANU

Tveganje za nastanek izrednih dogodkov in njihove posledice lahko bistveno zmanjšamo s preventivnim delovanjem in ustrezno pripravljenim ukrepanjem ob pojavu le teh.

Žal preventiva velikokrat izhaja le »dejavnikov prisile«:

1. zakonodaje, ki ureja ta področja oz. postavlja pred podjetja določene zahteve na področju preventivnega delovanja (sodelovanje strokovnih delavcev, izdelava varstvene dokumentacije, varstveni pregledi, meritve, usposabljanja itd.)
2. odgovornosti in kazni v premerih neurejenosti področij (inšpekcija) oz. ob izrednih škodnih dogodkih; nanašajo se na podjetja (denarne kazni) in odgovorne delavce (denarne in tudi zaporne kazni)

V podjetjih, kjer se zavedajo vseh razsežnosti te problematike, je preventiva sestavni del njihovega delovanja, zato vanjo vlagajo znatna sredstva (finančna, kadrovska, materialna itd.).

Reševanje problematike v praksi

Podjetja lahko rešujejo to problematiko s svojimi strokovnimi službami (predvsem večja, z industrijsko dejavnostjo) ali z zunanjimi strokovnjaki (manjša in srednja podjetja). Logika je podobna kot pri računovodskih in pravnih področjih, področjih varovanja in čiščenja objektov ter podobnih storitvah, ki jih v podjetjih opravljajo zunanji izvajalci (»out sourcing«). Ta način je vedno bolj smiseln predvsem zato, ker postajajo področja vedno bolj kompleksna. Določa jih obsežna in spreminjajoča se zakonodaja, visoke kadrovske zahteve (izobražen in usposobljen kader), zahtevna in draga oprema, različna pooblastila, dovoljenja, akreditacije itd.

Delodajalec mora zaposlenim zagotoviti varno delovno okolje, ki je skladno z zahtevami zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu

V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev in drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem

delavcev, z ustrezno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi. Pri načrtovanju delovnega okolja, delovnih prostorov, delovnih in tehnoloških postopkov, uporabe delovne in osebne varovalne opreme in uporabe nevarnih kemičnih snovi mora zagotoviti, da so bili upoštevani vsi vplivi na varno in zdravo delo delavcev ter da so okolje, postopki, prostori, oprema in snovi primerni in v skladu z namenom uporabe.

Delodajalec mora upoštevati spreminjajoče se okoliščine ter izvajati take preventivne ukrepe in izbirati take tehnološke procese, ki bodo zagotavljali izboljševanje stanja in višjo raven VZD ter bodo vključeni v vse dejavnosti delodajalca in na vseh organizacijskih ravneh.

Delodajalec mora zagotavljati varnost in zdravje pri delu v skladu veljavno zakonodajo zlasti tako, da:

- opravljanje nalog varnosti pri delu poveri strokovnemu delavcu, izvajanje zdravstvenih ukrepov pa izvajalcu medicine dela;
- delavce obvešča o uvajanju novih tehnologij in sredstev za delo ter o nevarnostih za nezgode, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom, ter izdaja navodila za varno delo;
- delavce usposablja za varno in zdravo delo ob sklenitvi delovnega razmerja, pred razporeditvijo na drugo delo, pred uvajanjem nove tehnologije in novih sredstev za delo ter ob spremembi v delovnem procesu, ki lahko povzroči spremembo varnosti pri delu;
- z obdobjimi preiskavami škodljivosti delovnega okolja (mikroklima, osvetljenost, preprih, hrup, zapašenost, plini ...) preverja ustrezne delovne razmere;
- z obdobjimi pregledi in preizkusi delovne opreme preverja njihovo skladnost s predpisi o varnosti in zdravju pri delu; preglede opravi podjetje, ki ima pridobljeno pooblastilo Ministrstva za delo, *družino*, *socialne zadeve* in enake možnosti;
- zagotavlja varno delovno okolje in uporabo varne delovne opreme;
- izdela načrt promocije zdravja na delovnem mestu, za promocijo pa mora zagotoviti potrebna sredstva in način spremljanja njenega izvajanja; promocija

zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja delavcev;

- delavcem zagotavlja osebno varovalno opremo in njeno uporabo, če sredstva za delo in delovno okolje kljub varnostnim ukrepom ne zagotavljajo varnosti in zdravja pri delu.

Ob vseh tveganjih in zakonskimi zahtevami je dobra odločitev, da področje VZD prepustite uveljavljenim strokovnjakom.

V sektorju Varstveni inženiring družbe Aktiva varovanje d.d. izvajamo celovite storitve na področju VZD. Te na področju tehničnih ukrepov zajemajopreglede delovne opreme, meritve električnih inštalacij in strelovodov ter preiskave škodljivosti delovnega okolja (hrup, osvetljenost, mikroklima).

Izdelujemo tudi vso varstveno-tehnično dokumentacijo iz VZD (ocene tveganja, navodila za varno delo, elaborate itd.) ter izvajajo teoretično in praktično usposabljanje zaposlenih.

Kot zunanji pooblaščen strokovni delavci za področje VZD pri naročnikih kompleksno urejamo področje VZD v skladu z veljavnimi predpisi (svetovanje, organizacija, nadzor, sodelovanje z inšpekcijo, izdelava dokumentacije, vodenje evidenc itd.).

Delodajalec mora zaposlenim zagotoviti varno delovno okolje, kar vključuje tudi pravico do varstva pred požarom

Delodajalec mora izvajati predpisane ukrepe varstva pred požarom. V ta namen izda pooblastilo za izvajanje vseh ali določenih ukrepov varstva pred požarom osebi, ki je lahko:

- zaposlena pri delodajalcu, če izpolnjuje prepisane pogoje
- zunanji izvajalec, ki ima na podlagi predpisov predhodno pridobljeno pooblastilo uprave za izvajanje ukrepov varstva pred požarom.

Imetnik pooblastila za izvajanje ukrepov varstva pred požarom je neposredno odgovoren delodajalcu.

Pooblastilo za izvajanje ukrepov varstva pred požarom obsega pooblastila za:

- organiziranje in izvajanje usposabljanja za varstvo pred požarom;
- izdelavo požarnega reda, požarnega načrta in načrta evakuacije;
- izvajanje drugih ukrepov varstva pred požarom.

V sektorju **Varstveni inženiring podjetja Aktiva varovanje d.d.** na področju varstva pred požarom kot pooblaščen zunanji izvajalec ukrepov varstva pred požarom izdelujemo varstveno-tehnično dokumentacijo iz VPP (elaborate oz. načrte požarne varnosti, ocene požarne ogroženosti objekta, požarne rede, požarne načrte in načrte evakuacije ...). V okviru sklenjene pogodbe celovito urejamo področje VPP kar zajema svetovanje, organizacijo, nadzor na področju opreme, naprav in sredstev za VPP, usposabljanj, ukrepov VPP, dokumentacije, sodelovanje z inšpekcijskimi službami itd.). Prav tako izvajamo vsa potrebna usposabljanja iz VPP (osnovna, za osebe, odgovorne za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, za izvajalce požarnega varovanja).

Na tehničnem področju ob vsem navedenem opravljamo tudi vzdrževanja in servisiranja gasilnih aparatov in hidrantov ter meritve strelovodnih in električnih inštalacij.

Zaupajte le zanesljivim strokovnjakom, ki za vas opravljajo storitve varstvenega inženiringa 24 ur na dan na celotnem območju Slovenije.

V sektorju **Varstveni inženiring podjetja Aktiva varovanje d.d.** izvajamo storitve s področja Varnosti in zdravja pri delu ter Varstva pred požarom na celotnem območju Republike Slovenije. Pridobljena imamo vsa predpisana pooblastila pristojnih ministrstev, naši strokovnjaki pa so stalno prisotni v poslovnih enotah v Mariboru, Murski Soboti in Ljubljani, dosegljivi 24 ur na dan preko varnostno nadzornega centra Aktiva varovanje d.d.. Vse storitve opravljamo z lastnim kadrom raznovrstnih strok (požarne varnosti, varnosti pri delu, **gradbeništva**, elektrotehnike, strojništva, kemije itd.). Storitve izvajamo z ekipo lastnih izkušenih strokovnjakov z ustreznimi strokovnimi izpiti že od leta 1990. Danes imamo, več kot 600 rednih naročnikov, na področju gospodarstva in celotnega javnega sektorja.

Nemški inštitut DIW: nemški BDP se je v zadnjih treh mesecih predvidoma skrčil

45 min

Po oceni nemškega inštituta **DIW** se je nemški BDP v zadnjem letošnjem četrtletju glede na prejšnje previdoma skrčil, in to za 0,1 odstotka, saj je v izvozno usmerjeni predelovalni industriji še naprej zaznati krčenje aktivnosti. V najboljšem primeru bi po oceni DIW bilo računati s stagnacijo, **poroč**a Reuters.

Ocene DIW so sicer v nasprotju z bolj optimistnim stališčem inštituta Ifo, kjer pričakujejo, da bodo statistični podatki razkrili 0,2-odstotno rast nemškega BDP v zadnjem letošnjem četrtletju; čeprav se stanje v nemški predelovalni industriji že vse od začetka leta poslabšuje, pa imajo po njihovi oceni izolacijski učinek zasebna in državna poraba ter **gradbeništvo**. Specifično se v avtomobilski industriji ob trgovinski vojni in negotovosti v zvezi z brexitom spoprijemajo še z visokimi stroški prehoda na proizvodnjo električnih avtomobilo in pa upoštevanje strožjih pravil o izpustih.

Ob tem je sicer gospodarski minister **Peter Altmaier** dejal, da je povečana jasnost glede brexita pomagala, da se je nemško gospodarstvo še drugič v enem letu izognilo recesiji. Spomnimo, v tretjem četrtletju je nemško gospodarstvo v primerjavi s četrtletjem prej zraslo za 0,1 odstotka.

Pokaži sveže...

Gospodarska klima decembra glede na november boljša, medletno pa slabša

6 min

Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila decembra (tri odstotne točke) za 0,8 odstotne točke višja kot v novembru, so sporočili državni statistiki (**Surs**). Na zvišanje kazalnika gospodarske klime na mesečni ravni so vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno (zvišal se je za 0,8 odstotne točke), v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki (vsak po 0,2 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno (za 0,4 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** pa na mesečno spremembo ni vplival.

Glede na lanski december pa je bil kazalnik gospodarske klime nižji za 8,1 odstotne točke. Znižanje vrednosti tega kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno; najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih (za 3,4 odstotne točke), sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih (za 2,4 odstotne točke), med potrošniki (za dve odstotni točki) in v **gradbeništvu** (za pol odstotne točke). Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno pa je na gospodarsko klimo vplival pozitivno (za 0,2 odstotne točke).

Karavanke – generalka za milijardni drugi tir

Gradbeništvo Nadzorni svet Darsa je dal soglasje k sklepu o izboru Cengiza

Gradnja vzhodne cevi karavanškega predora bi se lahko začela čez nekaj mesecev, leto in pol za Avstrijo. FOTO JURE ERŽEN

LJUBLJANA – Saga iskanja izvajalca za gradnjo vzhodne cevi predora Karavanke se končuje; nadzorni svet Darsa je dal soglasje k sklepu o izboru turškega Cengiza. Pred vrati pa je bitka za desetkrat večji projekt, to je drugi tir. Tuja konkurenca bo pri tem milijardnem projektu predvidoma precej ostrejša kot v primeru predora Karavanke.

NEJC GOLE

Turško podjetje bo, kot kaže, gradilo novo cev karavanškega predora. Dars bo o izboru obvestil vse ponudnike, in ko bo zadnji dvignil pošto, bo začel teči osemnedevni rok za pritožbo na državno revizijsko komisijo. Kolektor CPG je sicer že sporočil, da se ne bo pritožil. Odločitev o izvoru bi tako lahko postala pravno močna na začetku prihodnjega leta. Po podpisu pogodbe mora izvajalec dostaviti bančno jamstvo, konec januarja ali februarja bi lahko sledila uvedba v delo.

»Kar se tiče delovne sile, jo bomo v največji možni meri iskali v Sloveniji, če je ne bomo našli, jo bomo pripeljali iz Turčije. Ker smo pri gradnji predorov zelo izkušeni, bomo te delali sami, ostala dela pa s slovenskimi partnerji,« je ta mesec dejal predsednik Cengiza Utku Gök. Vendar Cengiz v ponudbi ni predstavljal, s katerimi podizvajalci bi delal. Če bi želel nominirati podizvajalca, bi k temu soglasje moral podati Dars in tudi skleniti aneks k pogodbi.

Gök je še obljubil: »Naredili bomo vse, kar bo v naši moči, da

dohitimo Avstrije.« Ti so začeli v Karavanke vrtati že pred dobrim letom.

Zakaj je Dars izbral Turke?

Cengiz je na pogajanjih ponudil najnižjo ceno, in sicer okoli 98,5 milijona evrov. To je sicer skoraj deset milijonov evrov več, kolikor je Cengiz ponudil naprej, v odprtem postopku javnega naročanja, a je po odločitvi državne revizijske komisije o nezakoniti ponudbi Cengiza Dars februarja letos vse ponudbe označil za nedopustne.

Cengiz je bil torej v postopku s pogajanjimi cenejši od konkurence, in sicer konzorcija Kolektorja CPG, Rika in turškega Yapi Merkezija, ki je dal ponudbo 102 milijona evrov, ter avstrijske Implenie in novomeškega CGP, ki sta oddala ponudbo 115 milijonov evrov.

Tuja konkurenca za drugi tir

Za turško podjetje je predor Karavanke verjetno priprava na bitko za gradnjo drugega tira. Predstavniki turškega podjetja Mohamed Cengiz je namreč pojasnil, da po navadi ne delajo tako majhnih projektov: »Vendar vemo, da boste v prihodnje imeli velike projekte.« Cengiz je oddal ponudbo tudi za odsek tretje razvojne osi okoli Novega mesta, neuspešen pa je bil s ponudbo za modernizacijo železniške proge Maribor–Šentilj.

Družba 2TDK je že objavila razpisa za glavna dela na drugem tiru, medtem ko se z javnim naročilom za objekte v dolini Glinščice zapleta, saj še zdaj ni znana odločitev državne revizijske komisije glede

reference najcenejšega ponudnika Markomark Nivala. Tuja konkurenca za glavna dela za novo progo Koper–Divača bo verjetno precej večja kot pri Karavankah. Ta projekt poleg Turkov in evropskih gradbincev – poznavalci pričakujejo tudi prijavi avstrijskih Strabaga in graditelja Karavank na avstrijski strani družbe Swietelsky – zanima tudi Kitajce.

Tako sindikati kot delodajalci iz gradbeništva so ta teden opozorili na socialni damping in nelojalno konkurenco iz držav z nižjimi socialnimi standardi. »Pri tem ne govorim, da imamo po drugi strani lahko negospodarno porabo javnih sredstev. Vendar morajo biti pogoji za vse enaki in realno je treba ovrednotiti tudi ceno dela,« je dejal predsednik sindikata Pergam Jakob Počivavšek in poudaril, da bi javni naročniki morali pri naročanju upoštevati socialne kriterije. »Ob ohlajanju gospodarske rasti so pomembni veliki infrastrukturni projekti. Pomembno je, da se izkoristi potencial teh projektov,« je dejal Počivavšek.

Študija ekonomista Jožeta P. Damijana je pokazala, da če večino del opravijo domači izvajalci – torej je glavni izvajalec slovenski, prav tako podizvajalci in dobavitelji –, doma ostane 70 odstotkov celotne vrednosti projekta, 30 odstotkov pa je porabljenih za uvoz storitev in blaga. Po drugi strani, če večino dela opravljajo tuji izvajalci, delež domačih opravljenih podizvajalskih storitev in dobav pa je manjši, se okoli 85 odstotkov celotne vre-

dnosti investicije prelije v tujino. Če posel dobijo domači izvajalci doma ostane davek od dobička, domači delavci trošijo doma, kar ima multiplikativne učinke. Analiza kaže, da bi domači izvajalci lahko bili 16 odstotkov dražji od tujega in bi bil javnofinančni učinek za državo enak, je povedal Damijan.

- Za podizvajalce bi Cengiz moral skleniti aneks k pogodbi.
- Pogodbo bodo verjetno podpisali januarja.
- Konkurenca bo precej ostrejša pri drugem tiru.

ZA ŽELEZNIŠKI PREDOR V RAZPIS Z AVSTRIJCI

Direkcija za infrastrukturo in avstrijski državni železniški operater ÖBB Infrastruktur sta objavila skupni razpis za prenovno železniškega predora Karavanke. Izvajalca bosta izbrala skupaj. Ocenjena vrednost nadgradnje sedanjega železniškega predora Karavanke, skupaj z investicijsko in projektno dokumentacijo, znaša 114,9 milijona evrov, od tega znaša slovenski 49,6 milijona evrov. Začetek izvedbe del je predviden prihodnje leto, zaključek pa leto pozneje.

Pomen področij varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požari za uspešno delovanje podjetja

Čas branja: 5 min

20.12.2019 05:00

Za uspešno delovanje podjetja so potrebne nenehne aktivnosti na »temeljnih področjih«, kot so proizvodnja, storitve, marketing, prodaja, razvoj, finance itd., ki jim zaposleni namenjajo večino delovnega časa oz. energije. Marsikje zaradi tega pogosto zmanjka časa za reševanje nekaterih, na prvi pogled manj pomembnih področij, ki pa so lahko ključnega pomena za dolgoročen obstoj podjetja. Med ta področja zagotovo sodita področji varnosti in zdravje pri delu ter varstva pred požarom.

Izredni dogodki – nezgode pri delu, požari

Izredni dogodki so lahko realnost v vsakem podjetju. Na žalost je lahko »cena, ki nastane zaradi podcenjevanja, zanemarjanja ali pomanjkanja osveščenosti na račun preventivnega delovanja,« včasih zelo visoka. Prav zato je potrebno nameniti varnosti in zdravju pri delu ter varstvu pred požari veliko pozornosti in nenehno bdeti nad ustreznim izvajanjem vseh določil ter aktivnosti v povezavi s tem, saj se le tako lahko učinkovito preprečuje nastanke izrednih dogodkov

Posledice izrednih dogodkov imajo več razsežnosti, izpostavimo lahko poškodbe, invalidnost in smrt ljudi, materialno škodo, škodljive vplive na okolje itd. Za ilustracijo si natančneje oglejmo ekonomski vidik posledic takih dogodkov, ki jih lahko razčlenimo na naslednje skupine:

- neposredna materialna škoda na objektih, opremi, izdelkih itd.
- stroški zaradi izpada delovnih procesov (zmanjšani prihodki, izguba naročnikov itd.)
- stroški povezani z bolniškim staležem delavcev (zamenjave odsotnih, regresni zahtevki ZZZS)
- odškodninski zahtevki oz. tožbe delavcev in drugih oškodovanih subjektov (višine le-teh danes dosegajo že vrtooglave višine, privedejo lahko celo do zaprtja podjetja)
- višje zavarovalne premije itd.

Preventivno delovanje

Foto: Mircea BEZERGHEANU

Tveganje za nastanek izrednih dogodkov in njihove posledice lahko bistveno zmanjšamo s preventivnim delovanjem in ustrezno pripravljenim ukrepanjem ob pojavu le teh.

Žal preventiva velikokrat izhaja le »dejavnikov prisile«:

1. zakonodaje, ki ureja ta področja oz. postavlja pred podjetja določene zahteve na področju preventivnega delovanja (sodelovanje strokovnih delavcev, izdelava varstvene dokumentacije, varstveni pregledi, meritve, usposabljanja itd.)
2. odgovornosti in kazni v premerih neurejenosti področij (inšpekcija) oz. ob izrednih škodnih dogodkih; nanašajo se na podjetja (denarne kazni) in odgovorne delavce (denarne in tudi zaporne kazni)

V podjetjih, kjer se zavedajo vseh razsežnosti te problematike, je preventiva sestavni del njihovega delovanja, zato vanjo vlagajo znatna sredstva (finančna, kadrovska, materialna itd.).

Reševanje problematike v praksi

Podjetja lahko rešujejo to problematiko s svojimi strokovnimi službami (predvsem večja, z industrijsko dejavnostjo) ali z zunanji strokovnjaki (manjša in srednja podjetja). Logika je podobna kot pri računovodskih in pravnih področjih, področjih varovanja in čiščenja objektov ter podobnih storitvah, ki jih v podjetjih opravljajo zunanji izvajalci (»out sourcing«). Ta način je vedno bolj smiseln predvsem zato, ker postajajo področja vedno bolj kompleksna. Določa jih obsežna in spreminjajoča se zakonodaja, visoke kadrovske zahteve (izobražen in usposobljen kader), zahtevna in draga oprema, različna pooblastila, dovoljenja, akreditacije itd.

Delodajalec mora zaposlenim zagotoviti varno delovno okolje, ki je skladno z zahtevami zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu

V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev in drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrezno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi. Pri načrtovanju delovnega okolja, delovnih prostorov, delovnih in tehnoloških postopkov, uporabe delovne in osebne varovalne opreme in uporabe nevarnih kemičnih snovi mora zagotoviti, da so bili upoštevani vsi vplivi na varno in zdravo delo delavcev ter da so okolje, postopki, prostori, oprema in snovi primerni in v skladu z namenom uporabe.

Delodajalec mora upoštevati spreminjajoče se okoliščine ter izvajati take preventivne ukrepe in izbirati take tehnološke procese, ki bodo zagotavljali izboljševanje stanja in višjo raven VZD ter bodo vključeni v vse dejavnosti delodajalca in na vseh organizacijskih ravneh.

Delodajalec mora zagotavljati varnost in zdravje pri delu v skladu veljavno zakonodajo zlasti tako, da:

- opravljanje nalog varnosti pri delu poveri strokovnemu delavcu, izvajanje zdravstvenih ukrepov pa izvajalcu medicine dela;
- delavce obvešča o uvajanju novih tehnologij in sredstev za delo ter o nevarnostih za nezgode, poklicne bolezni in bolezni, povezane z delom, ter izdaja navodila za varno delo;
- delavce usposablja za varno in zdravo delo ob sklenitvi delovnega razmerja, pred razporeditvijo na drugo delo, pred uvajanjem nove tehnologije in novih sredstev

za delo ter ob spremembi v delovnem procesu, ki lahko povzroči spremembo varnosti pri delu;

- z obdobjimi preiskavami škodljivosti delovnega okolja (mikroklima, osvetljenost, prepih, hrup, zaprašenost, plini ...) preverja ustrezne delovne razmere;
- z obdobjimi pregledi in preizkusi delovne opreme preverja njihovo skladnost s predpisi o varnosti in zdravju pri delu; preglede opravi podjetje, ki ima pridobljeno pooblastilo Ministrstva za delo, *družino, socialne zadeve* in enake možnosti;
- zagotavlja varno delovno okolje in uporabo varne delovne opreme;
- izdelava načrt promocije zdravja na delovnem mestu, za promocijo pa mora zagotoviti potrebna sredstva in način spremljanja njenega izvajanja; promocija zdravja na delovnem mestu so sistematične ciljne aktivnosti in ukrepi, ki jih delodajalec izvaja zaradi ohranjanja in krepitev telesnega in duševnega zdravja delavcev;
- delavcem zagotavlja osebno varovalno opremo in njeno uporabo, če sredstva za delo in delovno okolje kljub varnostnim ukrepom ne zagotavljajo varnosti in zdravja pri delu.

Ob vseh tveganjih in zakonskimi zahtevami je dobra odločitev, da področje VZD prepustite uveljavljenim strokovnjakom.

V sektorju Varstveni inženiring družbe Aktiva varovanje d.d. izvajamo celovite storitve na področju VZD. Te na področju tehničnih ukrepov zajemajo preglede delovne opreme, meritve električnih inštalacij in strelovodov ter preiskave škodljivosti delovnega okolja (hrup, osvetljenost, mikroklima).

Izdelujemo tudi vso varstveno-tehnično dokumentacijo iz VZD (ocene tveganja, navodila za varno delo, elaborate itd.) ter izvajajo teoretično in praktično usposabljanje zaposlenih.

Kot zunanji pooblaščen strokovni delavci za področje VZD pri naročnikih kompleksno urejamo področje VZD v skladu z veljavnimi predpisi (svetovanje, organizacija, nadzor, sodelovanje z inšpekcijo, izdelava dokumentacije, vodenje evidenc itd.).

Delodajalec mora zaposlenim zagotoviti varno delovno okolje, kar vključuje tudi pravico do varstva pred požarom

Delodajalec mora izvajati predpisane ukrepe varstva pred požarom. V ta namen izda pooblastilo za izvajanje vseh ali določenih ukrepov varstva pred požarom osebi, ki je lahko:

- zaposlena pri delodajalcu, če izpolnjuje prepisane pogoje
- zunanji izvajalec, ki ima na podlagi predpisov predhodno pridobljeno pooblastilo uprave za izvajanje ukrepov varstva pred požarom.

Imetnik pooblastila za izvajanje ukrepov varstva pred požarom je neposredno odgovoren delodajalcu.

Pooblastilo za izvajanje ukrepov varstva pred požarom obsega pooblastila za:

- organiziranje in izvajanje usposabljanja za varstvo pred požarom;
- izdelavo požarnega reda, požarnega načrta in načrta evakuacije;

- izvajanje drugih ukrepov varstva pred požarom.

V sektorju Varstveni inženiring podjetja Aktiva varovanje d.d. na področju varstva pred požarom kot pooblaščen zunanji izvajalec ukrepov varstva pred požarom izdelujemo varstveno-tehnično dokumentacijo iz VPP (elaborate oz. načrte požarne varnosti, ocene požarne ogroženosti objekta, požarne rede, požarne načrte in načrte evakuacije ...). V okviru sklenjene pogodbe celovito urejamo področje VPP kar zajema svetovanje, organizacijo, nadzor na področju opreme, naprav in sredstev za VPP, usposabljanj, ukrepov VPP, dokumentacije, sodelovanje z inšpekcijskimi službami itd.). Prav tako izvajamo vsa potrebna usposabljanja iz VPP (osnovna, za osebe, odgovorne za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, za izvajalce požarnega varovanja).

Na tehničnem področju ob vsem navedenem opravljamo tudi vzdrževanja in servisiranja gasilnih aparatov in hidrantov ter meritve strelovodnih in električnih inštalacij.

Zaupajte le zanesljivim strokovnjakom, ki za vas opravljajo storitve varstvenega inženiringa 24 ur na dan na celotnem območju Slovenije.

V sektorju Varstveni inženiring podjetja Aktiva varovanje d.d. izvajamo storitve s področja Varnosti in zdravja pri delu ter Varstva pred požarom na celotnem območju Republike Slovenije. Pridobljena imamo vsa predpisana pooblastila pristojnih ministrstev, naši strokovnjaki pa so stalno prisotni v poslovnih enotah v Mariboru, Murski Soboti in Ljubljani, dosegljivi 24 ur na dan preko varnostno nadzornega centra Aktiva varovanje d.d.. Vse storitve opravljamo z lastnim kadrom raznovrstnih strok (požarne varnosti, varnosti pri delu, **gradbeništva**, elektrotehnike, strojništva, kemije itd.). Storitve izvajamo z ekipo lastnih izkušenih strokovnjakov z ustreznimi strokovnimi izpiti že od leta 1990. Danes imamo, več kot 600 rednih naročnikov, na področju gospodarstva in celotnega javnega sektorja.

Gospodarstveniki ob koncu leta malce bolj optimistični

Sursovo poročilo za december

G. K. | 20. december 2019 ob 12:00
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

V primerjavi z lanskim decembrom je kazalnik gospodarske klime zdrsnil za 8,1 odstotne točke. Foto: BoBo

Gospodarsko razpoloženje se je ob koncu leta nekoliko izboljšalo, saj je kazalnik gospodarske klime decembra dosegel tri odstotne točke, kar je za 0,8 več kot novembra. V letni primerjavi z lanskim decembrom pa je zdrsnil za 8,1 odstotka.

Statistični urad RS (Surs) je sporočil, se je slabšanje gospodarskega razpoloženja iz lanskega leta nadaljevalo tudi letos. Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014, a je bilo kljub znatnemu znižanju še vedno za 3,3 odstotne točke nad dolgoletnim povprečjem.

Na zvišanje kazalnika so decembra na mesečni ravni vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno, za 0,8 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki, po 0,2 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** na mesečno spremembo ni vplival.

Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno. Najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih, za 3,4 odstotne točke, sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih, za 2,4 odstotne točke, ter med potrošniki in v **gradbeništvu**. Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno je na gospodarsko klimo vplival pozitivno, za 0,2 odstotne točke.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk. Foto: BoBo

Poslovne težnje

Statistični urad je objavil tudi podatke o poslovnih težnjah v decembru. Vrednost kazalnika zaupanja je bila v trgovini na drobno in **gradbeništvu** višja kot novembra. Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila decembra za 16 odstotnih točk višja novembra, za štiri odstotne točke višja kot decembra lani in za osem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na izboljšanje kazalnika je vplival predvsem kazalnik prodaja.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila decembra na letni ravni nižja za devet odstotnih točk. Za tri odstotne točke nižja je bila tudi od dolgoletnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila decembra za dve odstotni točki nižja kot novembra, za osem odstotnih točk nižja kot decembra lani in za sedem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

Karavanke – generalka za milijardni drugi tir

Nadzorni svet Darsa je dal soglasje k sklepu o izboru Cengiza.

Objavljeno
20. december 2019 19.33

Posodobljeno
20. december 2019 19.33

Gradnja vzhodne cevi karavanskega predora bi se lahko začela čez nekaj mesecev, leto in pol za Avstriji. Foto Jure Eržen

[Nejc Gole](#)

Ljubljana – Saga iskanja izvajalca za gradnjo vzhodne cevi predora Karavanke se končuje; nadzorni svet Darsa je dal soglasje k sklepu o izboru turškega Cengiza. Pred vrati pa je bitka za desetkrat večji projekt, to je drugi tir. Tuja konkurenca bo pri tem milijardnem projektu predvidoma precej ostrejša kot v primeru predora Karavanke.

Turško podjetje bo, kot kaže, gradilo novo cev karavanskega predora. Dars bo o izboru obvestil vse ponudnike, in ko bo zadnji dvignil pošto, bo začel teči osemmdnevni rok za pritožbo na državno revizijsko komisijo. Kolektor CPG je sicer že sporočil, [da se ne bo pritožil](#). Odločitev o izvoru bi tako lahko postala pravnomočna na začetku prihodnjega leta. Po podpisu pogodbe mora izvajalec dostaviti bančno jamstvo, konec januarja ali februarja bi lahko sledila uvedba v delo.

Marcu nov mandat v upravi

Nadzorni svet družbe je dal tudi soglasje k imenovanju Gašperja Marca za člana uprave družbe Dars, in sicer za mandatno obdobje petih let, ki prične teči 15. maja 2020, ko se mu po redni poti izteče dosedanji mandat na tem mestu.

»Kar se tiče delovne sile, jo bomo v največji možni meri iskali v Sloveniji, če je ne bomo našli, jo bomo pripeljali iz Turčije. Ker smo pri gradnji predorov zelo izkušeni, bomo te delali sami, ostala dela pa s slovenskimi partnerji.« je ta mesec dejal predsednik Cengiza Utku Gök. Vendar Cengiz v ponudbi ni predstavil, s katerimi podizvajalci bi delal. Če bi želel nominirati podizvajalca, bi k temu soglasje moral podati Dars in tudi skleniti aneks k pogodbi.

Gök je še obljubil: »Naredili bomo vse, kar bo v naši moči, da dohitimo Avstrijce.« Ti so začeli v Karavanke vrtati že pred dobrim letom.

Zakaj je Dars izbral Turke?

Cengiz je na pogajanjih ponudil najnižjo ceno, in sicer okoli 98,5 milijona evrov. To je sicer skoraj deset milijonov evrov več, kolikor je Cengiz ponudil naprej, v odprtem postopku javnega naročanja, a je po odločitvi državne revizijske komisije o nezakoniti ponudbi Cengiza Dars februarja letos vse ponudbe označil za nedopustne.

Cengiz je bil torej v postopku s pogajanjem cenejši od konkurence, in sicer konzorcija Kolektorja CPG, Rika in turškega Yapi Merkezi, ki je dal ponudbo 102 milijona evrov, ter avstrijske Implemie in novomeškega CGP, ki sta oddala ponudbo 115 milijonov evrov.

Za železniški predor v razpis z Avstriji

Direkcija za infrastrukturo in avstrijski državni železniški operater ÖBB Infrastruktur sta objavila skupni razpis za prenovno železniškega predora Karavanke. Izvajalca bosta izbrala skupaj. Ocenjena vrednost nadgradnje sedanjega železniškega predora Karavanke, skupaj z investicijsko in projektno dokumentacijo, znaša 114,9 milijona evrov, od tega znaša slovenski 49,6 milijona evrov. Začetek izvedbe del je predviden prihodnje leto, zaključek pa leto pozneje.

Tuja konkurenca za drugi tir

Za turško podjetje je predor Karavanke verjetno priprava na bitko za gradnjo drugega tira. Predstavnik turškega podjetja Mohamed Cengiz je namreč pojasnil, da po navadi ne delajo tako majhnih projektov: »Vendar vemo, da boste v prihodnje imeli velike projekte.« Cengiz je oddal ponudbo tudi za odsek tretje razvojne osi okoli Novega mesta, neuspešen pa je bil s ponudbo za modernizacijo železniške proge Maribor–Sentilj.

Družba 2TDK je že objavila razpisa za glavna dela na drugem tiru, medtem ko se z javnim naročilom za objekte v dolini Glinščice zapleta, saj še zdaj ni znana odločitev državne revizijske komisije glede reference najcenejšega ponudnika Markomark Nivala. Tuja konkurenca za glavna dela za novo progo Koper–Divča bo verjetno precej večja kot pri Karavankah. Ta projekt poleg Turkov in evropskih gradbincev – poznavalci pričakujejo tudi prijavi avstrijskih Strabaga in graditelja Karavank na avstrijski strani družbe Swietelsky – [zanima tudi Kitajec](#).

Tako sindikati kot delodajalci iz [gradbeništva](#) so [ta teden opozorili](#) na socialni damping in nelojalno konkurenco iz držav z nižjimi socialnimi standardi. »Pri tem ne govorim, da imamo po drugi strani lahko negospodarno porabo javnih sredstev. Vendar morajo biti pogoji za vse enaki in realno je treba ovrednotiti tudi ceno dela,« je dejal predsednik sindikata Pergam Jakob Počivavšek in poudaril, da bi javni naročniki morali pri naročanju upoštevati socialne kriterije. »Ob ohlajanju gospodarske rasti so pomembni veliki infrastrukturni projekti. Pomembno je, da se izkoristi potencial teh projektov,« je dejal Počivavšek.

Študija ekonomista Jožeta P. Damijana je pokazala, da če večino del opravijo domači izvajalci – torej je glavni izvajalec slovenski, prav tako podizvajalci in dobavitelji –, doma ostane 70 odstotkov celotne vrednosti projekta, 30 odstotkov pa pa je porabljenih za uvoz storitev in blaga. Po drugi strani, če večino dela opravljajo tuji izvajalci, delež domačih opravljenih podizvajalskih storitev in dobav pa je manjši, se okoli 85 odstotkov celotne vrednosti investicije prelije v tujino. Če posel dobijo domači izvajalci doma ostane davek od dobička, domači delavci trošijo doma, kar ima multiplikativne učinke. Analiza kaže, da bi domači izvajalci lahko bili 16 odstotkov dražji od tujega in bi bil javnofinančni učinek za državo enak, je povedal Damijan.

Destrnik • V letu 2020 bodo občani plačevali tudi za nepozidana stavbna zemljišča

Novi odlok potrjen. So ga res »zakuhali« prijavitelji

Destrniški svetniki so potrdili novi odlok o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč, v kar so bili pravzaprav primorani, saj je okoljsko ministrstvo konec avgusta občino

zaradi neskladnosti in nezakonitosti pozvalo k odpravi starega odloka.

Zgodba o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) se je začela že decembra lani, ko je Franc Pukšič po ponovnem prevzemu županske funkcije nadomestilo znižal za 20 odstotkov, kot je tudi obljubil pred volitvami. Opozicijski del svetnikov je zato predlog novega odloka sprejel z veliko negodovanja in očitki, da je bilo decembrsko znižanje nadomestila zgolj Pukšičev predvolilni sladkoreček, ki da mu je zdaj pričakovano sledilo povišanje.

Pukšičeve politične točke

»Če se najprej ustavim pri predlogu rebalansa proračuna za leto 2020: proračunsko leto se še niti začelo ni, pa ga mi že usklajujemo z rebalansom, to je narobe svet. Da se nekaj dogaja na postavki nadomestil, je bilo že takoj videti v rebalansu, kjer so predvideni prihodki z 79.000 narasli na 111.000 evrov, torej so višji za 45 odstotkov. Kaj se je torej zgodilo? Pukšič je ukinil več obračunskih območij za celotno občino; prej so bila tri, in sicer za center Destrnika, za okoliška strnjena naselja in za razpršene poselitve. Na osnovi teh območij se je doslej tudi obračunavalo nadomestilo, po novem pa vsi spadamo v isto območje. Poleg tega bomo s sprejetjem odloka občani prvič dolžni plačati tudi nadomestilo za uporabo nepozidanega stavbnega zemljišča. Ne razumem, zakaj bi občane dodatno finančno obremenjevali vnaprej, še preden

država sprejme nepremičninski davek, ki bo ovrednotil tudi prazne **gradbene parcele**. Mene s to potezo župan Pukšič sploh ni presenetil. Prepričan sem, da je o tem s figo v žepu razmišljal že lani, ko je populistično znižal nadomestilo. Nekako je pač treba nazaj spraviti, kar si za politične točke poklonil,« se je jezil svetnik Branko Horvat in dodal, da so nepremičnine v središču Destrnika zaradi poenotenega območja zdaj res nekoliko razbremenjene, a na račun tistih v okolici.

Prelagali na nepremičninski davek

Da je lani delal brez fige v žepu, pa se brani Franc Pukšič, ki je Horvatu vrnil žogico, češ da je novi odlok pravzaprav »zakuhala« opozicija oziroma »občani in nepovezani svetniki«, kot so se podpisali pod prijavo o županovem nezakonitem ravnanju v zvezi z znižanjem NUSZ. »V prijavi me dolžijo, da lanski odlok z 20-odstotnim znižanjem nadomestila ni usklajen z zakonodajo, saj da so v 6. členu jasno določena nezazidana stavbna zemljišča, ki pa jih občina ne zaračunava, kar je po njihovem mnenju nedopustno in kaznivo. Pišejo še, da sem občane spravil v neenakovreden položaj, saj na občini nismo vzpostavili evidenc o nezazidanih stavbnih zemljiščih in občanom obračunali nadomestil. Očitek, da sem delal nezakonito, drži, ker tega res nismo storili; kot občanom tega ne zaračunavajo v nekaterih drugih občinah. Poti-

hem smo v bistvu vsi hoteli ta del preložiti na nepremičninski davek, do takrat pa občanov z nadomestilom za prazne **gradbene parcele** ne obremenjevati. S prijavo pa je stvar postala 'glasna'. V hišo smo dobili **proračunsko** inšpekcijo, ta je zadevo odstopila našemu nadzornemu odboru in okoljskemu ministrstvu, ki nas je potem pozvalo, da v treh mesecih odpravimo neskladnosti in nezakonitosti.«

Domino efekt za druge občine

Na občini so takoj pristopili k ažuriranju evidenc za pozidana stavbna zemljišča, vzpostavili so evidence za nepozidana in pripravili novi odlok o odmeri NUSZ, ki mora stopiti v veljavo s 1. januarjem 2020. »To pomeni, da ni vprašanje, ali odlok sprejeti ali ne, treba ga je bilo sprejeti in tega nekateri svetniki ne razumejo oziroma nečejo razumeti, saj javnost raje zavajajo z neresnicami. Ena od njih je ta, da sem nadomestila najprej znižal, zdaj pa za 45 odstotkov zvišal. Sliši se grozno, a je daleč od dejstev, ki kažejo, da bodo občani za pozidana stavbna zemljišča še zmeraj v veliki večini plačevali manj, dodatno pa jih bodo zdaj stala nepozidana, kar pa ni moja krivda, ampak gre 'zahvala' anonimnim prijaviteljem. Bojim se, da bo to zdaj domino efekt in so na vrsti še druge občine, saj na MOP-u obljublajo strožji nadzor nad izvrševanjem odloka o NUSZ.«

Glavne spremembe novega odloka je svetnikom na zadnji seji predstavil županov svetovalec Darko Fras, ki je povedal, da se po novem za glavni kriterij vzame komunalno opremljenost. »To pomeni, da je ključna komunalna opremljenost zemljišča, ne pa več lokacija. Novost so, kot že rečeno, nadomestila za nepozidana stavbna zemljišča, pa tudi oprostitve za nekatere zavezance.«

Šalabajzerske spodbude za kmete

Stari odlok s tremi obračunskimi območji je bil boljši, pa je vztrajal Horvat, pridružila se mu je tudi svetnica Elizabeta Fras. »Ljudje ne 'šparajo' gradbenih parcel, ker bi jih radi enkrat dobro prodali, ampak jih imajo za svoje otroke, zato mora biti to nadomestilo nižje od onega, na katerem stoji hiša. Ne strinjam se s poenotenim obračunskim območjem, saj nekdo, ki živi v oddaljenem razpršenem naselju, nima enakih pogojev kot tisti, ki živi v centru in ima pred nosom trgovino, šolo, knjižnico ...«

Občina ne spodbuja, ampak s takimi potezami uničuje kmetijstvo, pa se je pridružil svetnik Anton Žampa. »Z novimi dajatvami boste s kmetij pregnali še tistih nekaj mladih, ki so bili na njih pripravljeni vztrajati. Hiša je ovrednotena na 100 točk, hlev pa na kar 150; zdaj bomo tisti, ki za dobrobit živali gradimo velike hleve, kaznovani. Res hvala za tako spodbudo. Sicer pa je odlok tako šalabajzersko napisan, da ga ne bi smeli niti obravnavati, kaj šele sprejeti.«

Je bil odlok sploh zakonito potrjen?!

Novi odlok o odmeri NUSZ je bil po že ustaljeni destniški navadi potrjen s šestimi glasovi za in petimi proti. Ker pa ga je dal Pukšič v sprejetje po hitrem postopku, je Frasova protestirala, da krši poslovnik, saj je sprejetju nasprotovala več kot tretjina svetnikov, to pa pomeni, da bi moralo biti sprejemanje odloka dvofazno.

Senka Dreu

Foto: SD

Branko Horvat županu očita, da je lani najprej populistično znižal NUSZ, za kasneje pa načrtoval podražitve.

NUSZ po starem in novem

Zanimalo nas je, koliko bodo Destrničani po novem dejansko plačevali za svoja stavbna zemljišča, pozidana in nepozidana. Vzemimo za primer v celoti komunalno opremljeno stanovanjsko hišo v velikosti 150 kvadratnih metrov. Za hišo v centru Destrnika je lastnik letos plačal dobrih 114 evrov, prihodnje leto ga bo stala 94,50 evra. Nadomestilo za primerljivo hišo v strnjenem naselju je doslej znašalo 91, po novem bo 85,50 evra, v razpršenih poselitvah pa doslej 65 in po novem 67,50 evra. Nižja je odmera NUSZ za na primer gostinske lokale: gostilna v centru, ki meri 125 kvadratnih metrov, je prej plačala 257, v 2020 pa bo 191 evrov, nadomestilo za gostilno v strnjenem naselju in velikosti 352 kvadratnih metrov pa se bo s 648 znižalo na 496 evrov. Medtem ko je bilo za 1.000 kvadratnih metrov kmetije ali farme prej treba plačati 888 evrov NUSZ, bo ta znesek po novem 450 evrov.

Za nepozidana stavbna zemljišča bodo na Destrniku nadomestilo plačevali prvič: za 500 kvadratnih metrov take parcele bo treba v letu 2020 odšteti med 33 in 97,50 evra, odvisno od njene komunalne opremljenosti.

Foto: SD

Franc Pukšič vrača žogico, češ da gre pri novem plačilu za nepozidane parcele »zahvala« izključno anonimnim prijaviteljem iz opozicije.

Foto: CG

Podlehnik • Ob izgradnji avtoceste številne težave domačinov, v lastnih domovih jih je strah

Krajani Stanošine in Kozmincev imajo dovolj slepomišenja

»Sedela sem na stolu in sem mislila, da je potres. Vse se je treslo, stekla so se tresla,« se je spominjala dogodb izpred dveh let prebivalka Stanošine pri Podlehniku. Ne, ni bil potres. Hiše so se tresle zaradi gradnje avtoceste. In čeprav je avtocesta Draženci–Gruškovje že lep čas odprta, poškodbe na hišah ostajajo – s tem pa tudi strah, ali so razpoke res samo površinske.

Ob začetku gradnje avtoceste naj bi bilo prebivalcem Kozmincev in Stanošine, ki živijo ob trasi, zagotovljeno, da bodo poškodbe, ki bi nastale ob gradnji, sanirane. Leto dni po odprtju avtocestnega odseka, ki je predstavljal še edini neurejen del avtoceste med Hamburgom in Solunom, pa so krajanji prejeli dopise ter vzorec izjave, ki pravi, da poškodbe niso nastale. Dopis se je glasil: »V roku dveh delovnih dni, šteto od prejema tega poziva, posredujte podpisano izjavo. Tozadevno vas seznanjamo, da smo na podlagi pregleda strokovnjakov, in sicer IVD, d. d., ugotovili, da gradnja ni imela vpliva na vaš objekt, zato izpostavljamo, da do vas ne izkazuje nobenih obveznosti oz. dolžnosti iz tega naslova. Predmetna izjava je tako zgolj in izključno zadostitev formalnim zahtevam investitorja. V kolikor v navedenem roku podpisane izjave ne bomo prejeli, bomo to smatrali za potrditev, da do vas kot lastnika nimamo nobenih obveznosti, ki bi izvirale iz gradnje uvodoma navedenega avtocestnega odseka.« Ta dopis je prispel na naslov ene izmed krajanj Stanošine, ki se ne želi izpostaviti.

Podjetje trdilo, da poškodb ni bilo, nato so poslali izvajalca

Sarajevsko gradbeno podjetje jo je torej obvestilo, da ne glede na podpis ali ne podpis izjave o nastanku poškodb te niso nastale zaradi gradnje avtoceste. Na drugi strani pa jo je približno dva meseca pred tem dopisom obiskal lokalni izvajalec, ki ga ne želi imenovati. »Bila sem v avtu, želela sem ravno odpeljati otroke v šolo, ko se je na dvorišču pojavil lokalni izvajalec, ki da ga je poslalo podjetje Euro-asfalt, da popravi razpoke v otroški sobi,« je dejala. V tistem trenutku je seveda izvajalca zavrnila, nato pa je 22. novembra prejela omenjeni dopis, da poškodb na njihovem objektu sploh naj ne bi bilo. »Čeprav je v poročilu IVD, d. d., ki ga navaja izvajalec, dopuščena možnost, da so poškodbe nastale zaradi gradnje.« In da so razpoke lahko nastale zaradi gradnje, naj bi bilo napisano v več poročilih. Pri tem pa zbode v oči, kot je izpostavila: »V poročilih piše, da so poškodbe 'lahko' posledica gradnje avtoceste, lahko, po njihovem mnenju tudi niso. Povsod je pridana ta besedica – lahko.«

Škodo bi izračunali na podlagi fotografij

A medtem ko je bil naši sogovornici (ter še nekaterim) namerno ali nenamerno poslan navedeni dopis gradbenega giganta, so drugi krajanji prejeli podobnega, a s pomembno raz-

liko – vabilom na sestanek. »S ciljem doseči dogovor o načinu izpolnitve obveznosti naše družbe do vas kot lastnika objekta,« so navedli v podjetju Euro-asfalt. In kako naj bi ta sestanek izgledal? »Eden izmed zaposlenih v podjetju Euro-asfalt, ki še ostaja na tem terenu in trenutno deluje v zelenih kontejnerjih v Podlehniku, je rekel, da bo na podlagi fotografij sam ocenil in izračunal, kakšna je škoda. Vendar to ne gre tako. Med miniranjem in gradnjo se je napel omet v hiši, nastale so vidne razpoke. To niso lepotne napake. Naj pride cenilec ali neki drugi strokovnjak in naj pove in nato pisno potrdi, katera dela so potrebna, kakšna je škoda, ne zadostujeta zgolj kit in barva ... Saj ne želimo nič drugega kot to, da bi se ponovno počutili varne v svojih domovih,« je dejal eden izmed krajanov in dodal: »Norčujejo se iz nas.« Ob tem naj bi v podjetju Euro-asfalt za nastale razpoke okrivili kar prebivalce, saj da gradnja hiš ni bila kakovostno izvedena. »Dejstvo je, da teh poškodb ne glede na to, ali je stara ali nova hiša, ali je dobro ali slabo zgrajena, pred gradnjo avtoceste ni bilo, sedaj pa so in treba jih je sanirati. Že od samega začetka planiranja investicije – gradnje avtoceste, se je vedelo, da bodo škode na domovih nastale, nekaj sredstev bo treba nameniti za odškodnine, sedaj ko pa je do tega prišlo, pa se želijo izogniti na neprimeren način, z zavajanjem in norčevanjem iz načina

gradnje. Občani smo v milosti in nemi-
losti prepuščeni reševati nastalo situa-
cijo sami.« Ogorčenje je še toliko večje,
saj so izvajalci in naročniki del glasno
poudarjali, kako je bila avtocesta zgra-
jena z nižjimi stroški od načrtovanih.
»Na drugi strani pa ljudem nočejo
sanirati poškodb, ki so nastale zaradi
gradnje. Marsikoga pa so tako dolgo
prepričevali, da je žal podpisal izjavo
v zameno za neki simbolični znesek.«
In da tovrstno postopanje ni v skladu
z običajno oz. dovoljeno prakso, doka-
zuje, po mnenju krajanov, tudi poziv
zaposlenega na Euro-asfalt, da vse
dopise, ki so jih prejeli, zavržejo, da
so brezpredmetni. »Kaznovani bi mo-
rali biti za takšen odnos in delo,« je še
dodal eden izmed ogorčenih krajanov
Stanošine.

Mojca Vtič

Ko se je gradilo, smo kuhali kavo in delili vodo

Sicer pa so krajanje zadovoljni z
infrastrukturnim napredkom, razumejo,
da se s tem občina razvija. »Bili smo
razumevajoči za prah, hrup, gnečo
... Zaposlenim smo celo kuhali kavo,
nudili sok in vodo, tudi sendviče. Sedaj
pa zgolj želimo ustrezno odškodnino in
potem naj se vsak sam odloči, na kakšen
način si bo saniral poškodbe v svojih
domovih,« so še dodali.

Avtocestni odsek med Draženci in
Gruškovjem se je dveh fazah gradil tri
leta. Stal je približno 134,65 milijona
evrov, kar je bistveno manj od ocenjene
investicijske vrednosti gradbenih del
(200,24 milijona evrov). Prvo etapo
avtoceste je gradil konzorcij domačih
gradbincev s SGP Pomgrad na čelu,
drugo pa bosansko podjetje Euro-asfalt.

Infrastruktorna ministrica Alenka
Bratušek je ob odprtju dejala, da si tudi
v prihodnje želi, da bi gradili ceneje,
hitreje in učinkoviteje. A je cena lahko
upravičljiv razlog, da sedaj nekateri
prebivalci živijo v strahu?

Foto: Krajani Stanošine

Poškodbe so nastale zaradi gradnje avtoceste, oškodovanci zahtevajo odškodnino. Lastniki tudi opozarjajo, da zgolj kit in barva ne zadoščata za sanacijo poškodb. Sprva lastnikom poškodbe niso bile priznane, lepega dne pa jih je obiskal lokalni izvajalec, ki je želel razpoko sanirati.

V Euro-asfalt zatrjujejo, da postopajo v skladu s predpisi

O načinu reševanja sanacije poškodb, nastalih zaradi gradnje, smo povprašali tudi izvajalca – bosansko podjetje Euro-asfalt. Na več vprašanj so kratko odgovorili: »Družba Euro-asfalt Sarajevo je pristopila k dogovorom in odpravi posledic gradnje, v kolikor so te nastale in so bile ugotovljene na podlagi strokovnih mnenj. Vsi lastniki bodo obravnavani enako in skladno z ugotovitvami ter veljavnimi predpisi.«

Vprašanja glede nastalih poškodb smo seveda naslovili tudi na naročnika projekta – DARS. Odgovorili so, da je izvajalec del, torej podjetje Euro asfalt, skladno s pogodbenimi določili pred začetkom **graditve** za vse objekte, ki so v vplivnem območju gradnje levo in desno od bodoče trase avtoceste, s pooblaščenim institucijo pripravil ogled objektov in izdelal poročilo stanja objekta (ničelno stanje). »Po končani **graditvi** je bil znova opravljen ogled in izdelano končno poročilo, na podlagi katerega je možno ugotoviti, ali je objekt zaradi **graditve** avtoceste utrpel poškodbe. V primeru ugotovljene škode je izvajalec del začel postopek odprave poškodb ali pa je skladno z dogovorom lastniku izplačal ustrezno odškodnino,« so odgovorili. Glede morebitnega fonda sredstev, ki bi bil namenjen sanaciji poškodb, nastalih zaradi gradnje, pa so dejali, da posebnih sredstev za sanacijo morebitnih škod od izvajalca niso zahtevali, saj da je podjetje Euro-asfalt v ta namen ob sklenitvi pogodbe naročniku izročilo zavarovalno polico za poplačilo morebitne škode, storjene tretjim osebam.

Izvajalci kot tudi naročnik torej trdijo, da opravljajo svojo nalogo korektno in da škodo, kjer je bila ugotovljena, odpravljajo. O svojem nastopu do oškodovancev ter o povzročeni škodi pa spretno molčijo.

Izgledi za slovensko gospodarstvo relativno dobri

Manj optimizma v predelovalnih dejavnostih in transportu, več pri potrošnikih in **gradbeništvu**.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

Rast zaposlovanja predvsem v **gradbeništvu** in storitvah.

Gospodarski obeti v Sloveniji se v zadnjem letu slabšajo, kar je povezano predvsem z ohlajanjem dinamike v mednarodnem okolju in šibkejšimi investicijami v poslovne zgradbe in transportno opremo. Tudi trendi v potrošnji tujih turistov v Sloveniji ne sledijo gibanju prenočitev, kar pomeni, da se rast turističnega izkupička umirja. Ob tem imamo na drugi strani še vedno velik nabor podatkov, ki govorijo v prid trošenju gospodinjstev, ki vendarle predstavljajo glavnino BDP (55 %). Kljub nižanju števila prodanih osebnih vozil (-3 %) se realna rast prodaje motornih vozil ohranja pri 4 %, kar je posledica višje povprečne prodajne cene vozil. Rast cen stanovanjskih nepremičnin ostaja prisotna, kar bo ob njihovi višini spodbudilo stanovanjsko gradnjo še nekaj četrletij, saj se število prebivalcev zaradi priseljevanja približuje 2,1 milijona, nominalna rast plač naj bi v 2020 ostala pri 5 %. Nizke obresti prav tako spodbujajo tak način varčevanja, ki je prebivalstvu tradicionalno zelo blizu. Varčevanje sicer v obdobju nizkih obrestnih mer tudi posredno ne prispeva veliko h gospodarski rasti, saj pomeni le prenos potrošnje v poznejše obdobje.

Upočasnitev prizanese novim članicam EU

Pri Analitiki GZS ohranjamo oceno letne rasti BDP za leto 2019 pri 2,9 %, kljub temu, da je povprečna v zadnjih treh četrletjih znašala 2,7 %. Pri tem se je ocena rasti BDP za celotno predhodno leto znižala za pol odstotne točke, kar pomeni, da je bila kasnejša rast nižja od prve objave. Po naših izkušnjah na podlagi dolgoletne časovne vrste se ti odmiki sicer uravnotežijo, kar pomeni, da bi morale biti poznejše prve objave BDP kasneje popravljene navzgor. Mnenja smo, da so se kljub temu znatno povečala tveganja za doseganje nižje gospodarske rasti v 2019. Srednjeevropsko regijo hitro rastočih držav je zajelo upočasnjevanje gospodarske rasti v 3. četrletju, vendar so znižanja manjša, ker se je moč domačega povpraševanja okrepila bolj, kot je bilo predvideno. K temu je prispevala tudi razlika pri padcu avtomobilske verige, ki je bila pretežno prisotna v Nemčiji, manj pa v drugih državah v okolici, kjer so stroški proizvodnje v povprečju nižji. V Nemčiji tudi sestavljajo veliko vozil za globalni trg, medtem ko so v drugih srednjeevropskih državah z izdelki pretežno prisotni na evropskem trgu.

Stagnacija industrijske proizvodnje predvsem zaradi segmenta materialov in avtomobilske verige.

2020 bo leto potrošnikov in gradbenikov

Za naslednje leto ocenjujemo, da bo gospodarska rast na podobni ravni (2,7 %), k čemur bodo navsezadnje prispevali tudi 4 delovni dnevi več v 2020. Sezonska prilagojena rast pa se bo tako upočasnila za okoli pol odstotne točke. Rast zasebne potrošnje se bo upočasnila na okoli 2,8 %, kar bo posledica podobno visoke rasti povprečne plače (okoli 5 % nominalno) in nižje rasti novega zaposlovanja (+0,5 %). Nekateri ukrepi na področju socialnih transferjev (starševska nadomestila, uskladitev pokojnine, dvojno delo upokojencev ipd.) in pri razbremenitvi dohodnine bodo dodatno prispevali k višjemu razpoložljivemu dohodku gospodinjstev, ki pa se po naši oceni ne bo povsem prelil v tekočo potrošnjo, predvsem zaradi znatnega padca v razpoloženju potrošnikov, ki smo mu priča zadnjega pol leta in ki napoveduje previdnejše odločitve potrošnikov pri nakupu vozil in drugih potrošnih dobrin večjih vrednosti. Menimo, da se to razpoloženje ne bo preslikalo tudi na trg nepremičnin, ki ga prebivalstvo vidi kot del svojega varčevanja, namenjenega pretežno mlajšemu rodu. Pri tem ne smemo zanemariti druge motivacije za rast cen v urbanih središčih: turizma (Airbnb) ter zastojev, s katerimi se soočajo dnevni migranti, kar dodatno dviguje zanimanje ljudi za nakup nepremičnine v mestih.

Po naši oceni bo število registriranih delovno aktivnih v 2020 preseglo 900 tisoč, anketno število zaposlenih (vključuje pomagajoče delovne člane, študente in druge oblike dela, kjer prispevki za socialno varnost običajno niso obračunani) pa bo preseglo 1,05 milijona ljudi. Ob tem se bo rast priseljevanja nekoliko umirila (konec 2019 naj bi število prebivalcev preseglo 2,1 milijona), vendar je potrebna za zapolnitev kadrovskih potreb v **gradbeništvu**, industriji ter tudi osnovni socialni oskrbi.

Spremenila se bo tudi struktura zaposlovanja, saj bo manj delovnih mest v industriji (segment materialov in deloma avtomobilske verige), medtem ko bo zaposlovanje v **gradbeništvu** in storitvenih dejavnostih še raslo. Industrijska proizvodnja se po naši oceni v 2020 ne bo krepila, predvsem zaradi padca novih naročil, ki je bilo najizrazitejše v dejavnosti kovin, nekovin ter delu avtomobilske verige. Segment visokotehnološkega izvoza, ki sedaj predstavlja okoli 12 % celotne industrijske proizvodnje, se bo še naprej

močno krepil ter obsegal predvsem generično farmacevtsko industrijo in elektroindustrijo.

Investicije z več poudarka na zgradbah, manj na strojih

Po naši oceni naj bi rast investicij v osnovna sredstva ostala nadpovprečna (5,5 % realno), vendar naj bi bil fokus investicij drugačen. Manj bo investicij v transportno opremo (težki tovornjaki, vlačilci) ter druge stroje (avtomatizacija), kar je povezano z upočasnjevanjem industrijske proizvodnje ter signali ključnih kupcev iz tujine, da se del dolgoročnih poslov ne obnovi ali obnovi za krajšo ročnost. Ciklične dejavnosti v industriji, kot sta avtomobilska industrija in strojogradnja, bodo beležile celo padec investicij, kar je povezano tudi s previdnostjo ključnih kupcev, ki se soočajo tako z večjim padcem prodanih vozil na Kitajskem kot manjšim v Evropi ter prehodom na nove tehnološke platforme, ki so povezane z električnimi vozili in hibridi. Neciklične dejavnosti bodo svojo investicijsko aktivnost ohranile, saj se bodo na eni strani soočile z višjim stroškom dela pri delovnih mestih z nižjo dodano vrednostjo ter na drugi s povpraševanjem po izdelkih, ki je relativno odporno na slabšanje razpoložena potrošnikov pri nabavi.

Stanovanjska gradnja se bo pri zmerni rasti nepremičnin še naprej krepila, saj je povpraševanje še vedno precej večje od ponudbe, aktualne cene pa omogočajo profitabilno izvedbo projektov za vse vključene izvajalce. Pri nestanovanjski gradnji se bodo vlaganja v storitveni dejavnosti (logistika, telekomunikacije) ohranila, medtem ko bo pri industrijskih objektih obseg del verjetno nižji kot v 2019. Gradnja inženirskih objektov (ceste, mostovi,

predori, krožišča) bo še naprej naraščala, predvsem zaradi večjega črpanja sredstev ob zaključku evropske perspektive (podobno kot v 2013). Kot celota bo vrednost gradbenih del po naši oceni v 2020 narasla za okoli 9 %, kar bo nekoliko manj kot v 2019 (11 %).

Tveganja za slovensko gospodarstvo

Tveganja pri naši napovedi so povezana predvsem s trendi v svetovni prodaji vozil na ključnih svetovnih trgih (Kitajska, ZDA, Evropa), upočasnjevanjem rasti v ZDA (EU-28 je okrepila rast izvoza blaga v prvih osmih mesecih 2019 kar za 10 % medletno), političnim napredkom pri brexitu (ta negotovost dodatno ustvarja previdnost pri investicijah v EU-28), kot tudi drugimi geopolitičnimi dogodki, ki so pomembni za slovensko industrijo in potrošnike in imajo lahko posredno vpliv na višje cene energentov (predvsem nafte in plina) ali drugih ključnih surovin v predelovalni dejavnosti, kjer ima Slovenija skoraj 100 % uvozno odvisnost. ^{g3}

Rast plač, višanje socialnih izdatkov in rast zaposlovanja bodo prispevali k rasti domače potrošnje.

Napoved Consensus Economics in Analitike GZS za Slovenijo

BDP	2019	2020
Consensus Economics	2,8 %	2,6%
Analitika GZS	2,9 %	2,7%

Vir: Consensus Economics in Analitika GZS, december 2019

Analitika
GZS

Nižja blagovna menjava pod vplivom mednarodnega ohlajanja

Višja rast uvoza pred izvozom blaga se odraža v zmanjšanju zunanjetrgovinskega presežka pri blagu

Pripravila: Analitika

Rast mednarodne menjave blaga med Slovenijo in tujino se bo v 2020 umirila. Po naši oceni lahko pričakujemo 3 % rast izvoza in 3,6 % rast uvoza. Nižja rast je povezana z umirjanjem izvoznih naročil, povečano negotovostjo v mednarodnem okolju in poslabšanjem pričakovanj podjetij. V prvih devetih mesecih 2019 se je rast izvoza blaga okrepila na 9,6 % (do avgusta še 8,9 %), uvoza pa za 11,8 % (do avgusta še 11,3 %). K

rasti blagovne menjave so najbolj prispevali farmacevtski izdelki, ki sicer pretežno ne predstavljajo izdelkov, ki so narejeni v Sloveniji, sledijo nafta in električna energija. Višja rast uvoza od izvoza blaga se odraža v zmanjšanju zunanjetrgovinskega presežka. Presežek v trgovini s storitvami je bil večji kot leto prej, ker se je izvoz - zlasti gradbenih storitev - povečal hitreje kot uvoz.

Izgledi za slovensko gospodarstvo relativno dobri

Manj optimizma v predelovalnih dejavnostih in transportu, več pri potrošnikih in **gradbeništvu.**

Bojan Ivanc, Analitika GZS

Rast zaposlovanja predvsem v **gradbeništvu in storitvah.**

Gospodarski obeti v Sloveniji se v zadnjem letu slabšajo, kar je povezano predvsem z ohlajanjem dinamike v mednarodnem okolju in šibkejšimi investicijami v poslovne zgradbe in transportno opremo. Tudi trendi v potrošnji tujih turistov v Sloveniji ne sledijo gibanju prenočitev, kar pomeni, da se rast turističnega izkupička umirja. Ob tem imamo na drugi strani še vedno velik nabor podatkov, ki govorijo v prid trošenju gospodinjstev, ki vendarle predstavljajo glavnino BDP (55 %). Kljub nižanju števila prodanih osebnih vozil (-3 %) se realna rast prodaje motornih vozil ohranja pri 4 %, kar je posledica višje povprečne prodajne cene vozil. Rast cen stanovanjskih nepremičnin ostaja prisotna, kar bo ob njihovi višini spodbudilo stanovanjsko gradnjo še nekaj četrletij, saj se število prebivalcev zaradi priseljevanja približuje 2,1 milijona, nominalna rast plač naj bi v 2020 ostala pri 5 %. Nizke obresti prav tako spodbujajo tak način varčevanja, ki je prebivalstvu tradicionalno zelo blizu. Varčevanje sicer v obdobju nizkih obrestnih mer tudi posredno ne prispeva veliko h gospodarski rasti, saj pomeni le prenos potrošnje v poznejše obdobje.

Stagnacija industrijske proizvodnje predvsem zaradi segmenta materialov in avtomobilске verige.

Upočasnitev prizanese novim članicam EU

Pri Analitiki GZS ohranjamo oceno letne rasti BDP za leto 2019 pri 2,9 %, kljub temu, da je povprečna v zadnjih treh četrletjih znašala 2,7 %. Pri tem se je ocena rasti BDP za celotno predhodno leto znižala za pol odstotne točke, kar pomeni, da je bila kasnejša rast nižja od prve objave. Po naših izkušnjah na podlagi dolgoletne časovne vrste se ti odmiki sicer uravnotežijo, kar pomeni, da bi morale biti poznejše prve objave BDP kasneje popravljene navzgor. Mnenja smo, da so se kljub temu znatno povečala tveganja za doseganje nižje gospodarske rasti v 2019. Srednjeevropsko regijo hitro rastočih držav je zajelo upočasnjevanje gospodarske rasti v 3. četrletju, vendar so znižanja manjša, ker se je moč domačega povpraševanja okrepila bolj, kot je bilo predvideno. K temu je prispevala tudi razlika pri padcu avtomobilске verige, ki je bila pretežno prisotna v Nemčiji, manj pa v drugih državah v okolici, kjer so stroški proizvodnje v povprečju nižji. V Nemčiji tudi sestavljajo veliko vozil za globalni trg, medtem ko so v drugih srednjeevropskih državah z izdelki pretežno prisotni na evropskem trgu.

2020 bo leto potrošnikov in gradbenikov

Za naslednje leto ocenjujemo, da bo gospodarska rast na podobni ravni (2,7 %), k čemur bodo navsezadnje prispevali tudi 4 delovni dnevi več v 2020. Sezonska prilagojena rast pa se bo tako upočasnila za okoli pol odstotne točke. Rast zasebne potrošnje se bo upočasnila na okoli 2,8 %, kar bo posledica podobno visoke rasti povprečne plače (okoli 5 % nominalno) in nižje rasti novega zaposlovanja (+0,5 %). Nekateri ukrepi na področju socialnih transferjev (starševska nadomestila, uskladitev pokojnine, dvojno delo upokojencev ipd.) in pri razbremenitvi dohodnine bodo dodatno prispevali k višjemu razpoložljivemu dohodku gospodinjstev, ki pa se po naši oceni ne bo povsem prelil v tekočo potrošnjo, predvsem zaradi znatnega padca v razpoloženju potrošnikov, ki smo mu priča zadnjega pol leta in ki napoveduje previdnejše odločitve potrošnikov pri nakupu vozil in drugih potrošnih dobrin večjih vrednosti. Menimo, da se to razpoloženje ne bo preslikalo tudi na trg nepremičnin, ki ga prebivalstvo vidi kot del svojega varčevanja, namenjenega pretežno mlajšemu rodu. Pri tem ne smemo zanemariti druge motivacije za rast cen v urbanih središčih: turizma (Airbnb) ter zastojev, s katerimi se soočajo dnevni migranti, kar dodatno dviguje zanimanje ljudi za nakup nepremičnine v mestih.

Po naši oceni bo število registriranih delovno aktivnih v 2020 preseglo 900 tisoč, anketno število zaposlenih (vključuje pomagajoče delovne člane, študente in druge oblike dela, kjer prispevki za socialno varnost običajno niso obračunani) pa bo preseglo 1,05 milijona ljudi. Ob tem se bo rast priseljevanja nekoliko umirila (konec 2019 naj bi število prebivalcev preseglo 2,1 milijona), vendar je potrebna za zapolnitev kadrovskih potreb v **gradbeništvu**, industriji ter tudi osnovni socialni oskrbi.

Spremenila se bo tudi struktura zaposlovanja, saj bo manj delovnih mest v industriji (segment materialov in deloma avtomobilске verige), medtem ko bo zaposlovanje v **gradbeništvu** in storitvenih dejavnostih še raslo. Industrijska proizvodnja se po naši oceni v 2020 ne bo krepila, predvsem zaradi padca novih naročil, ki je bilo najizrazitejše v dejavnosti kovin, nekovin ter delu avtomobilске verige. Segment visokotehnološkega izvoza, ki sedaj predstavlja okoli 12 % celotne industrijske proizvodnje, se bo še naprej

močno krepil ter obsegal predvsem generično farmacevtsko industrijo in elektroindustrijo.

Investicije z več poudarka na zgradbah, manj na strojih

Po naši oceni naj bi rast investicij v osnovna sredstva ostala nadpovprečna (5,5 % realno), vendar naj bi bil fokus investicij drugačen. Manj bo investicij v transportno opremo (težki tovornjaki, vlačilci) ter druge stroje (avtomatizacija), kar je povezano z upočasnjevanjem industrijske proizvodnje ter signali ključnih kupcev iz tujine, da se del dolgoročnih poslov ne obnovi ali obnovi za krajšo ročnost. Ciklične dejavnosti v industriji, kot sta avtomobilska industrija in strojogradnja, bodo beležile celo padec investicij, kar je povezano tudi s previdnostjo ključnih kupcev, ki se soočajo tako z večjim padcem prodanih vozil na Kitajskem kot manjšim v Evropi ter prehodom na nove tehnološke platforme, ki so povezane z električnimi vozili in hibridi. Neciklične dejavnosti bodo svojo investicijsko aktivnost ohranile, saj se bodo na eni strani soočile z višjim stroškom dela pri delovnih mestih z nižjo dodano vrednostjo ter na drugi s povpraševanjem po izdelkih, ki je relativno odporno na slabšanje razpoložena potrošnikov pri nabavi.

Stanovanjska gradnja se bo pri zmerni rasti nepremičnin še naprej krepila, saj je povpraševanje še vedno precej večje od ponudbe, aktualne cene pa omogočajo profitabilno izvedbo projektov za vse vključene izvajalce. Pri nestanovanjski gradnji se bodo vlaganja v storitveni dejavnosti (logistika, telekomunikacije) ohranila, medtem ko bo pri industrijskih objektih obseg del verjetno nižji kot v 2019. Gradnja inženirskih objektov (ceste, mostovi,

predori, krožišča) bo še naprej naraščala, predvsem zaradi večjega črpanja sredstev ob zaključku evropske perspektive (podobno kot v 2013). Kot celota bo vrednost gradbenih del po naši oceni v 2020 narasla za okoli 9 %, kar bo nekoliko manj kot v 2019 (11 %).

Tveganja za slovensko gospodarstvo

Tveganja pri naši napovedi so povezana predvsem s trendi v svetovni prodaji vozil na ključnih svetovnih trgih (Kitajska, ZDA, Evropa), upočasnjevanjem rasti v ZDA (EU-28 je okrepila rast izvoza blaga v prvih osmih mesecih 2019 kar za 10 % medletno), političnim napredkom pri brexitu (ta negotovost dodatno ustvarja previdnost pri investicijah v EU-28), kot tudi drugimi geopolitičnimi dogodki, ki so pomembni za slovensko industrijo in potrošnike in imajo lahko posredno vpliv na višje cene energentov (predvsem nafte in plina) ali drugih ključnih surovin v predelovalni dejavnosti, kjer ima Slovenija skoraj 100 % uvozno odvisnost. ^{g3}

Rast plač, višanje socialnih izdatkov in rast zaposlovanja bodo prispevali k rasti domače potrošnje.

Napoved Consensus Economics in Analitike GZS za Slovenijo

BDP	2019	2020
Consensus Economics	2,8 %	2,6%
Analitika GZS	2,9 %	2,7%

Vir: Consensus Economics in Analitika GZS, december 2019

Analitika
GZS

Delavce morajo vzgojiti ali iskati v tujini

Za nekatera delovna mesta bodo delodajalci še naprej iskali kader v tujini, več bo moralo biti tudi povezovanja z izobraževalnimi ustanovami.

Darja Kocbek

Za deficitarna delovna mesta bodo delodajalci v tujini še vedno iskali kvalificiran in predvsem izkušen kader.

Trend zaposlovanja tujcev bo v 2020 zagotovo upadel oziroma bo manj intenziven, sploh če se bo nadaljevalo ohlajanje gospodarstva, pravi Danijel Okilj, vodja mednarodne mobilnosti v družbi Adecco. Upada pa po njegovih besedah ne gre pričakovati pri poklicih, ki so še vedno deficitarni. To so predvsem kuhar, natakar, varilec, orodjar, zidar, voznik tovornega vozila. Za ta delovna mesta bodo delodajalci v tujini še vedno iskali kvalificiran in predvsem izkušen kader. »Že sedaj se nekatere bolnišnice in zdravstveni domovi odločajo za iskanje kadra v tujini (predvsem zdravnikov specialistov) in verjamemo, da se bo ta trend samo še okrepil,« je še dodal Okilj.

Za hitrejšo izdajo delovnih dovoljenj

Direktor direktorije človeških virov v družbi Revoz Anton Zvonko Kink je na posvetu v organizaciji Urada za makroekonomske analize in razvoj (Umar) v Ljubljani dejal, da so morali poiskati delavce v tujini, čeprav so si jih najprej prizadevali najti doma. Enako je povedala vodja kadrovske službe v družbi Knauf Insulation Saša Cvetko. Zaradi preprek, ki so zlasti neznanje jezika, stanovanjska problematika in predsodki v lokalnem okolju, so se v podjetju morali precej prilagoditi, da so tuje delavce lahko uspešno vključili, je še pojasnila. Kink je razložil, da so v Revozu večino težav rešili s potrpežljivostjo in sodelovanjem. Oba si želita pospešitev postopkov za izdajo delovnih dovoljenj.

»Kakovosten kader moraš sam vzgojiti«

»Ker trenutno vsi po vrsti ugotavljamo, da če želiš imeti kakovosten kader, ga moraš sam vzgojiti, smo se povezali z ustreznimi izobraževalnimi ustanovami in obenem ustanovili tudi lastno Akademijo Pomgrad,« pravi Kristian Ravnič, član uprave podjetja Pomgrad. Z njo so želeli še bolj sistematično in strokovno delati na področju izobraževanja in pridobivanja dodatnih kompetenc zaposlenih na vseh ravneh, tako pri usposabljanju v neposredni proizvodnji, kakor tudi na drugih delovnih mestih. »Mladim nudimo možnost štipendiranja in opravljanja obveznih praks in študentskega dela. Možnost opravljanja delovnih praks nudimo tudi študentom v okviru projekta Erasmus,« še pristavlja.

Foto: Depositphotos

Gradbeništvo z nižjo aktivnostjo predvsem pri poslovni gradnji

Dodana vrednost v **gradbeništvu** je v prvem polletju 2019 porasla za dobrih 11 %, vrednost opravljenih gradbenih del pa je v prvih devetih mesecih porasla za 6,2 %. Dinamika opravljenih gradbenih del se je v tretjem četrtletju močnejše znižala. Septembra je **gradbeništvo** beležilo celo medletni upad vrednosti gradbenih del (-8,1 %). Višja rast je v prvih devetih mesecih zaznana pri gradnji stavb (13,4 %), pri

poslovni gradnji se je približala lanskemu nivoju (+0,8 %). **Gradbeništvo** je v prvih osmih mesecih 2019 zaposlovalo za desetino več ljudi oz. slabih 6 tisoč več kot lani ta čas. Oktobra pa je bilo v **gradbeništvu** veljavnih za 34,5 % več delovnih dovoljenj za tujce. Vrednost sklenjenih novih pogodb v prvih devetih mesecih 2019 je bila višja za 6,6 %, od tega pri stavbah za 18,1 %. Pri gradnji inženirskih objektov je bila nižja za 4,6 %.

Stanovanjska
gradnja pred fazo
večje rasti.

Pripravila: Analitika GZS

Vrhunski ponudnik elektro materiala in rešitev na področju razsvetljave

Družinsko podjetje Eventus iz Novega mesta, kjer deluje že druga generacija, se je v skoraj treh desetletjih poslovanja razvilo v največjega slovenskega ponudnika elektro materiala.

Maloprodajni salon in uprava podjetja sta v Novem mestu, njihovim partnerjem pa so v podporo veleprodajna skladišča tudi v Ljubljani, Celju in Mariboru. Elektro material prodajajo izvajalcem elektro instalacij, servisnim službam, proizvodnim podjetjem, maloprodajnim trgovinam, javnim podjetjem ter seveda končnim kupcem. Investitorjem, projektantom in arhitektom pa nudijo strokovno podporo ter pomoč pri pripravi projektov.

Pri svojem delu v Eventusu stavijo na tehnološko in poslovno odličnost ter visoko kakovost, kar dokazujejo s certifikatom ISO 9001:2008, zlato boniteto odličnosti AAA in certifikatom SME Excellent. Dokaz o uspešnem poslovanju 65-tih zaposlenih je tudi 22,3 milijona evrov skupnih prihodkov, ki so jih ustvarili v lanskem letu.

Zastopanje svetovno uveljavljenih blagovnih znamk

Največ prihodkov ustvarijo s prodajo kablov in vodnikov. Svoj položaj na trgu utrjujejo z zastopanjem kvalitetnih, svetovno uveljavljenih blagovnih znamk kot so Prysmian, Draka Comteq, NKT, La Triveneta Cavi in ostali. »S prodajnim programom na področju kablov pokriva tako potrebe instalaterjev kot tudi zahtevnejših kupcev s področja industrije

ali distribucije. Na redni zalogi imamo nizko-napetostne inštalacijske in energetske vodnike ter gumijaste, kontrolne, podatkovne, telefonske, optične in srednje-napetostne kable ter tudi brezhalogenske in ognjevarne kable. Ponujamo kable v trši in v fleksibilni izvedbi. Naši izdelki popolnoma ustrezajo tako zahtevam Evropske nizkonapetostne direktive kot tudi Evropski **gradbeni zakonodaji**, poudarjajo v Eventusu.

Celovite rešitve pri razsvetljavi

Naslednje prodajno področje je razsvetljava. Pri tem v Eventusu poskrbijo za celovito rešitev kakovostne ergonomske razsvetljave s sodelovanjem projektantov, arhitektov in izvajalcev, s širokim naborom svetovno priznanih proizvajalcev na področju zunanje, notranje in zasilne razsvetljave. Zagotavljajo tudi svetovanje, izdelavo simulacij, energetskih izračunov in pripravo projektov.

Pri notranji razsvetljavi pokrivajo celotni spekter za profesionalne potrebe (poslovni prostori, skladišča, proizvodnje, trgovine ...), kot tudi za privatne objekte, kjer je potrebno ustvariti prijeten ambient in upoštevati želje uporabnikov. Na področju zunanje razsvetljave in osvetlitve športnih objektov ter odprtih logističnih prostorov sodelujejo s svetovno priznanim proizvajalcem uličnih svetilk in svetlobnih stebrov N.C.M..

Ponujajo tudi ostali elektro inštalacijski material, ki je potreben za celostno izvedbo elektro inštalacij na objektu.

Konkurenčne prednosti Eventusa

- so največji slovenski ponudnik elektro materiala in najbolj poznajo navade in potrebe domačega trga;
- štiri skladišča po Sloveniji, iz katerih lahko vsakodnevno zadovoljijo potrebe kupcev;
- zaradi širine ponudbe lahko kupcem zagotovijo ves elektro material na enem mestu;
- ker v večini sodelujejo neposredno s proizvajalci, lahko sestavijo konkurenčne ponudbe;
- kakovost za primerno ceno in
- zelo močna tehnična podpora.

Stavijo na kakovost in ljudi

V Eventusu želijo svojo prihodnost še naprej graditi s strokovno usposobljenim kadrom. Sledili bodo novostim in jih pravočasno ponujali trgu, širili asortiman ter zagotavljali kakovostno podporo kupcem.

EVENTUS, Novo mesto, d.o.o.

Nižja blagovna menjava pod vplivom mednarodnega ohlajanja

Višja rast uvoza pred izvozom blaga se odraža v zmanjšanju zunanjetrgovinskega presežka pri blagu

Priprava: Analitika GZS

Rast mednarodne menjave blaga med Slovenijo in tujino se bo v 2020 umirila. Po naši oceni lahko pričakujemo 3 % rast izvoza in 3,6 % rast uvoza. Nižja rast je povezana z umirjanjem izvoznih naročil, povečano negotovostjo v mednarodnem okolju in poslabšanjem pričakovanj podjetij. V prvih devetih mesecih 2019 se je rast izvoza blaga okrepila na 9,6 % (do avgusta še 8,9 %), uvoza pa za 11,8 % (do avgusta še 11,3 %). K

rasti blagovne menjave so najbolj prispevali farmacevtski izdelki, ki sicer pretežno ne predstavljajo izdelkov, ki so narejeni v Sloveniji, sledijo nafta in električna energija. Višja rast uvoza od izvoza blaga se odraža v zmanjšanju zunanjetrgovinskega presežka. Presežek v trgovini s storitvami je bil večji kot leto prej, ker se je izvoz - zlasti gradbenih storitev - povečal hitreje kot uvoz.

Podjetja ostajajo zmerno optimistična

Kljub ohlajanju, ki ga opažajo, podjetja izvajajo številne ukrepe za izboljšanje poslovanja.

Darja Kocbek

Preoblikovanje družbe že daje pozitivne rezultate, pravijo v Gorenju.

»Vsekakor opažamo ohlajenje gospodarstva. Slednje še posebej drži za podjetja, ki so izvozno naravnana na naše tradicionalne trge, Nemčijo in Italijo. Vse od leta 2017 naprej upada tudi število izdanih gradbenih dovoljenj, kar dolgoročno za **gradbeništvo** ne pomeni nič dobrega. Kljub temu pa ostajamo zmerno optimistični za naslednje leto in upamo, da bo ta nihanja in ohlajanje uravnotežila tudi država z infrastrukturnimi projekti,« pravi Kristian Ravnič, član uprave družbe Pomgrad.

Močan lasten razvoj prinaša uspeh

»Področje farmacije je v primerjavi z drugimi panogami morda nekoliko specifično. Dejstvo je, da je farmacevtska dejavnost, tudi generična, izjemno konkurenčna. Deluje v okolju, ki se spreminja tako v geografskem smislu kot na indikacijskih področjih zdravljenja, pa tudi na področju novih tehnologij. Kot kažejo napovedi, bo poraba generičnih zdravil vse večja, tako na razvitih kot manj razvitih trgih,« so nam povedali v službi za odnose z javnostmi v Krki. Razlogi za to so po njihovih besedah med drugim rast števila prebivalcev, staranje pa tudi višji standard in večja dostopnost zdravil. Pričakovana srednjeročna rast generičnih trgov do leta 2022 je 4,8-odstotna. »V Krki se zavedamo, da bomo uspešni le z močnim lastnim razvojem, s katerim zagotavljamo nove izdelke, fleksibilno proizvodnjo in učinkovito marketinško-prodajno mrežo,« so še pristavili.

V 2020 pričakujejo preobrat

»V zadnjem letu smo in še bomo izvajali številne ukrepe za izboljšanje poslovanja, hkrati tudi preoblikujemo družbo, kar že daje pozitivne rezultate, zato v letu 2020 pričakujemo preobrat v poslovanju, ustvariti moramo dobiček,« je povedal glavni direktor Gorenja Lan Lin. V 2020 načrtujejo obsežna vlaganja v razvoj novih izdelkov, kot tudi v posodobitve v proizvodnji. »Še naprej si bomo prizadevali za izboljšanje učinkovitosti, kar je glavni pogoj tako za uspešnost in dobičkonosnost podjetja kot za nadaljnje naložbe, med njimi je tudi nova tovarna TV aparatov v Velenju,« še pristavlja Lan Lin.

Gradbeništvo z nižjo aktivnostjo predvsem pri poslovni gradnji

Dodana vrednost v **gradbeništvu** je v prvem polletju 2019 porasla za dobrih 11 %, vrednost opravljenih gradbenih del pa je v prvih devetih mesecih porasla za 6,2 %. Dinamika opravljenih gradbenih del se je v tretjem četrtletju močnejše znižala. Septembra je **gradbeništvo** beležilo celo medletni upad vrednosti gradbenih del (-8,1 %). Višja rast je v prvih devetih mesecih zaznana pri gradnji stavb (13,4 %), pri

poslovni gradnji se je približala lanskemu nivoju (+0,8 %). **Gradbeništvo** je v prvih osmih mesecih 2019 zaposlovalo za desetino več ljudi oz. slabih 6 tisoč več kot lani ta čas. Oktobra pa je bilo v **gradbeništvu** veljavnih za 34,5 % več delovnih dovoljenj za tujce. Vrednost sklenjenih novih pogodb v prvih devetih mesecih 2019 je bila višja za 6,6 %, od tega pri stavbah za 18,1 %. Pri gradnji inženirskih objektov je bila nižja za 4,6 %.

Stanovanjska gradnja pred fazo večje rasti.

Pripravila: Analitika GZS

Investicije na infrastrukturi nihajo iz ene skrajnosti v drugo

Oviro za gradnjo predstavlja tudi nov **Gradbeni zakon**, ki je v primerjavi s prejšnjim rigidnejši, bolj zapleten in dolgotrajen.

Darja Kocbek

»Glavni projekti za našo družbo v letu 2020 bodo gradnja trgovine Ikea, stanovanj za državni stanovanjski sklad na Brdu v Ljubljani, nadaljevanje hotelsko stanovanjskega kompleksa Šumi, garažne hiše Koper in nadaljevanje del na železnici. Prav tako se bomo prijavi na projekte tretje razvojne osi in drugega tira,« nam je pojasnil Martin Gosenc, predsednik uprave družbe CGP.

Ovira za gradnjo na področju visokih gradenj je po njegovih besedah nov **Gradbeni zakon**, ki je v primerjavi s prejšnjim rigidnejši, bolj zapleten in bolj dolgotrajen za naročnika. Na področju nizkih gradenj pa je problem pomanjkanje zlatega pravila in drsnega investicijskega plana, saj investicije na infrastrukturi med leti izredno nihajo iz ene skrajnosti, ko primanjkuje delavcev za izvedbo, do druge skrajnosti, ko je projektov premalo, kar naj bi se zgodilo prihodnje leto, nam je še pojasnil Gosenc.

Zaskrbljeni zaradi zamud

Kristian Ravnič, član uprave podjetja Pomgrad, razlaga, da v leto 2020 vstopajo dobro zasedeni, saj so bili komercialno uspešni. »Skrbi pa nas pozen pričetek izvajanja že pridobljenih in podpisanih projektov. Čeprav do zamud pri izvajanju prihaja izključno na strani naročnikov, ti pričakujejo, da bomo te izgube nadoknadili s hitrejšim izvajanjem, kar pa je seveda povezano s stroški,« opozarja.

Cilj priti med pet največjih podjetij

V Stillesu so si med večjimi načrti za prihodnje leto zastavili cilj povečati obseg poslovnih prihodkov s posli v Nemčiji, Avstriji in drugih državah EU, pa tudi v Švici in Gruziji. »Naše glavno vodilo za prihodnjih pet

let je uvrstitev med pet največjih podjetij na področju hotelskega notranjega opremljanja v srednjeevropski regiji,« pravi predsednik uprave Rok Barbič. Stilles investitorju po njegovih besedah nudi celovit proces podpore, kjer lahko po dogovoru pripravi konceptno zasnovo dizajna z vizualizacijami, generalne rešitve v smislu razporeditve posameznega prostora, pripravi popise (t. i. BOQ), oceno stroškov in izvedbo »value inženiring« s ciljem optimizacije stroškov ter grob terminski načrt. »»

Na področju nizkih gradenj je problem pomanjkanje zlatega pravila in drsnega investicijskega plana.

Gorenjska je prepoznala vrednost družbeno koristnih inovacij

Inovatorji iz gorenjske regije s sodelovanjem z inštitucijami znanja in s spodbujanjem inovativnosti znotraj podjetij že leta prejemaajo najvišja priznanja na nacionalni ravni.

Nina Šprohar

Velikih, inovativno naravnanih podjetij je v regiji precej, GZS - Regionalna zbornica Gorenjska namreč močno spodbuja razvoj inovativnosti in že 17 let nagraduje najboljše inovacije, ki dosegajo najvišja priznanja tudi na nacionalni podelitvi. Letos so na regionalni ravni z zlatom nagradili podjetja Iskratel, Domel in Mediainteractive Franc Dolenc s. p., slednje dve podjetji pa sta zlato prejeli tudi na nacionalni ravni. V zadnjih petih letih so bila z zlatom na nacionalni ravni nagrajena še podjetja Iskraemeco, SIJ Acroni, Iskratel, M Sora in druga.

Za nišne dobavitelje je stalno inoviranje nujno

Aleš Levanič iz podjetja Domel je prepričan, da so inovacije bistvenega pomena za naš obstoj. Po podelitvi priznanj na Dnevu inovativnosti je razložil, da Domel na trgu nastopa kot nišni dobavitelj, zato je stalno inoviranje zanje ena izmed vstopnic na trg. »Smo zelo diverzificirani in imamo 40 odstotkov izdelkov mlajših od treh let. Nekaj inoviranja pri nas poteka načrtno, nekaj pa interno – imamo namreč sistem, kjer lahko vsak zaposleni napiše svoje predloge glede dela, ki se ga dotika,« je dodal in pojasnil še, da podjetje sicer pogosto sodeluje tudi s Fakulteto za elektrotehniko, s Fakulteto za strojništvo ter z Inštitutom Jožefa Stefana. To sodelovanje je po njegovem zelo koristno za obe strani, saj dokazuje, da »gresta gospodarstvo in znanje lahko z roko v roki«.

Sodelovanje gospodarstva in znanosti je po mnenju Aleša Levaniča iz Domela zelo koristno za obe strani.

Tudi za majhna podjetja ni ovir pri inoviranju

Franc Dolenc, ki je skupaj s partnerji razvil okolje za digitalno sodelovanje in izobraževanje na področju množičnih nesreč ter s tem naredil preskok iz obdobja papirja in radijskih postaj v popolno digitalizacijo, je po podelitvi priznal, da so do rešitve prišli precej po naključju. »Slučajno smo srečali znanega slovenskega eksperta s področja množičnih nesreč, ki je že imel izdelano vizijo glede tega, kaj bi rad naredil, mi pa smo ugotovili, da smo z njo zelo komplementarni. Začutili smo, da je to niša, kjer lahko tudi manjše podjetje naredi nekaj takega, česar se večja podjetja morda sploh ne bi lotila,« je opisal začetke. Najbolj pa ga je razveselilo dejstvo, da so tudi tiste inovacije, ki skrbijo za javni interes, v Sloveniji cenjene.

Foto: Mediainteractive

Foto: Domel

Sodelovanje z institucijami znanja prinaša uspehe

Podjetje M Sora je v širši javnosti najbolj poznano po razvoju oken. Letos so za svojo inovacijo FLOWCore na nacionalni ravni prejeli posebno priznanje za razvojno in inovacijsko sodelovanje gospodarstva in institucij znanja, saj so jo razvili v sodelovanju z Biotehniško fakulteto in Fakulteto za **gradbeništvo** in geodezijo Univerze v Ljubljani. »Razvoj novih izdelkov in izboljševanje naših obstoječih izdelkov sta ključni motor razvoja. Z inovacijo nam je omogočeno izdelovanje lesenih okenskih elementov tudi preko višine 5 metrov in več, s pomočjo dodatno vgrajene jeklene

ojačitve v sredinski pokončnik elementa, kar do sedaj na področju lesenih oken ni bilo mogoče,« so pojasnili v podjetju.

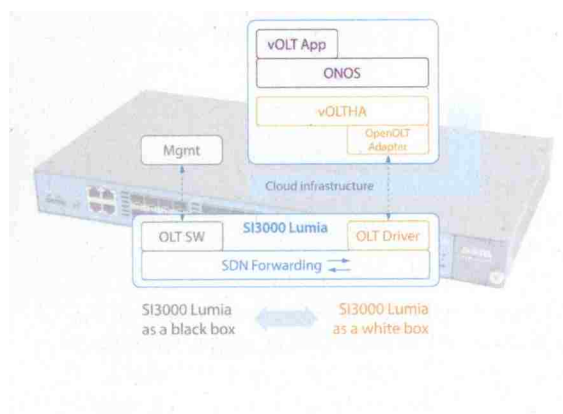

Foto: M. Sora

Inovativnost je vkomponirana v delovne procese

V podjetju Iskratel inovacije spodbujajo z načrtnim razvojem inovativne kulture, ko zaposlenim ponujajo prijetno delovno okolje. Imajo namreč posebne in prilagojene prostore za kreiranje novih zamisli, ki so jih poimenovali »Iskrilnica«, sodelavci se tako spoznavajo z inovacijskimi orodji, inovacije pa v podjetju tudi nagrajujejo. »Ker je inovativnost ena naših ključnih vrednot in kompetenc, jo živimo tako v internem kot v zunanjem okolju, zato imamo tudi več vidnih in nagrajenih inovacij na državni in mednarodni ravni,« verjamejo.

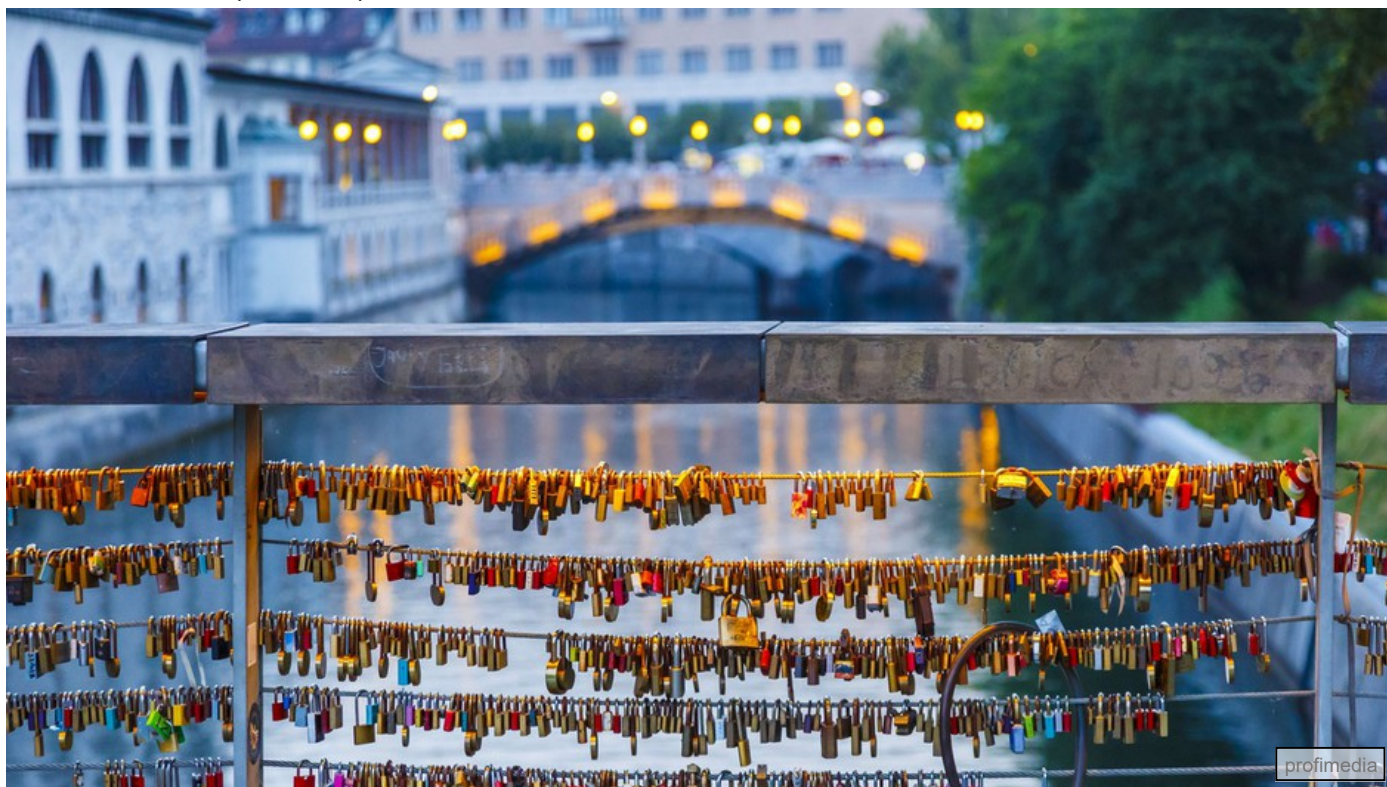
V Iskratelu imajo posebne prostore za kreiranje novih zamisli, ki so jih poimenovali »Iskrilnica«.

Slovenija in njeno prebivalstvo: zaradi močnejšega priseljevanja je moških že več kot žensk

Prvič po 160 letih

20. 12. 2019, 06:00 | [Aktualno](#) | Vir: STA

V prvem polletju letošnjega leta se je rodilo manj otrok in umrlo več ljudi kot v istem obdobju lani. Tako je bil naravni prirast tudi tokrat negativen. Po drugi strani pa je bil pozitiven selitveni prirast. V Sloveniji je tako 1. julija živelo 2.089.310 ljudi, od tega več moških kot žensk, kar se je zgodilo prvič v 160 letih.

Prebivalstvo Slovenije je 1. julija sestavljalo 1.045.835 moških in 1.043.475 žensk. Prvič v več kot 160-letni zgodovini, odkar so zanesljivi podatki o prebivalstvu na sedanjem ozemlju Slovenije, je bilo več moških kot žensk, je na današnji novinarski konferenci

pojasnila Barica Razpotnik iz statističnega urada (Surs). S tem se Slovenija uvršča med redke države v EU s takšno sestavo prebivalstva, več moških kot žensk imajo le še na Švedskem, Malti in Luksemburgu.

Takšno razmerje med spoloma je predvsem posledica močnejšega priseljevanja iz tujine, saj je med priseljenimi tujimi državljani izrazito več moških kot žensk, je povedala.

Medtem ko je bil selitveni prirast slovenskih državljanov negativen, pa je bil tujih državljanov izredno pozitiven. Selitveni prirast je bil nazadnje tako visok pred 10 leti. Skupaj se je v Slovenijo lani priselilo skoraj 15.000 oseb več, kot se jih je odselilo. Lani se je po podatkih Sursa v Slovenijo priselilo 28.455 ljudi, odselilo pa 13.527.

Med tujci, ki so se priselili, jih je bila polovica iz BiH. Med prebivalci Slovenije pa tako narašča število tujih državljanov, lani je delež znašal 6,6 odstotka, je pojasnila.

Tipični tujec, ki se je lani priselil v Slovenijo, je bil moški, star okoli 32 let, s končano poklicno šolo in državljanstvom BiH. V Sloveniji se je zaposlil in delo dobil v **gradbeništvu**. Slovensko državljanstvo je lani prejelo 1978 ljudi, od tega sta bili dve tretjini iz BiH, tretjina je bila stara manj kot 15 let.

Po besedah generalnega direktorja Sursa Bojana Nastova projekcije kažejo, da se bo prebivalstvo Slovenije povečevalo do približno leta 2023, nato naj bi začelo počasi padati. Leta 2100 naj bi Slovenija imela 1.796.000 prebivalcev.

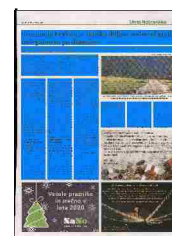
Poleg tega napoveduje, da naj bi se v naslednjih desetletjih zelo pomembno spremenila starostna sestava prebivalstva Slovenije. Danes je petina prebivalstva starejša od 65 let, leta 2055 naj bil ta delež skoraj 32-odstoten.

In če danes pri nas živi 200 stoletnikov, jih bo leta 2100 okoli 5600.

Nizka brezposelnost in dva odstotka višje plače

V tretjem četrtnem letu leta je bilo delovno aktivnih okoli milijon ljudi v Sloveniji. Na teden so opravili v povprečju 34 ur dela. Po besedah Nastova je spodbudna novica ta, da je bila v prvih treh četrtnem letih stopnja brezposelnosti pod pet odstotkov, medtem ko je v EU ta delež dobrih šest odstotkov.

Povprečna neto mesečna plača je znašala 1114 evrov, nominalno se je povišala za 3,7 odstotka, ob upoštevanju inflacije za dva odstotka. Plače so rasle tako v javnem kot zasebnem sektorju, ob takem trendu do konca leta pa bi šlo za najvišjo letno rast plač od leta 2008.

Komunala Cerknica: »Loška dolina vodovod gradi nelegalno in po domače«

Na občini odgovarjajo, da so do zdaj skupaj s Komunalo vodovod obnavljali z enako dokumentacijo – Komidar: »Kamen spotike je razmišljanje občine o lastnem režijskem obratu«

Cerknica, Loška dolina – Direktor Komunale Cerknica Anton Kranjc občino Loška dolina obtožuje, da »nelegalno in po domače« gradi primarni vodovod med Viševkom in Žago. »Gradi se brez projektne dokumentacije, brez gradbenega dovoljenja ... in krši se **gradbeni zakon**,« je 12. decembra dejal na konferenci za medije. Župan Janez Komidar to zanika in pravi, da gre za vzdrževalna dela, ki so jih do zdaj skupaj s Komunalo izvajali z enako dokumentacijo in enakimi materiali. Meni, da je vzrok za nastalo situacijo razmišljanje občine o tem, da ustanovi lasten režijski obrat. »To je kamen spotike,« je prepričan.

Na občini pravijo, da ne gre za gradnjo novega primarnega vodovoda, pač pa za vzdrževalna oziroma obnovitvena dela. Kranjc temu nasprotuje, kar utemeljuje s tem, da novi vodovod ne poteka povsem po trasi obstoječega, v enem delu celo po drugi strani ceste in po drugih zemljiščih. »Ker se gradi brez projektne dokumentacije in v nasprotju s pravili stroke, nas skrbi in se bojimo, da z njim ne bomo mogli upravljati, tako kot je treba. Ima namreč premajhen padec, zato ga ne bomo mogli ustrezno izpirati, nabirale se bodo usedline, kar bo povečalo možnost bakterijskih okužb vode.«

UE: Če trasa ni ista, potrebujejo gradbeno dovoljenje

Zaradi svojih pomislov je komunala dela prijavila gradbeni inšpekciji. »Po enem mesecu smo dobili obvestilo, da so prejeli prijavo, zgodilo pa se ni nič. Državni sekretar na ministrstvu je obljubil, da bo reagiral, pa tudi ni bilo nič,« pravi Kra-

njc. Za mnenje so se obrnili še na Upravno enoto Cerknica, kjer so jim odgovorili, da ne gre za vzdrževalna dela, če je spremenjena trasa objekta. »Gradnja vodovoda bi se na drugi, čeprav bližnji lokaciji lahko začela le na podlagi pravnomočnega gradbenega dovoljenja in prijave začetka gradnje,« so zapisali v odgovoru.

Direktor občinske uprave v Loški dolini Bogdan Zevnik po drugi strani pravi, da gradijo v skladu z zakonom o javnih naročilih. »Imamo potrebno dokumentacijo, če se bo pokazalo, da je kakšen dokument še potreben, ga bomo nemudoma pridobili,« je dejal, ni pa odgovoril na vprašanje, po kakšni dokumentaciji gradijo.

Komidar: Do zdaj smo s Komunalo gradili z enako dokumentacijo

Na občini se čudijo, da Komunala govori o nelegalni gradnji, saj naj bi do zdaj skupaj z njo vodovode gradili oziroma obnavljali na popolnoma enak način.

»Do zdaj smo obnovili približno 85 odstotkov primarnega sistema vodovoda, in to skupaj s Komunalo. Vsi postopki so potekali popolnoma enako, z enako dokumentacijo ali celo brez nje in z enakimi materiali. To je prvi projekt, s katerega se je Komunala umaknila,« pravi Komidar in pojasnjuje, da so ga začeli skupaj. »Mislim, da je točka preloma nastala v trenutku, ko sem skupščino (Komunale) seznanil, da občina razmišlja o vzpostavitvi lastnega režijskega obrata.« Ocenjuje, da bi Komunala na ta račun izgubila okoli milijon evrov prihodkov na leto.

Poudaril je, da sta lastnici Komunale občini Cerknica in Loška dolina, direktor pa podjetje le vodi. »V tem trenutku pa se je postavil nad župana Cerknice in Loške doline ter nad oba občinska sveta,« je prepričan. O lastnem režijskem obratu pa v Loški dolini razmišljajo zelo resno, je še dejal. »V pogovoru z občinskimi svetniki jih je šest od sedmih izrazilo, da se postopek začne.«

Kranjc: Občina dolguje Komunali

Kot eno izmed težav med institucijama je direktor Komunale izpostavil še, da občina že šest let ni potrdila elaboratov, na osnovi katerih bi dvignili cene vode in kanalizacije. »Pravzaprav je bila občina Cerknica tista, ki je zagotavljala ustrezna likvidnostna sredstva za delovanje podjetja.« Poudarja, da je na ta račun občina Loška dolina dolžnica Komunale. »Izračunali smo, da je zaradi nepotrjenih cen od leta 2013 samo na odvajanju in čiščenju odpadnih voda prišlo za približno 200.000 evrov primanjkljaja.«

(Vsaj) toliko naj bi jim dolgovali, pravi Kranjc, a na občini o tem ne vedo ničesar. »Do tega trenutka nismo prejeli nobenega zahtevka za poravnavo obveznosti,« na obtožbe odgovarja Komidar in dodaja, da čisti poslovni izid za občino Loška dolina v poročilu javnega podjetja za lansko leto izkazuje dobiček. Sicer pa, še dodaja, bodo v primeru, da ustanovijo režijski obrat, morali urediti razmerja med ustanoviteljicama Komunale. »Takrat bodo morali biti tudi računi zaprti z ene in druge strani.«

• Petra Trček

Ker novi vodovod med Viševkom in Žago ne poteka povsod po trasi obstoječega, na Komunalni Cerknica pravijo, da bi občina za dela potrebovala gradbeno dovoljenje.

Pritožba AAG zoper Delno odločbo ARSO za Ekologijo d.o.o.

Posted on 20/12/2019 by Alpe Adria Green org. 051 311 450

Rate This

Alpe Adria Green, Mednarodno društvo za varstvo okolja in narave, kot nevladna organizacija je 18.12.2019 vložila zahtevo za (ponovni) vstop v postopek izdaje dovoljenja za obratovanje naprave: upravljavcu EKOLOGIJA d.o.o. Kidričeva cesta 75, 4220 Škofja Loka ter pritožbo na DELNO ODLOČBO, ki jo je izdal ARSO istemu upravljavcu v zvezi izdaje okoljevarstvenega dovoljenja.

Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljevanju ARSO) je izdala dne 5.12.2019 DELNO ODLOČBO, upravljavcu Ekologija, **ki se nanaša na vlogo upravljavca z dne 23.02.2016.** V tem postopku je AAG pridobil status stranskega udeleženca v postopku pridobivanja OVD. Postopek je bil 25. 10.2017 s strani ARSO po sklepu št: 35407-4/2015-77 bodisi ustavljen, prekinjen? ali pa se je v zakolisju nadaljeval? , ne da bi nas kot stranskega udeleženca v postopku o nadaljevanju postopka ARSO obvestil, še več AAG je črtal kot stranskega udeleženca v postopku. Postopek se je v zakosilju nadaljeval, da bi se »znebili« nezaželenih strank v postopku. Zato AAG s pritožbo zahteva, kot stranka v postopku, odpravo delne odločbe in obnovo postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja v skladu z določili ZON in ZVO.

V PRITOŽBI NA DELNO ODLOČBO, KI JE AAG ODDAL V ZAKONSKEM ROKU IMA AAG SLEDEČE PRIPOMBE:

1. Alpe Adria Green, mednarodno društvo za varstvo okolja, ki deluje v javnem interesu na področju narave in okolja (v nadaljevanju AAG) nasprotuje delni odločbi št. 35407-11/2016-25 z dne 5.12.2019 upravljavcu Ekologija d.o.o., Kidričeva cesta 75, 4220 Škofja Loka in zahteva, da se odpravi.

2. V nadaljnjem utemeljujemo našo zahtevo po odpravi delne odločbe v celoti in hkrati pritožbo na izdano delno odločbo.

3. Delna odločba dovoljuje Ekologiji obratovanje. Obratovanje s tako visokimi zmogljivostmi, tako predhodnega skladiščenja (točka 1.1.) kot predelave in odstranjevanja nevarnih odpadkov (točka 1.2.) ob samo delni odločbi prinaša v prostor še veliko večje nevarnosti za okolje in zdravje kot doslej, saj gre za obratovanje v zelo starih prostorih kot ugotavlja požarni inšpektor (Delna odločba, str. 19-20). Prostor so iz leta 1935 in da je bila stavba deležna le rednih vzdrževanj, ne pa tudi ureditve stavbe v smislu zagotavljanja bistvenih zahtev varstva pred požarom skladno z določili **Gradbenega zakona**. ARSO v svojih nadaljnjih postopkih od Ekologije d.o.o. tudi ni zahteval dodatnih dokazil, da stavba izpolnjuje bistvene zahteve glede varstva pred požarom, predvsem tudi zato, ker je bila stavba prvotno zgrajena za potrebe tekstilne industrije, sedaj pa se v njih izvaja skladiščenje in obdelava nevarnih odpadkov, kar je popolnoma druga namembnost objekta.

4. Zato je povsem nesprejemljivo, da so okoljevarstvene zahteve v točki 11. delne odločbe predstavljene za nedoločen čas in niso obravnavane hkrati z obratovanjem obeh naprav. Obrazložitev 11.točke v ničemer ne zadošča dejstvu, da do nesreče in požara lahko pride vsak čas obratovanja. Načrt za obvladovanje nesreč je upravljavec predložil naslovnemu organu (ARSO) in ga javnost ne pozna in nanj ne more dati pripomb. S tem je kršena Aarhuška konvencija večkrat:

– ker delna odločba ni bila v razpravi v javnosti, čeprav se tiče okolja in zdravja ljudi

– ker načrt za obvladovanje nesreč ni bil v razpravi v javnosti, čeprav se tiče okolja in zdravja ljudi

– ker se dejavnost izvaja v 84 let starih prostorih, ki so bili po mnenju požarnega inšpektorja samo redno vzdrževani in niso bili preverjeni glede na zagotavljanje bistvene zahteve varstva pred požarom skladno z določili 3. odstavka 5. člena **Gradbenega zakona**. Skladno z določili 21. točke 3. člena **Gradbenega zakona** pa je nevaren objekt tisti objekt, ki ne izpolnjuje bistvenih zahtev po **Gradbenem zakonu**. Osnovni namen objekta je bil za namene proizvodnje tekstila, sedaj pa se v istih prostorih izvaja skladiščenje in obdelava nevarnih odpadkov, kar je popolnoma druga dejavnost in ARSO v postopku izdaje delne odločbe ni preveril skladnosti objekta z bistvenimi zahtevami glede varstva pred požarom.

5. Opozarjamo ARSO, da smo v letu 2017 imeli tri velike požare z odpadki (Kemis in drugi), kljub navidezno popolnim in ne delnim okoljevarstvenim dovoljenjem (OVD). ARSO je kazensko odgovoren za pomanjkljivo delno odločbo za Ekologijo d.o.o., kateri manjka cela vrsta pomembnih določb.

6. V poglavju 8.1. Ukrepi za preprečevanje in nadzor nad izrednimi razmerami pri obratovanju naprave iz točke 1.1. izreka tega dovoljenja ter za zmanjšanje njihovih posledic ni niti enega ukrepa za varstvo pred požarom oziroma za ukrepe v primeru zmanjšanja posledic požara, kljub temu, da imamo v Sloveniji nešteto požarov v obratih za ravnanje z odpadki.

7. V poglavju 8. Ukrepi za preprečevanje in nadzor nad izrednimi razmerami pri obratovanju naprave pa sploh ni navedenih nobenih ukrepov za preprečevanje in nadzor nad izrednimi razmerami pri obratovanju naprave 1.2., to je naprave za predelavo in odstranjevanje nevarnih odpadkov, ki je še precej bolj nevarna dejavnost kot samo skladiščenje nevarnih odpadkov.

8. V delni odločbi manjka izredno pomemben del, to je vplivno območje obratovanja Ekologije d.o.o. V nobenem primeru se ne strinjamo s tem, da se to območje omeji na ograjo podjetja in da ostaja neopredeljeno kot je zdaj v delni odločbi. Tudi zato se mora

delna odločba odpraviti. Prebivalci ne smejo biti v negotovem položaju in ogroženi vsak čas zaradi nepopolnega dovoljenja.

9. Izkušnje iz požara v Kemisu in podobnih zahtevajo popravo pri izdaji OVD za odpadkovne obrate. Če tega ne bo ARSO izvedel in upošteval, zapade pod kazensko odgovornost, ki jo bomo izterjali. Kar je dovolj, je dovolj.

10. Tako BAT za IED (IPPC) obrate, ki kakorkoli obdelujejo odpadke (Waste Treatments Industries, avgust 2006) zahteva 24 urno fizično varovanje obrata po osebi, ki je usposobljena za prvo gašenje morebitnega požara. Tega Kemis ni spoštoval in smo dobili izjemno velik požar. 24 urno fizično varovanje imajo danes mnoge državne in druge ustanove, ki nimajo nevarnih in gorljivih odpadkov.

11. Prav tako delna odločba ne vsebuje nobenih navedb o elektronski kontroli stanja v prostorih obrata, ki bi takoj signalizirala morebiten pojav dima ali drugega nekontroliranega dogajanja. Odsotnost te preventive lahko že danes pomeni veliko tveganje za nesrečo in škodljiv vpliv na zdravje. Takega tveganja ljudje ne sprejemajo in pika.

12. Sporna in nepravilna je uporaba ZVO-1F, ki ne velja več. Treba je upoštevati zgolj ta čas veljaven ZVO-1, ki vsebuje vse spremembe doslej.

13. Prav tako se ne strinjamo z izključitvijo javnosti od obratovanja po točki 1.1. Vsakršna sprememba pri tako tvegani dejavnosti, kot je obdelava odpadkov vseh vrst, tudi nevarnih in gorljivih mora v javno razpravo po Aarhuški konvenciji. ARSO pomeni Agencija RS za okolje, kar pomeni, da je njena skrb, da varuje 72.člen Ustave RS, ki daje pravico vsem do zdravega okolja. Njena skrb ni, da ustreže dejavnostim, ki so za okolje in zdravje ljudi problematične. Ali še ni bilo dovolj požarov in drugih nesreč prav po zaslugi pomanjkljivih OVD s strani ARSO? To je, žal prepozno, ugotovilo tudi Ministrstvo za okolje in prostor in naročilo inšpekcijam pregled izdanih OVD. Javnost je nujen korekcijski organ, v tem je pomen Aarhuške konvencije.

14. V točki 3. Obrazložitve se pod 3.1. navaja vrsta dokumentov o različnih okoljskih vplivih in ukrepih, ki pa jih AAG ni mogel obravnavati, saj o postopku, ki pomeni nadaljevanje ustavljenega postopka na drug način, ni bil obveščen.

15. Pod dokument Delna odločba je kot najbolj odgovorna oseba podpisana direktorica Urada za varstvo okolja in narave mag. Nataša Petrovčič. Uporabljen pa je žig Agencije RS za okolje. Sprašujemo, kakšna je odgovornost direktorice agencije za izdano Delno odločbo, saj edina predstavlja agencijo?

16. Naj na koncu dodamo še to, da smo Delno odločbo dobili 13.12.2019 po e-pošti od naših članov iz Škofje Loke z ogorčenim dopisom, v katerem nas sprašujejo, če nam ni mar, kot stranskemu udeležencu v postopku, za njihovo varnost, zdravje, predsem pa za bodočnost njihovih otrok!!!

p.s. V vednost je bila pritožba poslana predstavnikom države RS in varuhu za človekove pravice.

Povezave:

- [Delna odločba ARSO – EKOLOGIJA d.o.o.](#)
- [Sklep ARSO o ustavitvi postopka za pridobivanje OVD – EKOLOGIJA d.o.o.](#)
- EKOLOGIJA d.o.o. umaknila vlogo na ARSO za pridobitev OVS
- AAG podal zahtevek za vstop v postopek na ARSO v zadevi: “Ekologija d.o.o.–Škofja Loka”

ODSTOP DOHODNINE DRUŠTVU ALPE ADRIA GREEN, KI JIH NAMENJAMO ZA PRIHODNOST VAŠIH OTROK IN VNUKOV – NIČ NE STANE

ŠE DO 31.12.2019 LAHKO 0,5 OHODNINE NAMENITE NEVLADNIM ORGANIZACIJAM.

Če nam želite pomagati, lahko del svoje dohodnine namenite prav nam, na naslov Alpe Adria Green mednarodna organizacija za zaščito okolja in narave, c. Franceta

Prešerna 26, 2470 Jesenice, davčna številka 78020239.

- ZA ODDAJO ZAHTEVEK ZA 0,5 DOHODNINE PREKO SPLETA, ZATO POTREBUJETE SVOJ CERTIFIKAT V OBRAZEC VPIŠITE NAŠO DAVČNO ŠTEVILKO 78020239 IN NAPIŠITE 0,5:

https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/OpenPortal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=namenitev_dela_dohodnine_fo
- Ali Izpolnite obrazec na povezavi, ga natisnite in pošljite na naš naslov (Cesta Franceta Prešerna 26, 4270 Jesenice) ali naslov pristojnega finančnega urada. OBRAZEC VAM JE NA VOLJO [v PDF obliki – kliknite na besedilo in stiskajte obrazec:](#)
- Ali na davčnem uradu RS v vašem kraju. Ne pozabite: poleg naše davčne številke morate imeti s seboj še svojo davčno številko. Rok za oddajo za tekoče leto je do 31.12. v preteklem letu, če pa ta rok zamudite, se bo vaša namera upoštevala pri naslednjem obračunu.

Trenutno stanje in prihajajoči izzivi z vodo

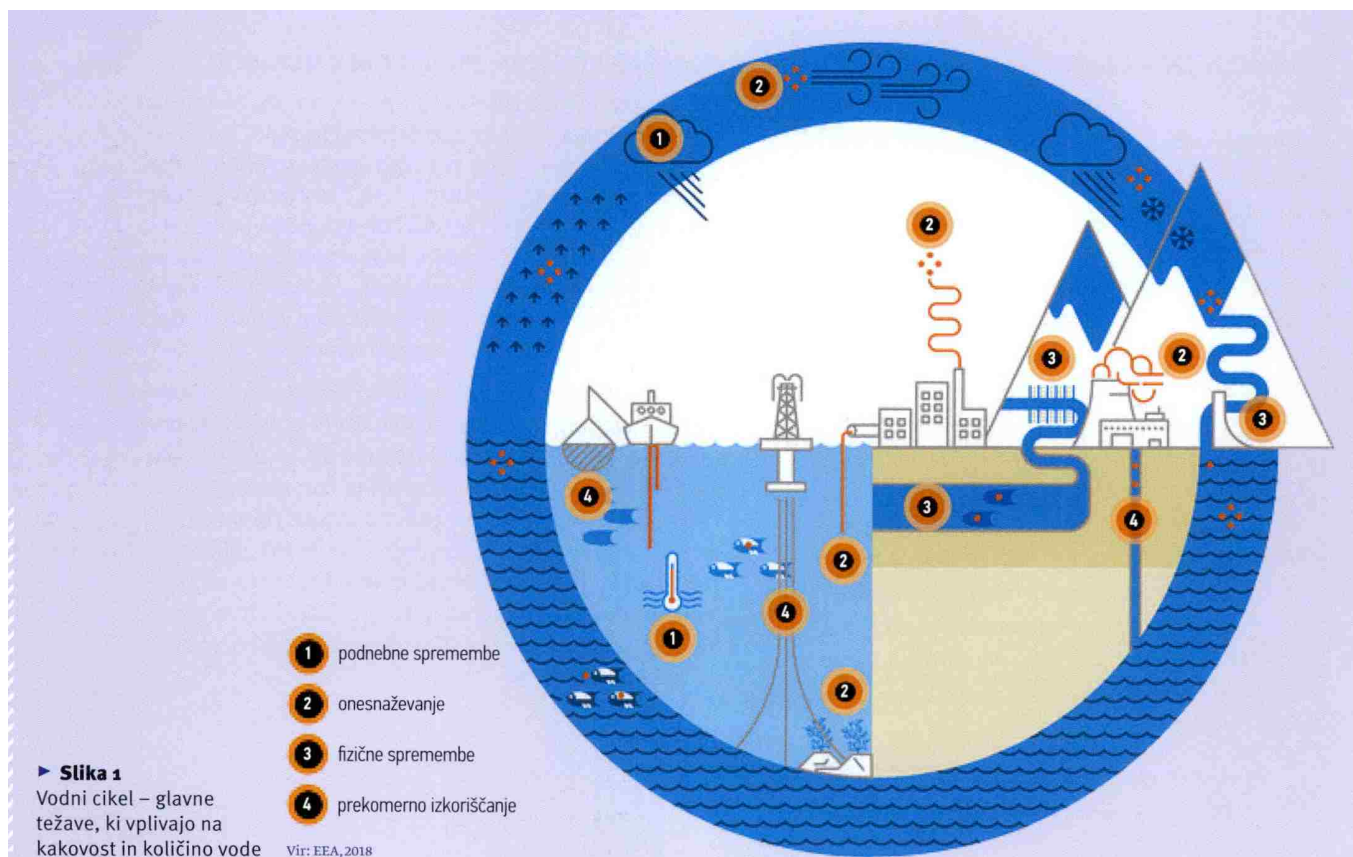
Z VODO JE TREBA RAVNATI SKRBN

dr. sc.
Ivana Gudelj

Vloga vode je večplastna, saj je temeljna potreba v življenju, habitatu, dragocen lokalni in svetovni vir, prometni koridor in regulator klime. Čista voda je življenje, zdravje, prehrana, rekreacija, energija. Toda v zadnjih dveh stoletjih je postala tudi tarča številnih onesnaževalcev, ki se sproščajo v okolje, in na novo odkriti »rudnik«, ki ga je treba izkoristiti.

Glavne težave, ki vplivajo na kakovost in količino vode, so podnebne spremembe, onesnaževanje, fizične spremembe in prekomerno izkoriščanje (slika 1). Številni glo-

balni cilji in obveznosti so tesni povezane z vodo, zato trajnostni razvoj nujno vključuje ustrezno kakovostno-količinsko upravljanje voda.

STANJE VODA NA SVETOVNI RAVNI

Kljub pomembnim izboljšavam je stanje vode takšno, da eden od osmih ljudi še nima dostopa do čiste pitne vode in vsaka tretja oseba nima ustreznih sanitarij. Pomanjkanje dostopa do čiste pitne vode in sanitarij sta dva glavna vzroka človeških bolezni in smrtnosti. Ta dejavnik skupaj povzroči smrt 800.000 ljudi letno v slabo in zmerno razvitih državah, kar je veliko več kot letno število žrtev poplav, suše ali spopadov.

Onesnaževanje vode in meteorološki ekstremi, povezani z vodo, kot so suše, močne padavine, poplave in neurja, vplivajo na življenje milijonov ljudi in vsako leto povzročijo škodo za milijarde evrov. Suše povzročajo pomanjkanje vode, ovirajo ali uničujejo kmetijsko proizvodnjo, kar povzroča pomanjkanje hrane in pogostejše požare. Ocenjuje se, da suše letno vplivajo na življenje 10 milijonov ljudi. Poplave se pojavljajo po vsem svetu, a večina ljudi, ki so izpostavljeni poplavam, živi v jugovzhodni Aziji. Vsako leto se 35 milijonov ljudi spopada s poplavami.

Ko govorimo o upravljanju z vodo, se oblaсти po vsem svetu soočajo z vse večjimi izzivi oziroma s fizično in/ali gospodarsko pomanjkljivostjo vode (slika 2). Poseben izziv predstavlja upravljanje z mestnimi vodami zaradi podnebnih sprememb, širjenja mest in sprememb rečnih tokov, ki lahko na takšnih območjih povzročijo pogostejše in škodljivejše poplave.

Predvideva se, da bo do leta 2050 kombinacija stalne rasti prebivalstva, intenzivnega gospodarskega razvoja in vse izrazitejših podnebnih sprememb privedla do nadaljnje rasti pritiskov, povezanih z vodo. Zaradi

stalne globalne urbanizacije bodo tveganja, povezana z vodo, vse bolj osredotočena v mestih. Predvideva se tudi, da bo do leta 2050 kar 70 % svetovnega prebivalstva živel v urbanih območjih na 0,5 % celotnega razpoložljivega prostora.

STANJE VODA V EVROPI

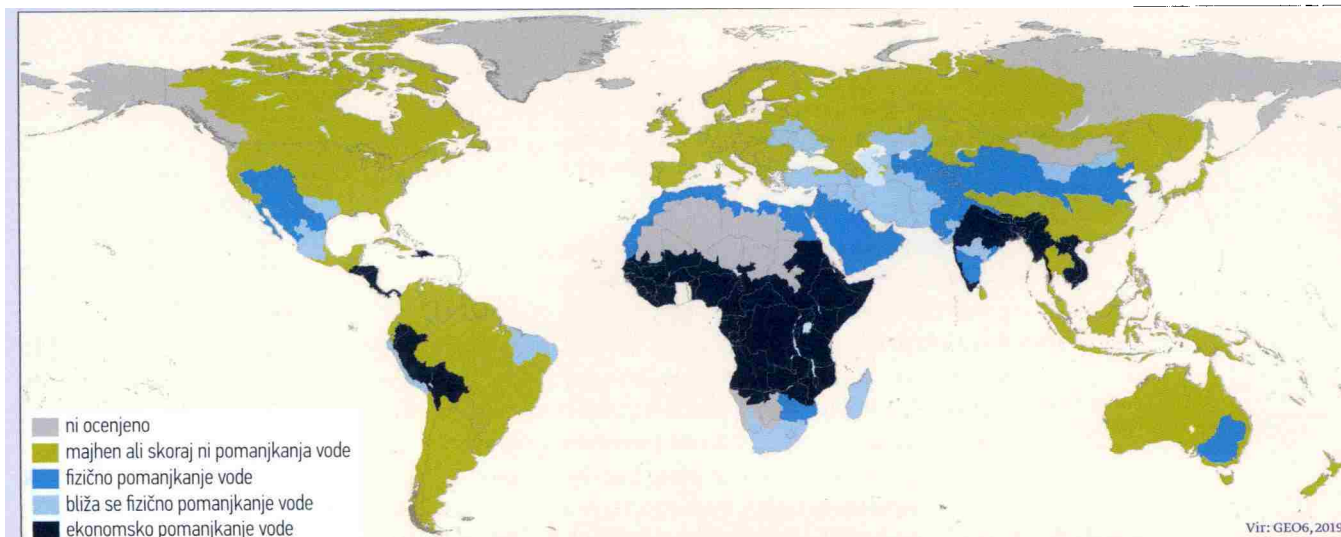
Evropejci vsako leto porabijo ogromne količine vode (slika 3), ne samo za pitje, temveč tudi za kmetijstvo, proizvodnjo, ogrevanje in hlajenje, v turizmu in drugih storitvenih dejavnostih. Glede na to, da v Evropi obstaja na tisoče sladkovodnih jezer, rek in virov podzemne vode, je nepogrešljiv vtis, da ima Evropa neomejene zaloge vode. Vendar pa naraščajoče prebivalstvo, vse večja urbanizacija, nenehno onesnaževanje in negativni vplivi podnebnih sprememb, kot so dolgotrajne suše ali ekstremne poplave, povzročajo močan pritisk na te zaloge vode in njihovo kakovost.

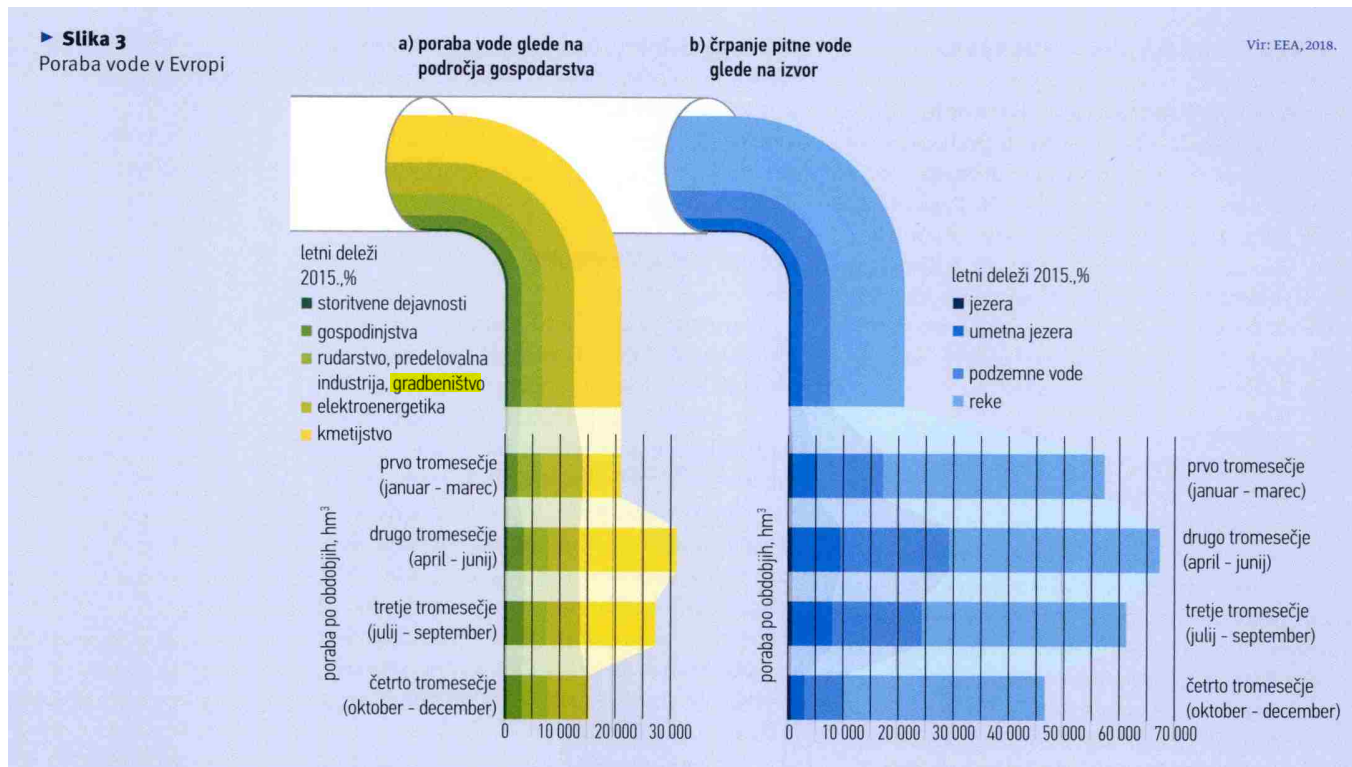
Gospodarske dejavnosti v Evropi trenutno porabijo v povprečju približno 243.000 hm³ vode na leto. Večina te vode se vrne neposredno v okolje, vendar pogosto z nečistočami, vključno z nevarnimi kemikalijami in patogenimi mikroorganizmi. Po drugi strani se stanje v evropskih morjih poslabšuje, predvsem zaradi prevelikega lova, večjih količin plastike in mikroplastike ter podnebnih sprememb. Reke, jezera in močvirja so hkrati obremenjena s presežki hranil, razgradnjo in razdrobljenostjo habitatov.

Evropski sladkovodni in morski viri, čeprav se zdijo neomejeni, so pod vse večjim pritiskom zaradi onesnaževanja, pretiranega izkoriščanja in podnebnih sprememb.

▼ Slika 2

Fizično in ekonomsko pomanjkanje vode na svetovni ravni

VPLIV PODNEBNIH SPREMENB NA VODNE VIRE

Družba je že izpostavljena in bo vse bolj izpostavljena vplivu podnebnih sprememb na globalne in lokalne vodne vire. Spremembe količine padavin, temperaturne skrajnosti, naraščajoče morske gladine in taljenje morskega ledu vplivajo na varnostne dejavnike družbe in razvojni potencial gospodarstva. Po drugi strani segrevanje rek, jezer, morij in oceanov negativno vpliva na kakovost in trajnost vseh ekosistemov, medtem ko visokokakovostni ekosistemi prispevajo k zdravju in kakovosti življenja ljudi. Čisti jo vodo in prispevajo k ohranjanju vodnih rezerv in biotske raznovrstnosti, skladiščiijo ogljik, blažijo poplave in zagotavljajo primerne razpoložljivost hrane in vlaknin. Ocenjuje se, da bo nadaljnji gospodarski razvoj spremljala dodatna izguba biotske raznovrstnosti v skoraj 40 % svetovnih sladkovodnih ekosistemov.

Pričakuje se, da se bo do leta 2050 poraba vode na svetu povečala za 25 %, in sicer zaradi vse večjega števila gospodinjstev, porasta industrijske proizvodnje in širitve ter intenziviranja kmetijske proizvodnje. Povečanje povpraševanja po vodi na območjih, kjer se bodo padavine zmanjšale, bo še povečalo pritisk na razpoložljive vodne vire, kar bo povzročilo visoke stopnje t.i. vodnega stresa na številnih področjih.

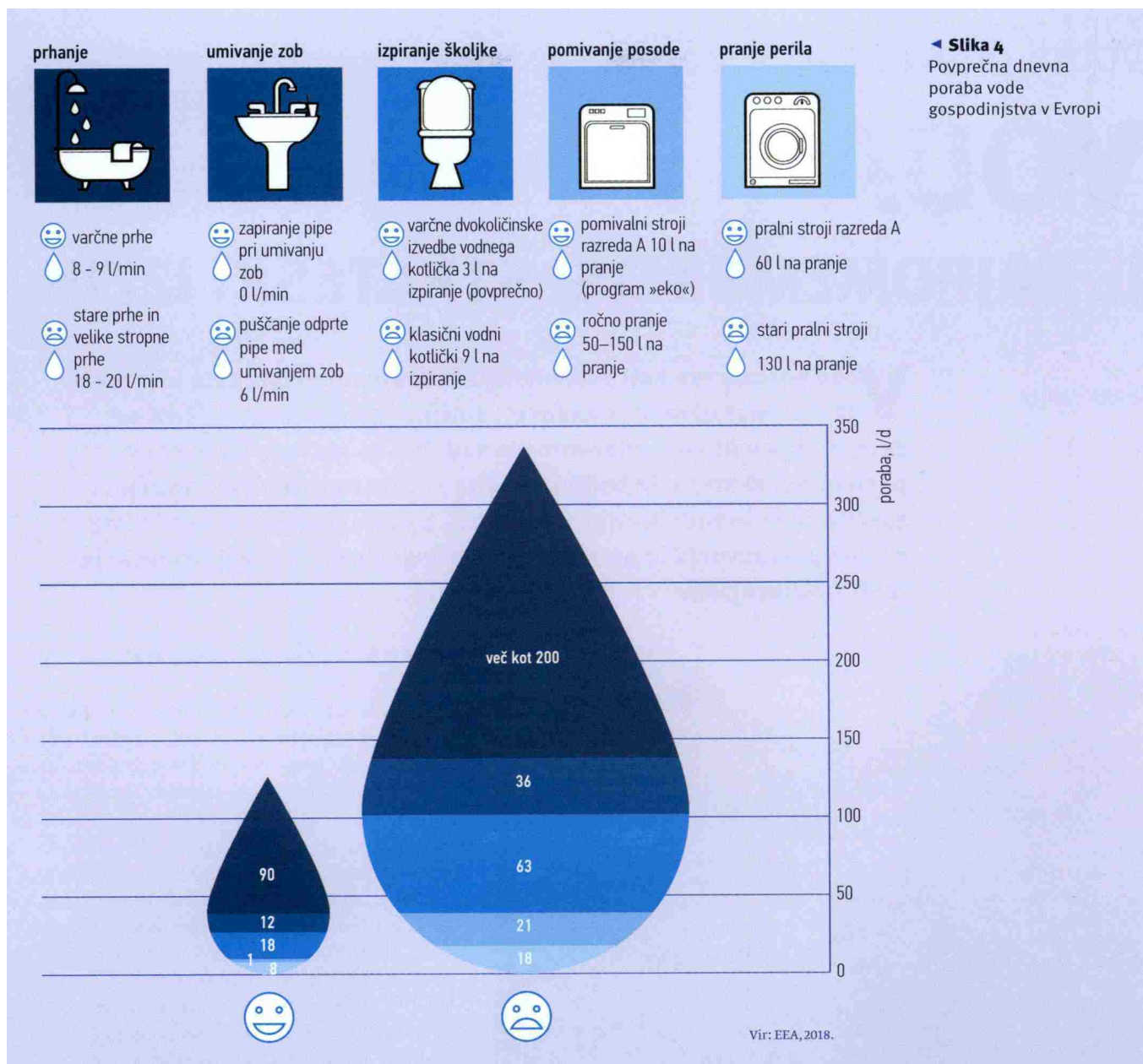
Na podlagi razpoložljivih podatkov o vodi in podnebnju obstoječa tveganja in trendi kažejo velike razlike med posameznimi deli sveta. Tako se največji porast vodnih in podnebnih izzivov napoveduje za podsaharsko Afriko in južno Azijo.

VODNOEKONOMSKA STABILNOST KOT PREDPOGOJ ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Vključevanje izzivov, povezanih z vodnimi, podnebnimi in globalnimi obveznostmi, v razvojnih strategijah zahteva preoblikovanje načina razvoja teh strategij in načina njihove uporabe in izvajanja. Pristopi in gradnja, ki temeljijo na določenih smernicah, povezanih za posamezne lokacije, so ključni za učinkovito delovanje v pravi smeri v naslednjem obdobju.

Preoblikovanje v trajnost dejansko zahteva izboljšanje dobrega počutja ljudi z zmanjšanjem degradacije okolja, obilja in intenzivnosti tveganja. To zahteva krepitev družbenih in okoljskih vrednot pri razvojnih strategijah in odločanju o naložbah na vseh področjih, tudi v vodnem sektorju.

Brez boljšega upravljanja z vodami in prilagajanja podnebnim spremembam globalnih ciljev trajnosti ni mogoče doseči. Potreben je celosten pristop k omejevanju tveganj, povezanih s podnebjem in vodo. Oblikovanje trajnostne prihodnosti zahteva vpogled v obstoječa in prihajajoča tveganja,

povezana z vodnimi in podnebnimi spremembami, ter na področja, ki bodo postala središče teh tveganj.

VODA JE ŽIVLJENJE

Zanesljiva oskrba s čisto vodo se pogosto jemlje kot samoumevna. Čista voda teče iz pipe in po uporabi kontaminirana voda odteka v odtočno cev. Toda kratka pot med pipo in odtokom je le majhen del celotnega vodnega kroga.

Izredno pomembno je, da je voda pomembna sestavina gospodarstva in življenjski prostor živali in rastlin ali vir, ki je potreben za vsako obliko življenja. Poblížje obravnavanje vprašanj mestne vode, plastičnih odpadkov in vpliva podnebnih spre-

memb ter obvladovanje poplavnih tveganj privede do zaključka, da je treba za nadaljnje uživanje v čisti vodi in rekah, morjih in oceani temeljno spremeniti individualno rabo in ravnanje z vodo, saj bi se poraba velike količine vode lahko zmanjšala z uvedbo zelo preprostih navad (slika 4).

Voda se neprestano premika in omogoča gibanje ladij, rib in vseh drugih živali in rastlin, ki v njej živijo. Zato je za ohranitev ali doseganje najboljšega možnega ekološkega stanja vodnih virov treba upoštevati gibanje vode čez geopolitične meje in vmesnike različnih politik in modelov upravljanja voda. Da bi podprli takšno spremembo, so potrebne stalne prilagoditve politike, da se izboljša kakovost vode in zmanjša pritisk izkoriščanja na vodna telesa. ■

Vodilni svetovni sejem za razsvetljavo in **gradbeništvo**

DVAJSET LET NAJVEČJEGA SEJMA

Največji mednarodni strokovni sejem za razsvetljavo, inštalacije in avtomatizacijo zgradb na svetu praznuje 20 let. Slogan sejma 'Connecting. Pioneering. Fascinating.' odlično odraža ne le vsebino, temveč tudi dosedanje uspehe in prihodnost. Povezovanje razsvetljave in sistemov v zgradbah je namreč katalizator za 21. stoletje. Za večino človeštva je to jamstvo za zagotavljanje učinkovitosti, varnosti udobnosti in zdravja. Iz regije bo tokrat skupaj nastopilo pet razstavljalcev več kot na zadnjem sejmu: dvajset iz Slovenije, devet iz Hrvaške in dva iz Bosne in Hercegovine.

Vsebinsko sejem temelji na temah, ki zrcalijo sam slogan sejma. »Dynamic digitalisation« je glavna tema in hkrati rdeča nit vsega sejma.

Beseda »Connecting« v sloganu predstavlja štiri teme. Tema »Progressive energy management« je namenjena povezovanju med

dobavitelji in porabniki energije oziroma vodenju s pametnimi sistemi za avtomatizacijo zgradb. Kakšno je trenutno stanje inteligentnih infrastrukturnih e-področij in kakšna je njihova prihodnost, prikazuje tema »Smart urban«. Ime »Advanced e-charging infrastructure« je zgovorno samo po sebi, za-

gotavljanju varnosti in zaščite z modernimi tehnikami pa je namenjena tema »Connected safety and security«.

Vse, kar je napredno ali šele prihaja na trg, je v slogu zajeto v besedi »Pioneering«. Zanimiva tema je »X as service«, pri čemer je X določen izdelek ali storitev. Če namesto X vstavimo razsvetljavo ali varnost, to pomeni, da bomo lahko nekoč razsvetljavo ali varnost najemali podobno kot avtomobile, kar predstavlja lastniško razbremenitev. »Predictive maintenance« ali napovedano vzdrževanje je danes možno prav zahvaljujoč modernim tehnologijam, s katerimi lahko natančno napovemo vzdrževalna dela in se tako izognemo okvaram ali nižji kakovosti delovanja.

Zvidika izdelkov in storitev temelji light+building na treh glavnih stebrih: razsvetljava, elektrotehnika in avtomatizacija zgradb. Pri razsvetljavi odpade največji del na tehnično razsvetljavo, hala 6 pa je namenjena dekorativni razsvetljavi.

VEČ RAZSTAVLJAVCEV IZ REGIJE

Iz Slovenije se bodo predstavili AKA PCB d.o.o., Astel d.o.o., ComfortClick d.o.o., Elektromaterial Lendava d.o.o., ETI Elektroelement d.d., GeoEnergetika, d.o.o., GOAP d.o.o. Nova Gorica, GRAH Lighting d.o.o., Intra Lighting d.o.o., Iskra, d.d., Le-Tehnika d.o.o. Kranj, LED LUKS d.o.o., Lingva d.o.o., Lumenia d.o.o., Mines team d.o.o., Nanocut d.o.o., Prima sistemi d.o.o., Robotina d.o.o. in Tem Čatež d.d.

Iz Hrvaške bodo na sejmu Commel Zagreb d.o.o., Data link d.o.o., Filix d.o.o., Omega software d.o.o., Suncoco d.o.o., TEP Ex d.o.o., Tri plus grupa d.o.o. in TTO Thermotechnik.

Prvič bodo na sejmu tudi podjetja iz Bosne in Hercegovine, in sicer TEM Mandeks d.o.o. in TT Kabeli d.o.o. ■

Program projektov eProstor

»Program projektov eProstor« (en prostor za vse) ima specifični cilj zagotoviti večjo preglednost in učinkovitost pri urejanju prostora, **graditvi** objektov in upravljanju nepremičnin. Osnovni namen je pospešiti in izboljšati procese pri prostorskem načrtovanju, **graditvi** objektov in upravljanju z nepremičninami, kar je mogoče doseči s povezljivimi, enostavno dostopnimi in zanesljivimi zbirkami prostorskih podatkov.

Gospodarstveniki ob koncu leta malce bolj optimistični

Sursovo poročilo za december

G. K. | 20. december 2019 ob 12:00
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

V primerjavi z lanskim decembrom je kazalnik gospodarske klime zdrsnil za 8,1 odstotne točke. Foto: BoBo

Gospodarsko razpoloženje se je ob koncu leta nekoliko izboljšalo, saj je kazalnik gospodarske klime decembra dosegel tri odstotne točke, kar je za 0,8 več kot novembra. V letni primerjavi z lanskim decembrom pa je zdrsnil za 8,1 odstotka.

Statistični urad RS (Surs) je sporočil, se je slabšanje gospodarskega razpoloženja iz lanskega leta nadaljevalo tudi letos. Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014, a je bilo kljub znatnemu znižanju še vedno za 3,3 odstotne točke nad dolgoletnim povprečjem.

Na zvišanje kazalnika so decembra na mesečni ravni vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno, za 0,8 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki, po 0,2 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** na mesečno spremembo ni vplival.

Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno. Najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih, za 3,4 odstotne točke, sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih, za 2,4 odstotne točke, ter med potrošniki in v **gradbeništvu**. Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno je na gospodarsko klimo vplival pozitivno, za 0,2 odstotne točke.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk. Foto: BoBo

Poslovne težnje

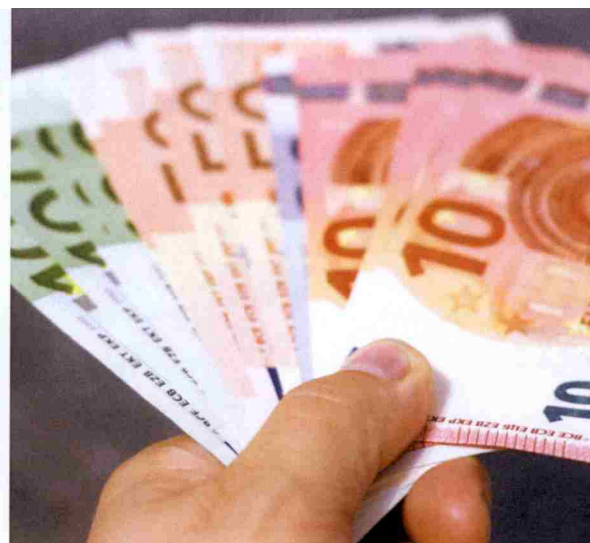
Statistični urad je objavil tudi podatke o poslovnih težnjah v decembru. Vrednost kazalnika zaupanja je bila v trgovini na drobno in **gradbeništvu** višja kot novembra. Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila decembra za 16 odstotnih točk višja novembra, za štiri odstotne točke višja kot decembra lani in za osem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na izboljšanje kazalnika je vplival predvsem kazalnik prodaja.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila decembra na letni ravni nižja za devet odstotnih točk. Za tri odstotne točke nižja je bila tudi od dolgoletnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila decembra za dve odstotni točki nižja kot novembra, za osem odstotnih točk nižja kot decembra lani in za sedem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

Nepovratna sredstva 71SUB-SO19

Z novim javnim pozivom za spodbude za samooskrbo z električno energijo se razširja nabor upravičencev, saj je za spodbudo poleg gospodinjanskega upravičen tudi mali poslovni odjem in skupnostna samooskrba, to je samooskrba skupnosti OVE oziroma večstanovanjske stavbe. Predmet javnega poziva so nepovratne finančne spodbude/pomoči (v nadaljnjem besedilu: nepovratna finančna spodbuda) za nove naložbe nakupa in vgradnje naprav za individualno in skupnostno samooskrbo gospodinskih odjemalcev ali malih poslovnih odjemalcev z električno energijo, ki električno energijo proizvajajo z izrabo sončne energije (v nadaljnjem besedilu: naprava za samooskrbo z električno energijo). Skupnostna samooskrba pomeni samooskrbo večstanovanjske stavbe in skupnosti OVE, skladno z Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 17/19; v nadaljnjem besedilu: Uredba o samooskrbi), pri čemer večstanovanjska stavba pomeni večstanovanjsko stavbo, poslovno - stanovanjsko, stanovanjsko - poslovno in poslovno stavbo. Nova naložba je naložba, ki še ni bila zaključena ob oddaji vloge in bo začela obratovati po oddaji vloge za pridobitev nepovratne finančne spodbude (v nadaljnjem besedilu: vloga) po tem javnem pozivu. Naprava za samooskrbo z električno energijo mora biti nameščena na stavbi, ki je zgrajena na podlagi pravnomočnega gradbenega dovoljenja oziroma je bila za stavbo izdana odločba o legalizaciji oziroma odločba o domnevi izdanega gradbenega in uporabnega dovoljenja po 118. členu **Gradbenega zakona** (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 - popr.; v nadaljnjem besedilu: GZ). Naprava za samooskrbo z električno energijo je lahko nameščena tudi na pomožnem, enostavnem ali nezahtevnem objektu, ki se nahaja ob stavbi in je zgrajen v skladu z veljavnimi predpisi s področja **graditve** objektov. Nepovratna finančna spodbuda se lahko dodeli le za nove naprave za samooskrbo z električno energijo. Naprava za samooskrbo z električno energijo mora biti skladna z zahtevami iz soglasja za priključitev, izdanega na podlagi 147. člena EZ-1 in Pravilnika o tehničnih zahtevah naprav za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 1/16 in 46/18), izkušenj,

Portal množičnega vrednotenja nepremičnin

Na portalu sta javno objavljena predlog modelov vrednotenja nepremičnin in poskusno izračunane vrednosti, ki so nepremičninam izračunane na podlagi objavljenega predloga modelov vrednotenja in podatkov nepremičnin v registru nepremičnin na dan 27. 6. 2019. Hkrati na vseh občinah od 1. do 30. oktobra 2019 poteka javna razgrnitev predloga modelov vrednotenja nepremičnin. Vse dodatne informacije so dostopne na Portalu množičnega vrednotenja nepremičnin.

Program projektov eProstor

»Program projektov eProstor« (en prostor za vse) ima specifični cilj zagotoviti večjo preglednost in učinkovitost pri urejanju prostora, **graditvi** objektov in upravljanju nepremičnin. Osnovni namen je pospešiti in izboljšati procese pri prostorskem načrtovanju, **graditvi** objektov in upravljanju z nepremičninami, kar je mogoče doseči s povezljivimi, enostavno dostopnimi in zanesljivimi zbirkami prostorskih podatkov.

Aplikacija e-Geodetski podatki (e-GP) - omogoča prenos brezplačno dostopnih podatkov Geodetske uprave Republike Slovenije

Statistika: Slovenija med redkimi državami EU z več moških kot žensk

četrtek, 19 december 2019 17:41 Napisal Demokracija Comments:0 [Komentarjev](#)

foto: Pixabay

V prvem polletju letošnjega leta se je rodilo manj otrok in umrlo več ljudi kot v istem obdobju lani. Tako je bil naravni prirast tudi tokrat negativen. Po drugi strani pa je bil pozitiven selitveni prirast. V Sloveniji je tako 1. junija živelo 2.089.310 ljudi, od tega več moških kot žensk, kar se je zgodilo prvič v 160 letih.

Prebivalstvo Slovenije je 1. julija sestavljalo 1.045.835 moških in 1.043.475 žensk. Prvič v več kot 160-letni zgodovini, odkar so zanesljivi podatki o prebivalstvu na sedanjem ozemlju Slovenije, je bilo več moških kot žensk, je na današnji novinarski konferenci pojasnila Barica Razpotnik iz

statističnega urada (Surs). S tem se Slovenija uvršča med redke države v EU s takšno sestavo prebivalstva, več moških kot žensk imajo le še na Švedskem, Malti in Luksemburgu.

Takšno razmerje med spoloma je predvsem posledica močnejšega priseljevanja iz tujine, saj je med priseljenimi tujimi državljani izrazito več moških kot žensk, je povedala.

Medtem ko je bil selitveni prirast slovenskih državljanov negativen, pa je bil tujih državljanov izredno pozitiven. Selitveni prirast je bil nazadnje tako visok pred 10 leti. Skupaj se je v Slovenijo lani priselilo skoraj 15.000 oseb več, kot se jih je odselilo. Lani se je po podatkih Sursa v Slovenijo priselilo 28.455 ljudi, odselilo pa 13.527. Med tujci, ki so se priselili, jih je bila polovica iz BiH. Med prebivalci Slovenije pa tako narašča število tujih državljanov, lani je delež znašal 6,6 odstotka, je pojasnila.

Tipični tujec, ki se je lani priselil v Slovenijo, je bil moški, star okoli 32 let, s končano poklicno šolo in državljanstvom BiH. V Sloveniji se je zaposlil in delo dobil v **gradbeništvu**. Slovensko državljanstvo je lani prejelo 1978 ljudi, od tega sta bili dve tretjini iz BiH, tretjina je bila stara manj kot 15 let.

Po besedah generalnega direktorja Sursa Bojana Nastova projekcije kažejo, da se bo prebivalstvo Slovenije povečevalo do približno leta 2023, nato naj bi začelo počasi padati. Leta 2100 naj bi Slovenija imela 1.796.000 prebivalcev.

Poleg tega napoveduje, da naj bi se v naslednjih desetletjih zelo pomembno spremenila starostna sestava prebivalstva Slovenije. Danes je petina prebivalstva starejša od 65 let, leta 2055 naj bil ta delež skoraj 32-odstoten. In če danes pri nas živi 200 stoletnikov, jih bo leta 2100 okoli 5600.

V tretjem četrtletju letošnjega leta je bilo delovno aktivnih okoli milijon ljudi v Sloveniji. Na teden so opravili v povprečju 34 ur dela. Po besedah Nastova je spodbudna novica ta, da je bila v prvih treh četrtletjih stopnja brezposelnosti pod pet odstotkov, medtem ko je v EU ta delež dobrih šest odstotkov.

Povprečna neto mesečna plača je znašala 1114 evrov, nominalno se je povišala za 3,7 odstotka, ob upoštevanju inflacije za dva odstotka. Plače so rasle tako v javnem kot zasebnem sektorju, ob takem trendu do konca leta pa bi šlo za najvišjo letno rast plač od leta 2008.

15:12

<http://zadnjenovice.info/news/z-aneksom-izboljsan-...>

1 / 1

Z aneksom izboljššan položaj delavcev v **gradbeništvu** | RTV Slovenija

2019-12-20 02:09 pm Zadnje novice → Gospodarstvo 5

0 0

Z novim letom regres najmanj 1.000 evrov
Socialni partnerji proti socialnemu dampingu - Delo
Vsi prispevki (2) »

aneksom

izboljsan

Kako še bolj zmanjšati emisije toplogrednih plinov?

HITRE IN UČINKOVITE REŠITVE SO NUJNE

Podnebne spremembe, natančneje njihova ublažitev in prilagajanje, so danes ključne teme. Ker na vsem svetu obstaja tako ali drugačno prepričanje o tem, da so emisije posledica globalnega segrevanja, ki ga v glavnem povzroča človekovo delovanje (čeprav ostaja odprto vprašanje, kako utemeljeno je to prepričanje), se kot eno od rešitev najpogostejše omenja njihovo zmanjšanje. To se nanaša predvsem na emisije ogljikovega dioksida iz energetike, industrije, prometa, gradbeništva in kmetijstva.

Toda ostaja vprašanje, kako to doseči na najhitrejši, najbolj trajnosten in najbolj sprejemljiv način za svetovno gospodarstvo in družbo? Doslej sta se pokazali dve rešitvi, ki bi jih lahko najbolje opisali s prispodobno »korenčka in palice«. Pri tem so »palice« različni davki na emisije, ki se plačajo glede na njihov vir, količino itn., medtem ko so »korenčki« sistemi za trgovanje z emisijskimi enotami. Torej, ideja je, da se z onesnaževalci opredeli določena količina (dovoljenja ali kvote) emisij toplogrednih plinov (običajno CO₂), ki jih lahko povzročijo v nekem obdobju, in če to vrednost presežejo, morajo plačati določene

Po vsem svetu se postavlja isto vprašanje: kako najbolje in najhitreje zmanjšati emisije toplogrednih plinov? So rešitev morda davki na emisije ali trgovanje z emisijami ali obstajajo še druge rešitve? Prav tako je vprašanje, kako zajeti vse emisije, ki jih ustvari človek.

davke ali kazni. Če pa so njihove skupne emisije v predpisanem roku manjše od dovoljenih, lahko razliko nekomu prodajo, s čimer se jim odpirajo nove poslovne priložnosti.

EVROPSKI SISTEM TRGOVANJA Z EMISIJAMI

Na tej ideji temelji evropski sistem trgovanja z emisijami (EU-ETS), ki je bil v Evropski uniji uveden leta 2005. Tako se v Evropi lahko že 15 let trguje z (neporabljenimi) pravicami do emisij, oziroma s t. i. emisijskimi enotami na borzah. Ena najbolj znanih takih institucij je Evropska energetska borza (EEX) s sedežem v Leipzigu v Nemčiji, ki trguje z emisijskimi enotami iz energetskih elek-

▼ Gibanje cen certifikatov za emisije CO₂ na EEX spot-tržišču v zadnjih 15 letih znotraj EU-ETS

▼ Današnja cena emisij CO₂ v nekaterih državah sveta

trarn, energetsko intenzivnih industrij in deloma zračnega prometa.

Vendar pa EU-ETS do danes ne zajema emisij iz drugih dejavnosti, ki največ prispevajo k skupni vrednosti, kot so cestni, železniški, pomorski in (deloma) zračni promet, **gradbeništvo** (ogrevalni in klimatski sistemi v stavbah), energetsko intenzivni industrijski procesi, kmetijstvo in gozdarstvo.

Zaradi tega se v Evropi v zadnjem času čedalje več razpravlja o tem, kako uvesti me-

hanizme za zmanjšanje emisij tudi na teh področjih. Eden od pripravljenih scenarijev je preprosto razširitev sistema EU-ETS za trgovanje z emisijami na ta področja, drugi pa predvideva uvedbo popolnoma novega sistema trgovanja z emisijami in kot prehodno rešitev omenja uvedbo davka na emisije CO₂ tudi na teh področjih. Seveda ima vsak od teh scenarijev - in njihovih kombinacij - tako prednosti kot slabosti, zato prave rešitve ne bo enostavno najti, medtem ko je časa vedno manj.

DAVKI NA EMISIJE

Načelo davka na emisije je zelo preprosto: vsak onesnaževalec plača davek na svoje emisije CO₂ in to na podlagi davčnih stopenj, ki so določene glede na izmerjene vrednosti v določenem obdobju. Takšni davki že dolgo obstajajo v mnogih državah in se nanašajo predvsem na emisije iz energetskih naprav.

Prednost takšne rešitve je predvsem v dejstvu, da se jo zaradi različnih regulativnih omejitev v skoraj vseh državah sveta lahko izvaja razmeroma hitro, pa tudi, da ima že v kratkem in srednjem roku vidne učinke. Razmišljajo tudi, da bi jo bilo mogoče zlahka uporabiti za vse druge človeške dejavnosti, ki povzročajo emisije, ker je sam mehanizem obdavčenja zelo prilagodljiv in ga je mogoče natančno prilagoditi potrebam.

Vendar so njegove glavne pomanjkljivosti davčne stopnje, kajti - kot je že omenjeno - mehanizem obdavčenja mora biti natančno prilagojen dejavnosti, ki povzroča emisije, kar pomeni, da se bodo davčne stopnje zagotovo razlikovale od industrije do industrije (včasih tudi znatno!). To hkrati pomeni tudi velik izziv, kako jih točno prepoznati. Prav tako ni jasno, za koliko bi se emisije lahko dejansko zmanjšale glede na posamezne davčne stopnje, saj je logično, da če stopnje niso visoke, tudi znesek davkov ne bo velik in večjega zanimanja za zmanjšanje emisij ne bo. Vendar pa se to lahko reši tudi z uvedbo določenih mejnih vrednosti, kot je to na primer storila Švica. V Švici so določeni cilji za zmanjšanje emisij in če niso doseženi, se zvišajo davčne stopnje.

Dodatna težava takšne rešitve je njena verodostojnost, torej pravičnost. Znano je namreč, da so za uvajanje davka in določanje davčnih stopenj skoraj v vseh državah sveta pristojni zakonodajni organi (tj. skupščine držav ali njihove sestavne enote), ki so še kako pod »vplivom različnih interesnih skupin«. Zaradi tega obstaja upravičena skrb, da bi bile lahko davčne stopnje pri nekaterih dejavnostih tako nizke, da ne bi nikogar spodbudile k zmanjšanju emisij, zato bodo izostali vplivi upravljanja s podnebno politiko.

TRGOVANJE Z EMISIJAMI PO DEJAVNOSTIH

Trgovanje z emisijami CO₂ po posameznih dejavnostih, ki jih povzročajo, in to na ravni posameznih držav, pomeni uvedbo dodatnega sistema trgovanja z emisijskimi enotami. Gre predvsem za emisije iz prometa in **gradbeništva**, ki že obstajajo v nekaterih državah, končni cilj pa je, da se vsi ti sistemi trgovanja do leta 2030 vključijo v EU-ETS.

Prednost te rešitve je, da je učinkovitost sistema trgovanja z emisijami v primeru EU-ETS dokazana že od leta 2005, ko je bil uveden, in cilje za zmanjšanje emisij je mogoče razmeroma enostavno upravljati. Poleg tega je mogoče pri trgovanju z emisijami po dejavnostih,

ki povzročajo emisije, ciljati na posamezne dejavnosti, ker ni skupnega cenovnega sistema. Končno lahko učinke takšne rešitve opazimo že kratkoročno in srednjeročno.

Vendar pa je glavna pomanjkljivost te rešitve dejstvo, da tudi če bodo pri zmanjšanju emisij doseženi dobri rezultati, bi bilo emisijske sisteme za posamezne dejavnosti v raznih državah kasneje težko vgraditi v EU-ETS. Industrijski onesnaževalci bi se namreč morali prilagoditi dvakrat: enkrat pri uvajanju sistema trgovanja z enotami emisij iz industrije in drugič leta 2030, ko bi ta sistem morali vgraditi v EU-ETS.

RAZŠIRITEV EU-ETS

Osnovno načelo pri razširitvi obstoječega EU-ETS na dodatne dejavnosti, ki povzročajo emisije, bi moralo biti, da se z nekaterimi količinami emisij toplogrednih plinov lahko upravlja. To pomeni tudi uvedbo zgornje meje emisij (ang. cap), katere vrednost se zmanjšuje, ko so doseženi posamezni cilji za zmanjšanje emisij (oziroma zaščita podnebja), medtem ko cene še vedno določa tržišče. Torej, obstoječi EU-ETS, ki zdaj pokriva energetiko, energetske intenzivne industrije in del zračnega prometa, bi se tako razširil na celotno prometno območje in na **gradbeništvo** (tj. na sisteme ogrevanja in klimatizacije).

Prednost takšne rešitve bo edinstvena cena emisij-skih enot, pa tudi to, da ne bodo več potrebni ločeni cilji zmanjšanja emisij po posameznih dejavnostih, niti posebni predpisi v posameznih državah, kar je dobro z vidika zagotavljanja skupne evropske politike. Seveda bo lažje doseči cilje za zmanjšanje emisij, saj bo sistem zajel večino področij človeškega delovanja, ki povzročajo emisije, sam EU-ETS pa se je - kljub določenim začetnim težavam - že izkazal v uporabi.

Glavna pomanjkljivost takšne rešitve je seveda njegova prej omenjena prednost in to je, da ne bo več

mogoče upravljati ciljev zmanjšanja emisij po dejavnostih. Vendar je to morda zaželeno, saj za zmanjšanje emisij na področju prometa in **gradbeništva** v evropskih državah ni bilo storjenega skoraj nič. Vendar pa bi se to zdaj lahko uresničilo, če bi bile cene emisijskih enot v teh dejavnostih višje, kot so v energetiki. Zato bi za doseganje ciljne učinkovitosti v teh dejavnostih morali uvesti začetne ukrepe, ki niso del sistema trgovanja z emisijami. In končno, uvajanje takšnega sistema bo trajalo nekaj časa, natančneje, rezultati bodo vidni šele srednjeročno, saj se za njegovo izvajanje zahteva obsežne sporazume in pogajanja na ravni celotne EU. To pomeni tudi, da vsi, ki so zdaj naklonjeni takšni rešitvi in ki bi jih najbolj prizadela, najverjetneje to počnejo samo zato, da bi pridobili več časa za prilagoditev.

Vendar obstaja tudi problem verodostojnosti, tako kot pri davčnih stopnjah, saj so za določitev zgoraj omenjenih zgornjih mej emisij odgovorni tudi zakonodajni organi (skupščine in podobno), ki so, kot že rečeno, podvrženi različnim lobističnim dejavnostim. Zato bi se lahko zgodilo, da bodo te meje postavljene previsoko, da bi izpolnile cilje zmanjšanja emisij, vendar je to težava, ki je prisotna pri vseh rešitvah, ki temeljijo na cenah emisijskih enot CO₂.

NAJNIŽJE CENE EMISIJ

Pri sistemih najnižjih cen emisij CO₂ gre prav tako za sistem trgovanja z emisijskimi enotami, vendar je za ceno emisijskega certifikata predpisan nek najmanjši znesek.

Prednost takšne rešitve je dejstvo, da predpisane najnižje cene povečajo varnost naložb in pomagajo, da se izognemo t.i. slabim naložbam. S tem se lahko izognemo tudi občutnim znižanjem cen emisijskih enot, do česar je pred desetimi leti prišlo v EU-ETS. Kombinacija najnižjih in najvišjih cen emisijskih enot v prihodnosti bi lahko olajšala vključitev ločenih sistemov za trgovanje z emisijami po posameznih dejavnostih in po posameznih državah z EU-ETS. Že leta 2013 so bile v Veliki Britaniji uvedene najnižje cene za emisijske certifikate EU-ETS.

Seveda je glavna pomanjkljivost te rešitve v tem, kako določiti to najnižjo ceno.

POSEBNA PRIMERA: PROMET IN KMETIJSTVO

Ko gre za emisije iz pomorskega in zračnega prometa, kmetijstva in gozdarstva, je vsem tem področjem skupno to, da pri njih obstaja veliko večja nevarnost nenadzorovanih emisij kot pa na primer v **gradbeništvu** in energetiki. Poleg tega sta pomorski in zračni promet dejavnosti, ki se izvajata na izrazito mednarodni ravni, in znano je, da mednarodna pogajanja o čemer koli, zlasti o nečem, kar vključuje dodatne stroške, veljajo za izjemno naporna.

V kmetijstvu bo tudi izjemno težko naložiti davke ali dovoljenja za emisije CO₂. To je namreč dejavnost, kjer je veliko število virov emisij, ki jih je težko spremljati (na primer v Nemčiji je kar 300.000 kmetij različnih velikosti), in tudi dejavnost, ki povzroča emisije več toplogrednih plinov, ne le CO₂. Namreč, tukaj sta tudi dušikov oksid in metan, ki sta izrazita toplogredna plina (metan je za podnebje bolj nevaren kot CO₂!) in katerih emisije z drugih področij so skoraj zanemarljive. ■

Vodni dnevi 2019

VODA

JE NAJPOMEMBNEJŠI STRATEŠKI IZZIV

Doc. dr.

Drago Papler

Voda postaja vse bolj pomembna strateška surovina, zato jo moramo za zanamce ohraniti v zadostni količini in kakovosti, pri tem pa delovati preventivno, odgovorno in vzdržno do narave. Vodni dnevi pomenijo tudi smelo in bolj učinkovito povezovanje stroke za večjo zaščito voda in vodnih virov v Sloveniji. 25-letni jubilej simpozija ima namen povezovanja in permanentnega izmenjevanja znanj domačih in tujih strokovnjakov.

▼ Selška Sora

STRATEŠKI IZZIVI ZA VODNE VIRE

Slovenija je v letu 2010 podprla resolucijo Združenih narodov, ki je dostop do čiste vode razglasila za človekovo pravico, v letu 2016 pa so zavedajoč se njenega pomena, pravico do vode zapisali celo v ustavo. Čeprav je Slovenija z vodo bogata država, se prav tako soočamo z vodno krizo, ki se odraža bodisi s poplavami, ko je vode preveč ter s sušnimi obdobji, ko je premalo, hkrati pa beležimo situacije, ko imamo vodo slabše kakovosti. Razlogov za tako stanje je več, prvenstveno jih je treba iskati v spremenjeni rabi tal na prispevnih površinah, ki povzročajo veliko različnih obremenitev in spreminja združbe vodnih organizmov. Obremenitve najpogosteje predstavljajo izpusti iz javnega kanalizacijskega omrežja, ki niso povezani s čistilnimi napravami, nezadostna komunalna opremljenost in s tem povezano čiščenje odpadnih voda, ter potencialno onesnaževanje, ki ga povzročata vedno bolj intenziven razvoj industrije in kmetijstva – torej fitofarmacevtska sredstva iz kmetijskih virov ter odvajanje industrijske odpadne vode.

V Slovenskem društvu za zaščito voda so mnenja, da se morajo strokovnjaki s področja voda v bodoče še bolj povezati in združiti energijo, znanje in voljo ter za prihodnost izpostaviti jasno vizijo in strategijo zaščite slovenskih voda.

Voda je globalno povezana z vse večjim naraščanjem svetovnega prebivalstva, ki se

vse bolj koncentrira v urbanih soseskah in središčih, kjer naj bi bila urejena tudi njena dostopnost in razpoložljivost ter s podnebni-mi spremembami, ki ponekod zaradi poplav ali suš že kritično spreminjajo krajine.

V naslednjih treh desetletjih naj bi se potreba po vodi povečala za polovico, hkrati pa se kar 80 % odpadnih voda, ki jih ustvari človeška družba, danes še vedno neprečiščenih izliva nazaj v okolje. Skrb vzbujajočim napovedim pritrjuje tudi Svetovni gospodarski forum, ki vodno krizo prepoznava kot največje globalno socialno in gospodarsko tveganje, s katerim se bo soočala družba v naslednjem desetletju.

25 LET POVEZANI Z VODO

Voda je danes najpomembnejši strateški izziv za človekov razvoj in za ohranitev našega planeta ter v tem smislu tudi umeščena v prihodnji razvoj družbe, celostno upravljanje voda pa ima nove izzive na vseh ravneh integracije in upravljanja voda. To so uvodne ugotovitve 25. jubilejnih Vodnih dni, ki so pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja potekali 17. in 18. oktobra 2019 v Portorožu v Kongresnem centru Bernardin.

V Slovenskem društvu za zaščito voda na simpoziju že četrto stoletja združujejo številne strokovnjake, ki s svojimi predstavitvami in aktivnim sodelovanjem prispevajo k izmenjavi znanja in izkušenj na celotnem področju upravljanja voda. Voda jih tako že 25 let uspešno povezuje.

Na simpoziju so v petih različnih sklopih razpravljali o tehnološkem napredku pri ravnanju z vodo, viziji upravljanja vodnih virov, postopkih priprave pitne vode in čiščenja odpadne vode ter o pomenu in vplivu človekovega delovanja v okolju, ki se izražajo v spremembah v stanju voda. Daleč največji napredek je bil narejen na področju informacijske tehnologije, ki je izrazito prisotna tudi na področju upravljanja voda, njena vloga pa se še povečuje. Vstopajo v dobo hitrih prenosov informacij, ki zahtevajo hitre odločitve.

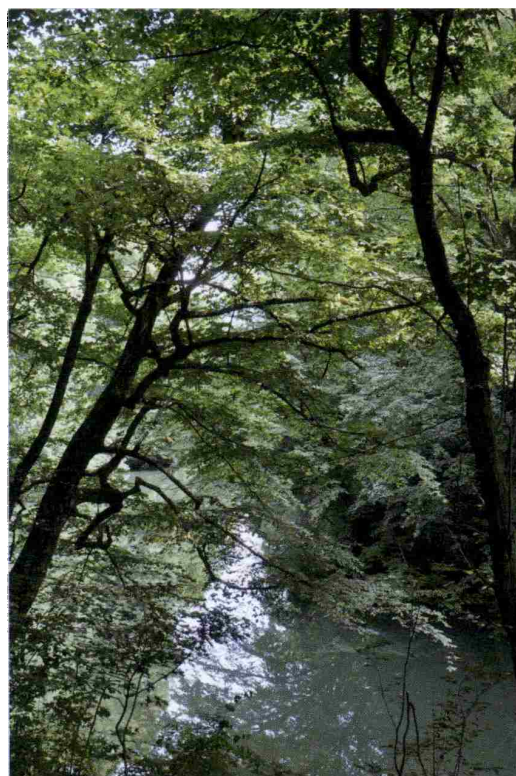
Upravljanju voda v Sloveniji so namenili posebno pozornost tudi v interaktivnih omizjih kavarne o vodi, kjer je bila v prijetnem in ustvarjalnem okolju priložnost spregovoriti v sodelovalnem dialogu in poglobljeno razmišljati o prihodnosti vode. Človek še vedno čezmerno vpliva na okolje, čeprav se zaveda, da je to nedopustno. Ali imamo v ro-

▲ Zajetje
hidroelektrarne Škofja
Loka na Selški Sori

kavu prave rešitve, da bomo vse večje potrebe človeka pravočasno uravnovesili z omejenimi zmožnostmi, ki jih imajo naravni viri, tudi voda? Želja je, da bi postali država z jasno vizijo implementacije najboljših tehnoloških rešitev, ki so dolgoročno in celostno ekonomsko upravičene, je v poslanici sporočila dr. Marjetka Levstek, predsednica Slovenskega društva za zaščito voda.

Izpostavila je viden napredek pri oskrbi s pitno vodo in zmanjšanju izgub na vodovod-

◀ Ob Kokri

► **Vodni odsevi**

dnih sistemih, pa tudi pri povečanju deleža priključkov na javno kanalizacijsko omrežje, ki se zaključuje s pripadajočimi komunalnimi čistilnimi napravami.

»Skladno s temi ugotovitvami so posledično tudi vode v našem okolju v nekoliko boljšem ekološkem stanju. Napredek je sicer viden, vprašanje pa je, ali bomo skladno z zastavljenim trajnostnim razvojem tudi za zanamce uspeli obdržati dovolj kakovostnih vodnih virov in razpoložljivih količin površinskih ter podzemnih voda, obenem pa ohranili biotsko raznovrstnost celinskih vodnih ekosistemov,« je dejala dr. Marjetka Levstek.

Opozorila je na pobudi, ki jim je društvo sledilo v zadnjem letu in se navezujeta na

spremembo zakonodaje na področju varovanja vodnih virov z vodovarstvenih območij ter na izgradnjo mono-sežigalnice za reševanje pereče problematike odvečnega blata iz komunalnih čistilnih naprav.

VODA SKOZI ČAS

V prvem sklopu Voda skozi čas so se najprej na kratko sprehodili po zgodovini Slovenskega društva za zaščito voda in prisluhnili razmišljanju dr. Milenka Roša o začetkih organizacije ter kasnejši nadgradnji simpozija Vodni dnevi.

V razvitem svetu čistilne naprave vse bolj postajajo tovarne vode, energije, hranil (predvsem fosforja) in celo surovin, in da so novi tehnološki postopki obdelave odpadne vode tudi pri nas podlaga za oblikovanje krožne in zelene ekonomije v prihodnosti, je opozorila dr. Marjeta Stražar iz Javnega podjetja Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik.

Pri upravljanju voda preko pametnih vodnih sistemov so ključne informacije, ki bi jih morali strokovnjaki znati izluščiti med veliko količino pridobljenih podatkov in jih uporabiti pri svojih odločitvah, je v predavanju izpostavil prof. dr. Gustaf Olsson z Univerze v Lundu na Švedskem ter poudaril nujnost nenehnega izobraževanja, usposabljanja ter pridobivanja znanj znotraj stroke.

VODNI VIRI IN PITNA VODA

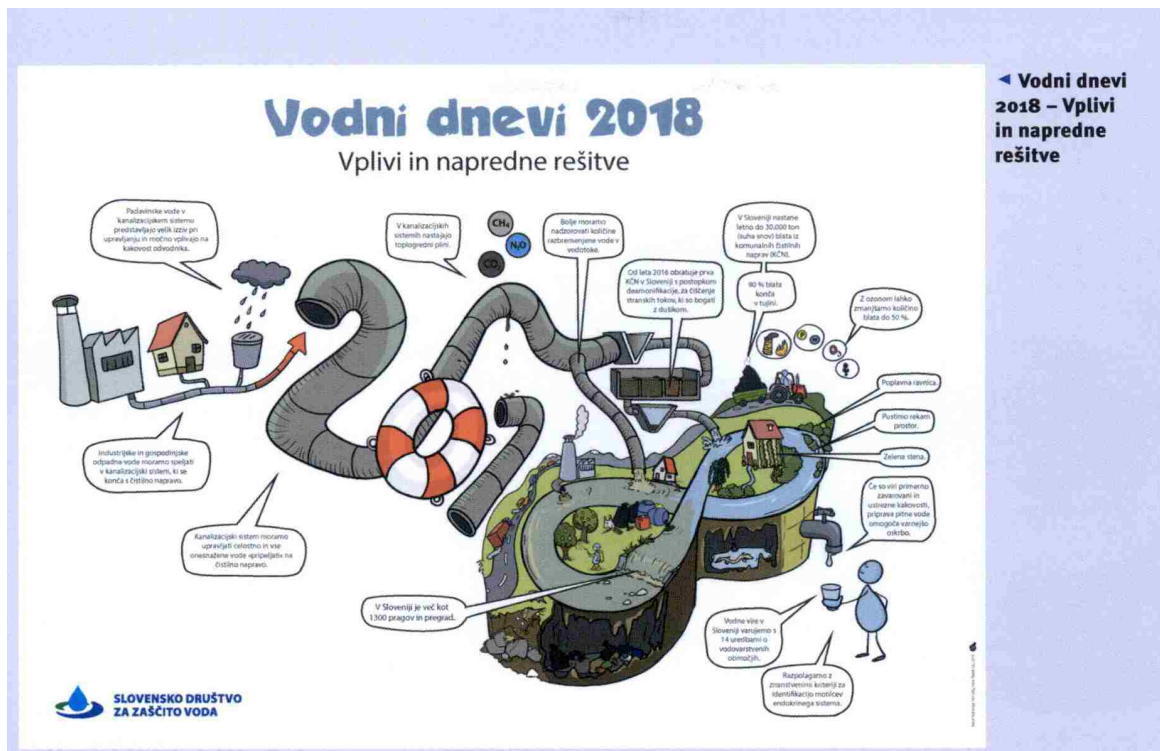
V sekciji Vodni viri in pitna voda so spregovorili o ekonomskih in ekoloških učinkih, o nižanju deleža porabljene pakirane pitne vode ter stroških za energijo ter o preprečevanju vodnih izgub.

Oskrba s pitno vodo in ohranjanje kakovosti vodnih virov za prihodnje generacije, se dotika spremembe zakonodaje, ki se nam na tem področju obeta in naj bi vzpostavila temelje za varnejšo oskrbo s pitno vodo. Gre torej za glavna vodila pri oblikovanju novih predpisov za varovanje vodnih virov, med katere sodi zagotavljanje varne pitne vode za naslednje generacije, boljše obvladovanje tveganj v oskrbi s pitno vodo in vključevanje novih onesnaževal, pa tudi boljše informacije za uporabnike.

Spremembe, ki bodo vgrajene v slovenski prostor z vzpostavitev zahtev nove direktive o pitni vodi, je v prispevku obravnavala dr. Nataša Sovič iz Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano. Obstoječa direktiva

▼ **Vodni dnevi 2019 – Povezani z vodo**

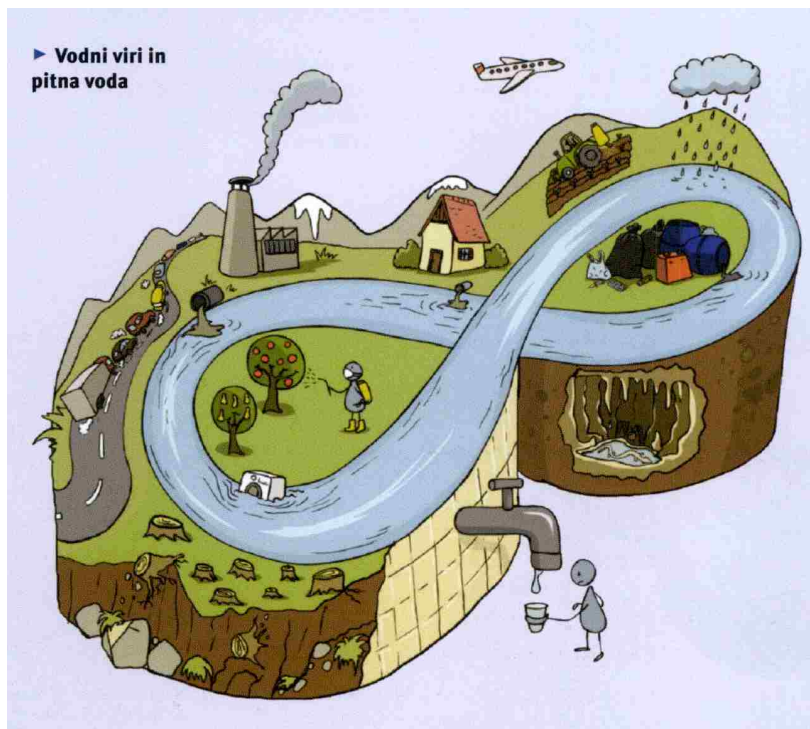

o kakovosti vode, ki je namenjena za prehrano ljudi, je namreč stara že dvajset let in je potreben prenovljen krovni dokument. Spremembe bodo zadevale pripravljavce slovenske zakonodaje ter upravljavce vodovodnih sistemov, ki bodo morali pripraviti notranji nadzor pitne vode na osnovi ocene tveganja, pa tudi uporabnike pitne vode.

Direktiva o pitni vodi tako prinaša dodatne parametre v programih obveznega spremljanja vodnih virov in zagotavljanju varnosti oskrbe s pitno vodo, saj nekateri od teh za učinkovit nadzor nad pitno vodo ne zadoščajo več. Novodobna onesnaževala, kot so na primer perfluorirane spojine (PFC), klorat in klorit, pa tudi ostanki zdra-

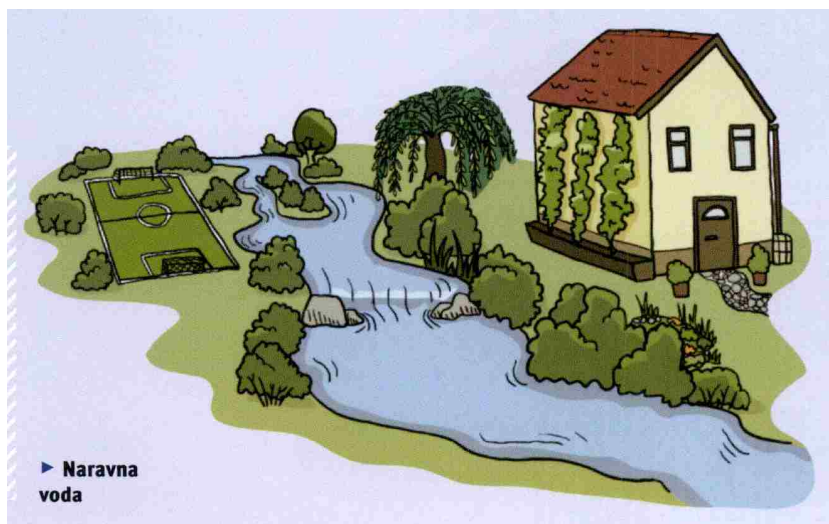

vil, umetnih sladil, kofeina in protikorozijskih sredstev, so pomembni za oceno vpliva človekove dejavnosti na vire pitne vode. Zaskrbljujoče je dejstvo, da so nekatere izmed njih v okolju izredno obstojne, dobro topne v vodi in se le deloma odstranijo na čistilnih napravah.

Zgodovino javnih sistemov oskrbe s pitno vodo v Sloveniji, je obravnaval v prispevku izr. prof. dr. Mihael Brenčič iz Naravoslovno-tehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Nove tehnologije omogočajo bistveno večjo varnost delovanja sistemov oskrbe s pitno vodo, vendar je vsak tak sistem običajno specifičen in ga je treba tako tudi obravnavati, sicer lahko odločitev o primernosti tehnologije predstavlja dodatne izzive upravljavcem vodovodnega sistema, je dejala mag.

Jožica Dobaj iz podjetja Komunala Slovenska Bistrica. Predstavila je konkretni primer tehnologije priprave pitne vode z ultrafiltracijo iz površinskega vodotoka na njihovem vodovodnem sistemu.

V SLOVENIJI JE 26.000 KILOMETROV REK IN HUDOURNIKOV

»Slovenija ima več kot 26 tisoč kilometrov rek in hudournikov in se ponaša z eno gostejših hidrografskih mrež na svetu. Imamo morje, približno 1300 naravnih in umetnih jezer, slapove, izvire in obširna območja talne vode. Voda je osnovni vir za življenje in ima pomemben okoljski, socialni, kulturni in ekonomski pomen. Prav zato je potrebno z vodo upravljati celovito in premišljeno,« je svoj nastop zaokrožila mag. Suzana Stražar, direktorica Urada za upravljanje z vodami, Direkcije RS za vode.

Upravljanje voda v Sloveniji, ki je tako bogata z vodo, je zelo dinamična dejavnost, s katero se dnevno srečujejo na direkciji za vode. Zato je prav, da se ta stalno preverja v javnosti, se nadgrajuje in raste skupaj s potrebami družbe in zakonitostmi narave.

Predstavila je slovenski koncept celostnega upravljanja voda, institucije ter njihove naloge in pristojnosti, ki jih imajo pri nas na področju voda. Izpostavila je vlogo Direkcije RS za vode, ustanovljene v letu 2015 ter šest ciljev, ki jim direkcija sledi na področju upravljanja voda: doseganje in ohranjanje dobrega stanja voda in drugih z vodami povezanih ekosistemov, doseganje in ohranjanje dobrega stanja morskega okolja, zmanjševanje poplavne ogroženosti, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda.

VIZIJA UPRAVLJANJA VODA

V Sloveniji je kar 97 % vodnih virov za pitno vodo povezanih s podzemno vodo, le 3 % pa s površinsko vodo. Kaj nam to pravzaprav pove o ogroženosti virov pitne vode, ko ugotavljamo, da so trije od 21 podzemnih vodnih virov v slabem stanju? Imamo nekaj visoko ogroženih površinskih voda, ki se stekajo v podzemne vode? Pomembna obremenitev zaradi onesnaževanja vode je namreč prisotna kar na 135 od skupno 155 površinskih vodnih teles, kar za dolgoročno ohranjanje virov pitne vode lahko pomeni, da v prihodnosti ne bomo mogli zagotoviti, da bi za oskrbo s pitno vodo uporabljali iste vodne vire, kot jih uporabljamo danes.

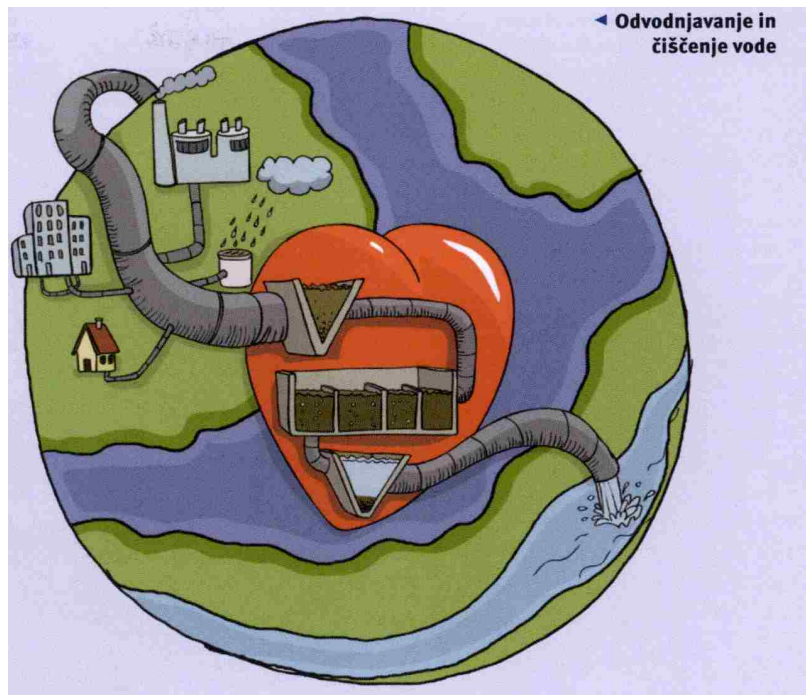
To so bila izhodišča za Kavarno o vodi, ki jo je moderirala mag. Stanka Cerkvenik iz Inštituta za javne službe.

Omizja so izpostavila širok nabor dejstev, ki po njihovem mnenju ključno vplivajo na stanje slovenskih voda ter oblikovala dragocene predloge in ukrepe za njihovo zaščito. Vsem omizjem je bila skupna ugotovitev, da je današnje stanje voda odraz naše družbene zavesti in da ima ozaveščanje vseh generacij najpomembnejšo vlogo. Izpostavili so tudi, da je za učinkovitejše upravljanje z vodnimi viri treba izpostaviti tesnejše sodelovanje stroke in vseh ključnih deležnikov. 140 udeležencev na 16 omizjih iz različnih strokovnih in vladnih institucij, lokalnih skupnosti ter podjetij, ki delujejo na področju voda, je podalo kritičen pogled na stanje slovenskih voda iz različnih zornih kotov.

ČIŠČENJE IN PRIPRAVA VODE

Pomembni in tudi problematični so lahko majhni sistemi za čiščenje odpadne vode in pripravo vode, je dejal zaslužni profesor dr. Hallvard Ødegaard, svetovno priznani strokovnjak z norveške Univerze za znanost in tehnologijo v Trondheimu in izumitelj tehnologije čiščenja odpadne vode po postopku MBBR. Postopki čiščenja odpadne vode so vse bolj napredni in sovpadajo z uresničevanjem zakonodaje s področja varovanja okolja.

Čistilne naprave so že pred 25. leti obratovale z istimi tehnologijami kot danes le, da bistveni napredek izkazuje tehnološko bolj izpopolnjena oprema. V procesih so uporabljeni tudi zmogljivejši računalniki, prenos informacij in podatki, ki se zbirajo na dnev-

ni, tedenski, mesečni ali pa letni ravni, vse te enormne količine podatkov pa potrebujejo kakovostno odločanje pri upravljanju voda, obdelavo in združevanje v smiselno celoto.

O možnostih uporabe čistilnih tehnologij z algami v krožnem gospodarstvu, kjer postajajo alge z recikliranjem hranil iz odpadne vode sekundarna surovina, je spregovorila dr. Maje Berden Zrimec iz družbe AlgEn.

Spremljanje porabe energije in razumevanje procesov na Centralni čistilni napravi Kranj in optimiziranje njenega delovanja s čim nižjimi stroški za porabljeno energijo, je predstavil Aleksander Mulec iz podjetja Hidroinženiring.

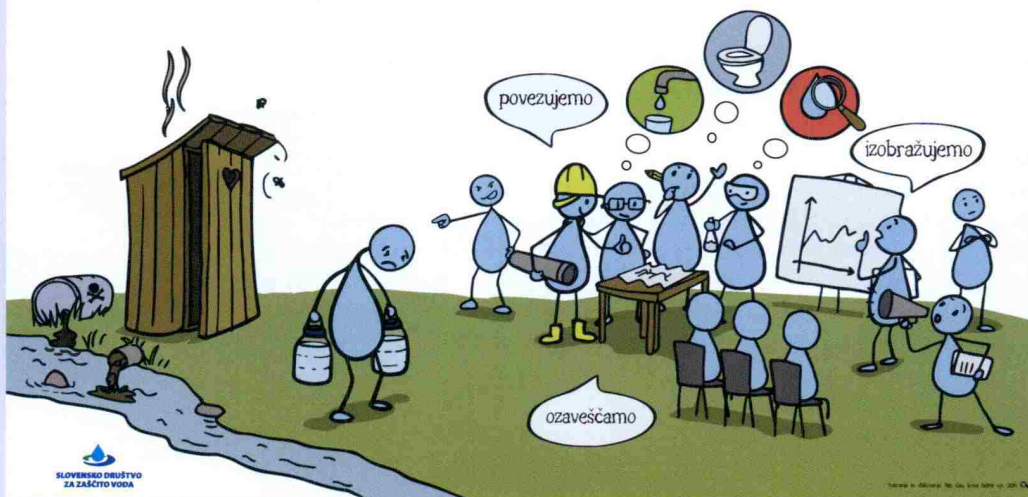

► Svetovni dan
voda 2019 –
Nikogar ne bomo
pustili ob strani

Svetovni dan voda 2019

22. MAREC

Nikogar ne bomo pustili ob strani

VODA IN SKUPNOST

Najobsežnejši je bil tematski sklop Voda in skupnost, ki je bil vsebinsko povezan s pomenom in vplivom človekovega delovanja v okolju, ki se izraža v spremembah v stanju voda.

Človek je s kemizacijo okolja zaznamoval vodni krog na lokalni in globalni ravni, zaradi

onesnaževanja in velikih količinskih nihanj pa so vodni viri tudi izpostavljeni pospešeni preobrazbi, kar preskrbo z vodo še otežuje, je na odgovornost do vodnih virov v razmišljanju opozoril dr. Mitja Bricelj z Ministrstva za okolje in prostor.

Človek je s svojo dejavnostjo, rabo naravnih virov in z vse več odpadki v zadnjih 100 letih močno vplival na naravo in okolje, je

Svetovni dan voda 2018

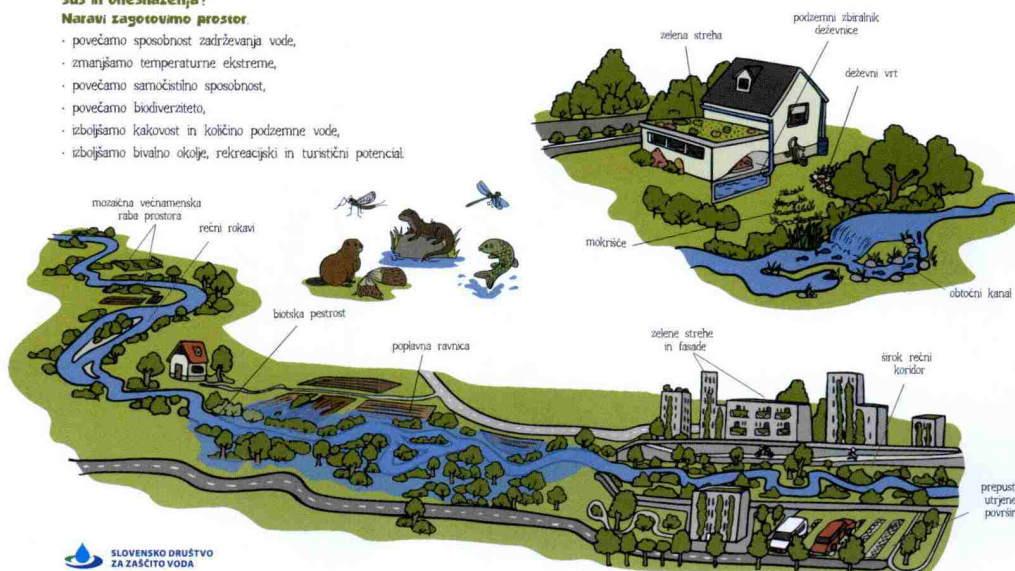
22. marec

Narava za vodo

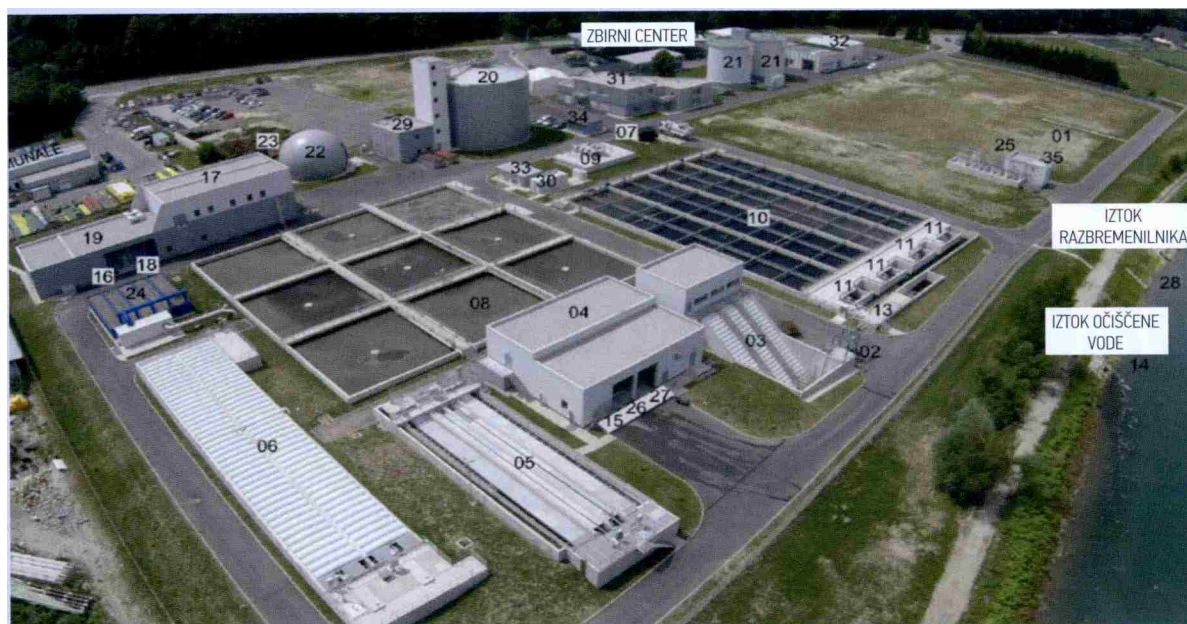
Kako sočasno zmanjšati vpliv poplav,
suš in onesnaženja?

Naravi zagotovimo prostor.

- povečamo sposobnost zadrževanja vode,
- zmanjšamo temperaturne ekstreme,
- povečamo samočistilno sposobnost,
- povečamo biodiverzitet,
- izboljšamo kakovost in količino podzemne vode,
- izboljšamo bivalno okolje, rekreacijski in turistični potencial.

► Svetovni dan voda
2018 – Narava za vodo

◀ Prikaz tehnoloških sklopov oz. objektov v ČČN Kranj

Vir: Načrt gospodarjenja z blatom, Blaž Bajželj, oktober 2016

Avtor fotografij:
Dr. Drago Papler

Vir ilustracij:
https://sdzy-drustvo.si/vodni_dnevi/

izpostavil v nastopu izr. prof. dr. Gorazd Urbanič iz Inštituta Urbanzero, ki se je posvetil spremljanju stanja in razvrščanju vodnih teles površinskih voda ter njihovem ekološkem stanju, ugotovljenem na podlagi bioloških, splošnih fizikalno-kemijskih in hidromorfoloških elementov ter posebnih onesnaževal.

O alternativnih vodnih virih v mestih, kot sta na primer lahko ponovno uporabljena padavinska in odpadna voda, je spregovoril Mitja Radinja, asistent na Fakulteti za **gradbeništvo** in geodezijo.

Andraž Hribar iz družbe Savaprojekt je predstavil infrastrukturno ureditev hidroelektrarne Brežice, ekologinja Nuša Rožman pa izvedbo omilitvenih ukrepov in drugih ureditev za varstvo narave pri izgradnji tega hidroenergetskega proizvodnega objekta.

ENERGETSKA UČINKOVITOST IN INTELIGENTNA RABA ENERGIJE NA ČISTILNI NAPRAVI

V prispevku Energetska učinkovitost in inteligentna raba energije na čistilnih napravah so avtor Aleksander Mulec, dipl. org. menedž., inž. el., Hidroinženiring d.o.o. in soavtorji: doc. dr. Drago Papler, mag. gosp. inž., Elektro Gorenjska d.d., Jelka Kopše, univ. dipl. inž. kem. inž., Hidroinženiring d.o.o. in Miha Erklavec, el. teh, Hidroinženiring d.o.o., predstavili rešitve na primeru Centralne čistilne naprave (CČN) Kranj.

Na čistilni napravi odpadnih voda CČN Kranj, sta lastnik in upravitelj izrazila željo po iskanju možnosti za dodatno zmanjšanje

obratovalnih stroškov, predvsem stroškov porabe električne energije. Čistilna naprava je bila zgrajena in zagnana leta 2015, nato je bila v letu 2016 izvedena delna programska optimizacija delovanja. Glede na sprotno spremljanje delovanja čistilne naprave in na podlagi dosegljivih arhivskih podatkov ugotavljamo, da bi bilo možno dodatne prihranke teoretično doseči na dveh področjih. Hkrati bi bilo možno z vzpostavitvijo virtualne elektrarne pridobiti dodaten vir dohodkov. Podrobnejša analiza procesnega delovanja čistilne naprave, delovanja programskih algoritmov in organizacijske ureditve je razkrila določene pomanjkljivosti, ki bi jih bilo možno z natančnim spremljanjem in ustreznim odzivom posameznih tehnoloških naprav občutno zmanjšati ali povezati med seboj z namenom povečanja sinergijskega učinka delovanja. Ker čistilna naprava že v osnovi za delovanje uporablja zelo moderno tehnološko, krmilno in merilno opremo, je potrebno vse te možnosti kar najbolje izkoristiti ter jih samo še ustrezno nadgraditi. Lastna proizvodnja električne in toplotne energije zelo poveča skupno učinkovitost naprave in hkrati zmanjša končne stroške obratovanja. Z ustrezno nadgradnjo teh regulacij, bi še bolj pripomogli k dinamičnemu delovanju celotnega procesa čiščenja. Namen naloge je ugotoviti ali so predvidene nadgradnje ekonomsko upravičene in dejansko doprinesejo k optimizaciji stroškov porabe. Predvidene nadgradnje na CČN Kranj, bi morale zmanjšati porabo elektrike za 10 do 15 % in na letnem nivoju iz naslova virtualne elektrarne pridobiti cca 18 do 20.000 EUR dodatnih sredstev. ■

Vir:
Slovensko društvo za
zaščito voda

Poslovne tendence, Slovenija, december 2019

Zaupanje v trgovini na drobno in gradbeništvu v decembru 2019 višje kot v prejšnjem mesecu

Vrednost kazalnika zaupanja je bila v decembru 2019 v trgovini na drobno in gradbeništvu višja kot v novembru 2019.

20.12.2019 | končni podatki

DELI OBJAVO: _

Barbara Čertanec, Branka Savičič Krstevski

[Povpraševanje po podatkih](#)**Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih isti na mesečni in nižji na letni ravni**

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila decembra 2019 enaka kot v prejšnjem mesecu, od vrednosti v decembru 2018 pa nižja za 9 odstotnih točk. Za 3 odstotne točke nižja je bila tudi od dolgoletnega povprečja.

Kazalnika pričakovana proizvodnja in zaloge končnih izdelkov sta se glede na november 2019 izboljšala (za 5 oziroma za 4 odstotne točke). Kazalnik skupna naročila pa se je poslabšal (za 7 odstotnih točk).

Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno višji kot v prejšnjem mesecu

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila decembra 2019 za 16 odstotnih točk višja kot novembra 2019 in za 4 odstotne točke višja kot decembra 2018 ter za 8 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na izboljšanje kazalnika je vplival predvsem kazalnik prodaja.

Vrednosti kazalnikov pričakovano zaposlovanje, pričakovani poslovni položaj in pričakovana prodaja so se znižale, kazalnik obseg zalog je ohranil vrednost iz prejšnjega meseca, vrednosti drugih kazalnikov stanj in pričakovanj pa so se zvišale.

Kazalnik zaupanja v gradbeništvu na mesečni ravni višji, na letni ravni nižji

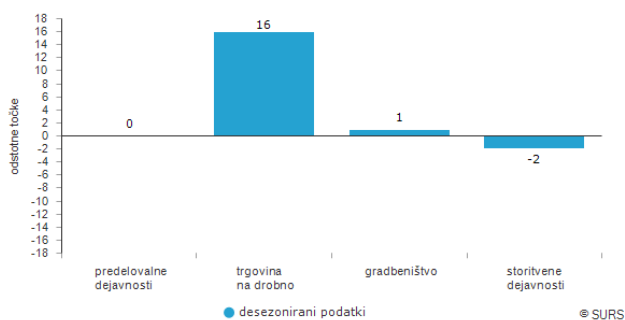
Vrednost kazalnika zaupanja v gradbeništvu je bila v decembru 2019 nekoliko višja kot v novembru 2019 (za 1 odstotno točko) in nižja kot v decembru 2018 (za 9 odstotnih točk), vendar pa višja od dolgoletnega povprečja (za 20 odstotnih točk).

Vrednost tega kazalnika je na mesečni ravni višal kazalnik pričakovano zaposlovanje (za 1 odstotno točko), kazalnik skupna naročila pa je ohranil vrednost iz prejšnjega meseca.

Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih nižji kot v prejšnjem mesecu

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila v decembru 2019 za 2 odstotni točki nižja kot v novembru 2019. Glede na december 2018 je bila za 8 odstotnih točk nižja, v primerjavi z dolgoletnim povprečjem pa za 7 odstotnih točk višja.

Kazalnika povpraševanje in pričakovano povpraševanje sta se glede na november 2019 znižala (za 3 in 1 odstotno točko), medtem ko je kazalnik poslovni položaj ohranil vrednost iz prejšnjega meseca.

Mesečne spremembe vrednosti kazalnikov zaupanja, Slovenija, december 2019

Vir: SURS

Priponke

Poslovne tendence, Slovenija, december 2019.pdf 489 kB

Obiščite tudi našo podatkovno bazo SiStat.

Gospodarska klima, Slovenija, december 2019

Gospodarsko razpoloženje na mesečni ravni nekoliko višje

Gospodarsko razpoloženje je bilo v decembru 2019 glede na prejšnji mesec višje po nekajmesečnem padanju.

20.12.2019 | končni podatki

DELI OBJAVO: _

Branka Savičič Krsteovski, Barbara Čertanec, Luka Zupanc

[Povpraševanje po podatkih](#)**Gospodarska klima na mesečni ravni višja**

Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila v decembru 2019 (3,0 odstotne točke) za 0,8 odstotne točke višja kot v novembru (2,2 odstotne točke).

Na zvišanje kazalnika gospodarske klime na mesečni ravni so vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno (za 0,8 odstotne točke), v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki (vsak po 0,2 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno (za 0,4 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** na mesečno spremembo ni vplival.

Gospodarsko razpoloženje na letni ravni nižje

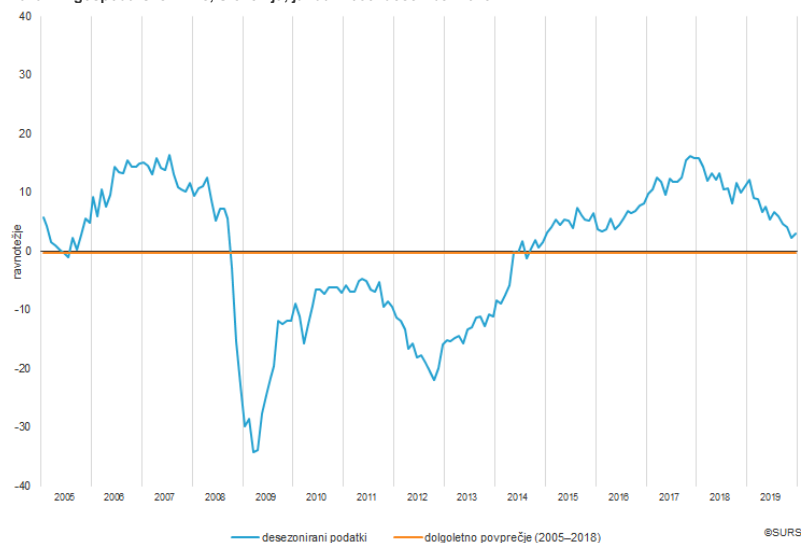
Kazalnik gospodarske klime je bil v decembru 2019 za 8,1 odstotne točke nižji kot v decembru 2018.

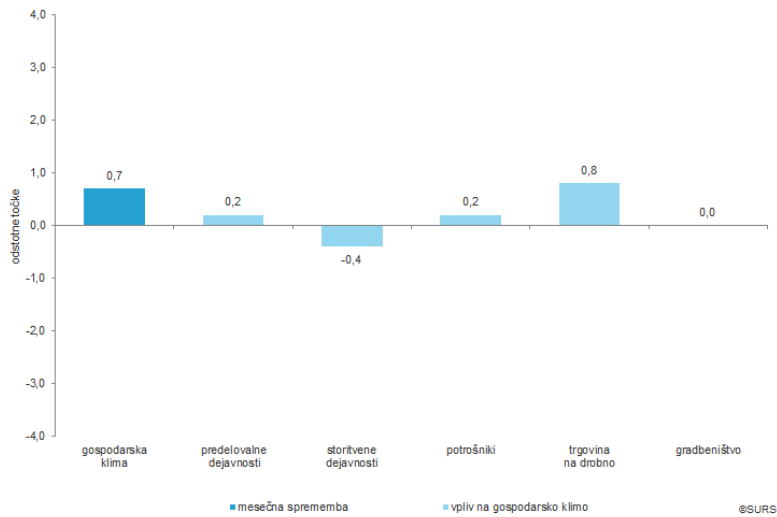
Znižanje vrednosti tega kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno; najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih (za 3,4 odstotne točke), sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih (za 2,4 odstotne točke), med potrošniki (za 2,0 odstotne točke) in v **gradbeništvu** (za 0,5 odstotne točke). Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno pa je na gospodarsko klimo vplival pozitivno (za 0,2 odstotne točke).

Gospodarsko razpoloženje se je v letu 2019 precej poslabšalo

Slabšanje gospodarskega razpoloženja iz prejšnjega leta se je nadaljevalo tudi v letu 2019. Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014. Kljub znatnemu znižanju pa je še vedno nad dolgoletnim povprečjem (za 3,3 odstotne točke).

Kazalnik gospodarske klime, Slovenija, januar 2005–december 2019

Vpliv posameznih kazalnikov zaupanja na mesečno spremembo gospodarske klime, Slovenija, december 2019

METODOLOŠKO OPOZORILO

Nekateri seštevki in razlike se zaradi zaokroževanja ne ujemajo.

Kazalnik gospodarske klime je tehtani sintezni kazalnik; sestavljajo ga kazalniki zaupanja v predelovalnih dejavnostih, trgovini na drobno, **gradbeništvu**, storitvenih dejavnostih in kazalnik zaupanja potrošnikov.

Iz podatkov so izločeni vplivi sezone in koledarja.

V raziskovanje Mnenje potrošnikov smo v januarju 2016 uvedli metodološke spremembe, ki lahko vplivajo na vrednost kazalnika gospodarske klime. Obiščite tudi našo podatkovno bazo SiStat.

Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični

20.12.2019 11:35

Gospodarsko razpoloženje se je ob koncu leta nekoliko izboljšalo. Kazalnik gospodarske klime je decembra dosegel tri odstotne točke, kar je za 0,8 odstotne točke več kot novembra. V letni primerjavi je bil precej nižji, v primerjavi z lanskim decembrom je zdrsnil za 8,1 odstotne točke.

Kot je danes sporočil statistični urad, se je slabšanje gospodarskega razpoloženja iz lanskega leta nadaljevalo tudi letos. Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014, a je bilo kljub znatnemu znižanju še vedno za 3,3 odstotne točke nad dolgoletnim povprečjem.

Na zvišanje kazalnika so decembra na mesečni ravni vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno, za 0,8 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki, po 0,2 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** na mesečno spremembo ni vplival.

Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno. Najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih, za 3,4 odstotne točke, sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih, za 2,4 odstotne točke, ter med potrošniki in v **gradbeništvu**. Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno je na gospodarsko klimo vplival pozitivno, za 0,2 odstotne točke.

Statistični urad je danes objavil tudi podatke o poslovnih tendencah v decembru. Vrednost kazalnika zaupanja je bila v trgovini na drobno in **gradbeništvu** višja kot novembra. Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila decembra za 16 odstotnih točk višja novembra, za štiri odstotne točke višja kot decembra lani in za osem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na izboljšanje kazalnika je vplival predvsem kazalnik prodaja.

14:25

<https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/dnevne-no...>

2 / 2

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila decembra na letni ravni nižja za devet odstotnih točk. Za tri odstotne točke nižja je bila tudi od dolgoletnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila decembra za dve odstotni točki nižja kot novembra, za osem odstotnih točk nižja kot decembra lani in za sedem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

Ljubljana, 20. decembra (STA)
Foto: STA

Gospodarstveniki ob zaključku leta vendarle bolj optimistični

20.12.2019 11:35

Gospodarsko razpoloženje se je ob koncu leta nekoliko izboljšalo. Kazalnik gospodarske klime je decembra dosegel tri odstotne točke, kar je za 0,8 odstotne točke več kot novembra. V letni primerjavi je bil precej nižji, v primerjavi z lanskim decembrom je zdrsnil za 8,1 odstotne točke.

Kot je danes sporočil statistični urad, se je slabšanje gospodarskega razpoloženja iz lanskega leta nadaljevalo tudi letos. Gospodarsko razpoloženje je bilo nazadnje tako negativno v letu 2014, a je bilo kljub znatnemu znižanju še vedno za 3,3 odstotne točke nad dolgoletnim povprečjem.

Na zvišanje kazalnika so decembra na mesečni ravni vplivali kazalniki zaupanja v trgovini na drobno, za 0,8 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih in med potrošniki, po 0,2 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je na mesečno spremembo gospodarske klime tokrat vplival negativno, za 0,4 odstotne točke. Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** na mesečno spremembo ni vplival.

Znižanje vrednosti kazalnika na letni ravni je bilo posledica negativnih vplivov kazalnikov zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih, razen v trgovini na drobno. Najbolj se je znižal kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih, za 3,4 odstotne točke, sledili so kazalniki zaupanja v storitvenih dejavnostih, za 2,4 odstotne točke, ter med potrošniki in v **gradbeništvu**. Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno je na gospodarsko klimo vplival pozitivno, za 0,2 odstotne točke.

Statistični urad je danes objavil tudi podatke o poslovnih tendencah v decembru. Vrednost kazalnika zaupanja je bila v trgovini na drobno in **gradbeništvu** višja kot novembra. Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih je ostal na isti ravni, medtem ko se je kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih znižal.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila decembra za 16 odstotnih točk višja novembra, za štiri odstotne točke višja kot decembra lani in za osem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Na izboljšanje kazalnika je vplival predvsem kazalnik prodaja.

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila decembra na mesečni ravni višja za odstotno točko in za devet odstotnih točk nižja kot decembra lani. Od dolgoletnega povprečja je bila še vedno višja za 20 odstotnih točk.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila decembra na letni ravni nižja za devet odstotnih točk. Za tri odstotne točke nižja je bila tudi od dolgoletnega povprečja.

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila decembra za dve odstotni točki nižja kot novembra, za osem odstotnih točk nižja kot decembra lani in za sedem odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja.

Ljubljana, 20. decembra (STA)

Foto: STA

ZAPOSLOVANJE

Tonja Blatnik

21. december 2019

21. december 2019 0:00

Predviden čas branja: 5 min

Zaposlovanje v novem letu bo, a skromnejše

Napoveduje se upočasnitev gospodarske rasti, delodajalci temu primerno prilagajajo kadrovsko politiko. Kljub temu se Slovenija uvršča med deset najboljših držav v regiji EMEA, za iskalce zaposlitve bodo delovna mesta odprta. Res pa je, da ozke strokovne kompetence ne bodo dovolj.

NAJNOVEJŠE

11 min	Irene Kloimüller, Nestergold: V Avstriji vključujejo vse starosti
11 min	Božičnica
12 min	Lampičeva na trening kar z rolkami
44 min	Leon Magdalenc: Kako sem postal predsednik vlade
44 min	Mesnim aferam ob rob

Vse objave

Raziskava ManpowerGroup o napovedi zaposlovanja razkriva skromne zaposlitvene namere slovenskih delodajalcev za prvo četrtletje 2020. Neto napoved zaposlovanja

znaša sedem odstotkov, kar je najšibkejša napoved v zadnjih treh letih. V primerjavi z enakim obdobjem lani so zaposlitvene možnosti upadle za 13 odstotnih točk. »Vse več je napovedi o gospodarskem ohlajanju in tudi člani Združenja Manager so letos že zaznali upad naročil, kar napoveduje, da bo v naslednjem letu zaposlovanja manj. Tudi raziskave kažejo na upad zaposlitvenih namer v skoraj vseh gospodarskih panogah in regijah,« ocenjuje Saša Mrak iz Združenja Manager. Po podatkih ManpowerGroup o najmočnejših zaposlitvenih načrtih poročajo delodajalci v gradbeni panogi (17 odstotkov). Delodajalci v panogah proizvodnje ter transporta, logistike in komunikacije pričakujejo najšibkejši zaposlitveni utrip v zadnjih šestih letih. O najšibkejših zaposlitvenih možnostih v obdobju zadnjih štirih let poročajo v panogah finančnih in poslovnih storitev, zavarovalništva in nepremičnin ter trgovine na debelo in drobno. Miro Smrekar, direktor Adecca Slovenije in regije Adriatic, je prepričan, da se na področju zaposlovanja v začetku leta 2020 napovedujejo spremembe predvsem v avtomobilski industriji. »Zaradi globalnega upada proizvodnje avtomobilov se morajo slovenska podjetja, ki delujejo v avtomobilski panogi, primerno prilagoditi razmeram. Ker pričakujemo manjšo rast gospodarstva, bo temu sledilo tudi zaposlovanje, kar pa ne pomeni, da ne bo novih delovnih mest in zaposlitev. Tudi v prihodnjem letu lahko pričakujemo povpraševanje po kadru na področju farmacije, transporta, logistike, IT in storitvenih dejavnosti.«

Podobno ocenjuje mag. Žiga Vižintin, svetovalec uprave Pokojninske družbe A. »Napovedi o nižjem zaposlitvenem utripu v letu 2020 niso presenečenje, saj se moramo zavedati, da je bilo zaposlovanje v minulih letih konjunktura veliko in Slovenija beleži v zadnjih mesecih rekordno stopnjo zaposlenosti. Enako dosežemo po številu delovno aktivnega prebivalstva rekordne vrednosti, ki jih v samostojni Sloveniji še ni bilo. Glede na panoge

je največ novih zaposlitvenih priložnosti pričakovati v **gradbeništvu** in turizmu, ki bosta zaradi novih investicij pospešeno rasla.« Kot ob tem dodaja dr. Robert Golob, predsednik uprave družbe Gen-I, se zavedajo, da je podnebna kriza največja grožnja življenju na našem planetu. »Zato smo v poslovni strategiji Gen-I za obdobje do leta 2030 na osrednje mesto postavili zeleno transformacijo energetike in razvoj novih rešitev, s katerimi želimo omogočiti slehernemu posamezniku, da zmanjša porabo energije, zniža s tem povezane stroške ter izniči svoj ogljični odtis.«

Kakšne kadre bodo iskali?

Tudi v prihodnjem letu lahko pričakujemo povpraševanje po delavcih na področju farmacije, transporta, logistike, IT in storitvenih dejavnosti, ocenjuje Miro Smrekar iz Adecca. Ker živimo v času nenehnih in hitrih sprememb, so in bodo vse bolj iskani kadri, ki so nanje pripravljeni, so kreativni, inovativni in prispevajo k iskanju novih rešitev, gredo iz cone udobja in so zavezani vseživljenjskemu učenju. »Torej tisti, ki imajo razvite mehke veščine, kot so reševanje zapletenih problemov, kritično razmišljanje, ustvarjalnost, upravljanje ljudi in koordinacija z drugimi, če naštejemo le pet najpomembnejših kompetenc prihodnosti, kot jih navaja Svetovni gospodarski forum.«

Vse bolj zaželeni pa so oziroma bodo tudi tisti, ki bodo 'več dela' zamenjali z učinkovitejšim delom. Prva naloga podjetij in menedžmenta namreč ostaja povečevanje produktivnosti in izboljševanje konkurenčnosti,« meni Saša Mrak, izvršna direktorica Združenja Manager. Kot poudarja dr. Robert Golob, Gen-I, se zavedajo, da leži ključ za doseganje teh velikopoteznih načrtov v sodelavkah in sodelavcih. »Samo ozke strokovne kompetence zaposlenih ne bodo dovolj. Zato pri sestavi ekip za bodočnost prisegamo na združevanje oseb najrazličnejših profilov od tehnike ter družboslovja pa do humanizma.« Na teh

usmeritvah temelji tudi iskanje kadrov za zeleno prihodnost. Kot ključno pri sklepnem izboru prav posebno vlogo igra ujemanje z vrednotami Gen-I. »Poznati smisel in verjeti v nujnost zelene preobrazbe bo ključno vezivo delovanja naše ekipe v prihajajočem desetletju.«

V Zavarovalnici Triglav je razvoj osnovne dejavnosti družbe sicer povezan s potrebo po zaposlovanju specializiranih kadrov na področju prodaje zavarovalnih storitev in produktov, razvoja tehnologij, aktuarstva, upravljanja tveganj... »Zato smo letos zaposlovali predvsem zavarovalne zastopnike, komercialiste, analitike, cenilce, skrbnike odnosov s strankami in informatike. Z zaposlitvijo več pripravnikov na različnih delovnih mestih smo priložnost za zaposlitev ponudili tudi mladim diplomantom,« je dejala Zdenka Valjavec, izvršna direktorica za upravljanje človeških virov. Mag. Jelica L. Lajovic, direktorica sektorja za kadre in korporativno komuniciranje v Iskratel, prejemniku priznanja zlata praksa 2018, napoveduje, da v Skupini Iskratel za doseganje strateških ciljev potrebujejo zlasti strokovnjake s področij računalništva, elektrotehnike, pa tudi fizike in matematike z domenskimi znanji s področja digitalnih komunikacij, dostopovne tehnologije, virtualizacije, transporta, energetike in javne varnosti. »Za zagotavljanje storitev elektronske proizvodnje za različne industrije pa zaposlujemo tudi delavce v proizvodnji.« Glede na trende in izkušnje ocenjujem, da bo na trgu dela tudi v letu 2020 povpraševanje po tovrstnih kadrih večje od ponudbe. »Zato se pri iskanju ustreznih profilov ne omejujemo zgolj na Slovenijo, ampak jih pridobivamo na globalnem trgu dela. V letu 2020 v Skupini Iskratel načrtujemo večje število zaposlitev in posledično večje število zaposlenih v primerjavi z letos.«